

Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen ja tammi-syyskuun 2016 osavuosisikatsaus

Vakaa taloudellinen ja toiminnallinen tulos läpi yhtiön

Taloudelliset pääkohdat

- Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen ei-IFRS-liikevaihto oli 6,0 miljardia euroa (raportoitu 5,9 miljardia euroa). Vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä yhdistetyn yhtiön vertailukelpoinen ei-IFRS-liikevaihto olisi ollut 6,4 miljardia euroa (ainoastaan Nokian raportoitu liikevaihto oli 3,0 miljardia euroa).
- Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen laimennettu ei-IFRS-osakekohtainen tulos oli 0,04 euroa (raportoitu -0,02 euroa)

Nokian verkkoliiketoiminta

- Liikevaihto laski 12 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Langattoman infrastruktuurin markkinasta antamiemme näkymien mukaisesti Ultra Broadband Networks -segmenttiin kuuluvan Mobile Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihto oli heikko, ja se vastasi noin 80 %:a Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihdon yleisestä laskusta. IP Networks and Applications -segmentti vaikutti lisäksi liikevaihdon laskuun. Ultra Broadband Networks -segmenttiin kuuluvan Fixed Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon kasvu tasoitti tätä osin.
- Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä bruttokateprosentti oli vahva 37,2 % ja liikevoittoprosentti oli 8,1 % vahvana jatkuneen operatiivisen toiminnan sekä kulujen hallinnan tukemana.

Nokia Technologies

- Liikevaihto kasvoi 109 % ja liikevoitto kasvoi 168 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman kertaluonteisten lisenssitulojen vaikutusta Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto ja liikevoitto olisivat kasvaneet noin 50 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen ensisijaisesti patenttilisenssitulojen kasvusta sekä vähemmässä määrin Withings-kaupan seurauksena kasvaneesta liikevaihdesta.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

- Liikevaihto kasvoi 41 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna Alcatel Submarine Networks -yksikön erityisen vahvan kasvun myötä.

Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen ja tammi-syyskuun ei-IFRS-luvut. Katso lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedosta 1 ^{1,2}

Milj. EUR	7-9/ 2016	Yhdis- tety yhtiön historia - tiedot ²	Muutos 7-9/2016 vs.		Muutos 7-9/2016 vs.		Yhdis- tety yhtiön historia - tiedot ²	Muutos 1-9/2016 vs.	
		7- 9/2015	7- 9/2015	4-6/ 2016	4-6/ 2016	1-9/ 2016	1- 9/2015	1-9/2015	
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta (ei-IFRS)</i>									
			-6 %		4 %				-8 %
Liikevaihto (ei-IFRS)	5 950	6 395	-7 %	5 676	5 %	17 230	18 887		-9 %
Nokian verkkoliiketoiminta	5 322	6 020	-12 %	5 228	2 %	15 730	17 578		-11 %
Ultra Broadband Networks	3 903	4 469	-13 %	3 807	3 %	11 438	12 999		-12 %
IP Networks and Applications	1 419	1 552	-9 %	1 421	0 %	4 292	4 579		-6 %
Nokia Technologies	353	169	109 %	194	82 %	745	661		13 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	298	211	41 %	271	10 %	805	668		21 %
Bruttokate (ei-IFRS)	2 365	2 410	-2 %	2 202	7 %	6 771	7 170		-6 %
<i>Bruttokateprosentti (ei-IFRS)</i>	39,7 %	37,7 %	200pp	38,8 %	90pp	39,3 %	38,0 %		130pp
Liikevoitto (ei-IFRS)	556	682	-18 %	332	67 %	1 233	1 607		-23 %
Nokian verkkoliiketoiminta	432	678	-36 %	312	38 %	1 081	1 399		-23 %
Ultra Broadband Networks	326	478	-32 %	228	43 %	788	954		-17 %
IP Networks and Applications	106	200	-47 %	84	26 %	293	445		-34 %
Nokia Technologies	225	84	168 %	89	153 %	420	381		10 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-101	-80		-68		-268	-173		
<i>Liikevoittoprosentti (ei-IFRS)</i>	9,3 %	10,7 %	-140pp	5,8 %	350pp	7,2 %	8,5 %		-130pp

Vuoden 2016 kolmannen neljänneksen ja tammi-syyskuun raportoidut luvut, ellei toisin mainittu. Katso lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedosta 1 ^{1,3}

Milj. EUR (paitsi osakekohtainen tulos, EUR)	7-9/ 2016	Ainoas- taan Nokia historia - tiedot ³	Muutos 7-9/2016 vs.		Muutos 7-9/2016 vs.		Ainoas- taan Nokia historia - tiedot ³	Muutos 1-9/2016 vs.	
		7- 9/2015	7- 9/2015	4-6/ 2016	4-6/ 2016	1-9/ 2016	1- 9/2015	1-9/2015	
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>									
			95 %		5 %				91 %
Liikevaihto	5 890	3 036	94 %	5 583	5 %	16 972	8 890		91 %
Nokian verkkoliiketoiminta	5 322	2 877	85 %	5 228	2 %	15 730	8 277		90 %
Ultra Broadband Networks	3 903	2 548	53 %	3 807	3 %	11 438	7 343		56 %
IP Networks and Applications	1 419	329	331 %	1 421	0 %	4 292	934		360 %
Nokia Technologies	353	163	117 %	194	82 %	745	624		19 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	298	0		271	10 %	805	0		
Ei-IFRS-oikaisut	-60	0		-93		-258	0		

Bruttokate	2 216	1 316	68 %	2 028	9 %	5 798	3 843	51 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	37,6 %	43,3 %	-570pp	36,3 %	130pp	34,2 %	43,2 %	-900pp
Liikevoitto	55	333	-83 %	-760		-1 417	1 054	
Nokian verkkoliiketoiminta	432	412	5 %	312	38 %	1 081	854	27 %
Ultra Broadband Networks	326	360	-9 %	228	43 %	788	805	-2 %
IP Networks and Applications	106	52	104 %	84	26 %	293	49	498 %
Nokia Technologies	225	89	153 %	89	153 %	420	383	10 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-101	-23		-68		-268	-14	
Ei-IFRS-oikaisut	-501	-145	246 %	-1 092	-54 %	-2 650	-168	1477 %
<i>Liikevoittoprocentti</i>	0,9 %	11,0 %	-1 010pp	-13,6 %	1 450pp	-8,3 %	11,9 %	-2 020pp
Tulos (ei-IFRS)	264	297	-11 %	171	54 %	574	816	-30 %
Tulos ⁴	-133	188		-726	-82 %	-1 570	695	
Osakekohtainen tulos, laimennettu (ei-IFRS)	0,04	0,08	-50 %	0,03	33 %	0,11	0,21	-48 %
Osakekohtainen tulos, laimennettu ⁴	-0,02	0,05		-0,12		-0,25	0,18	
Nettokassa ja muut likvidit varat	5 539	4 120	34 %	7 077	-22 %	5 539	4 120	34 %

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu. Tämän taloudellisen katsauksen tulostiedot ovat tilintarkastamattomia. Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään Ei-IFRS-oikaisut-osioissa sekä kolmannen neljänneksen että vuoden 2016 alusta tapahtuneen tuloskehityksen kuvausten yhteydessä ja tämän katsauksen ei-IFRS-täsmäytysliitetiedossa (liite 2). Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen yhdistetyn yhtiön ei-IFRS-tunnuslukujen täsmäytys raportoitiin lukuihin löytyy 22.4.2016 julkaistusta Nokia julkistaa uutta taloudellista raportointirakennettaan vastaavan uudelleenryhmitellyn segmenttikohtaisen vuoden 2015 tuloksen -pörsstitiedotteesta. Liikevaihdon muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta tarkoittaa liikevaihdon muutosta, johon ei sisälly Nokian raportointivaluutan euron ja muiden valuuttojen välisten valuuttakurssimuutosten vaikutusta. Lisätietoja valuuttakurssimuutosten vaikutuksista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

²Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörsstitiedotteesta kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

³Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

⁴Raportoitu 1-9/2016 tulos ei ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen raportoitujen tulosten kanssa johtuen vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä tehdystä Alcatel-Lucentin hankintalaskelman päivityksestä, minkä seurauksena vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen raportoitu verohyötyä on oikaistu. Katso lisätietoja tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen liitetiedosta 6, Hankitut liiketoiminnat.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Nokian Alcatel-Lucentin arvopapereita koskevalle julkiselle ostotarjoukselle on julkistettu uusi päättymispäivä; lunastusmenettelyn arvioidaan toteutuvan 2.11.2016

Ranskan arvopaperimarkkinoita valvova viranomainen (Autorité des marchés financiers, "AMF") ilmoitti 4.10.2016, että Pariisiin muutoksenhakutuomioistuimeen ("Tuomioistuin") on jätetty 30.9.2016 kanne, joka pyrkii kumoamaan AMF:n hyväksymispäätöksen koskien Nokian julkista ostotarjousta ("Julkinen Ostotarjous") ja sitä seuraavaa lunastusmenettelyä ("Lunastusmenettely" ja yhdessä Julkisen Ostotarjouksen kanssa "Tarjous") kaikkien Alcatel-Lucentin jäljellä olevien arvopapereiden hankkimiseksi.

AMF julkaisi 25.10.2016 Tarjoukselle jatkettua aikataulun, jonka mukaan Julkisen ostotarjouksen voimassaoloaika päättyy 31.10.2016 ja lunastusmenettely toteutetaan 2.11.2016. Jatkettua aikataulun mukaisesti Nokia on varotoimenpiteenä sitoutunut tiettyihin toimenpiteisiin, jotka ovat voimassa Tuomioistuimen päätökseen saakka, ja jotka sitovat yhtiötä mikäli Tuomioistuin kumoaisi tai muuttaisi AMF:n hyväksymispäätöksen.

Tuomioistuimeen jätetyn kanteen käsittely on edelleen kesken, ja Tuomioistuimen odotetaan julkistavan sitä koskeva päätös vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Nokia uskoo, että Tarjous on kaikkien sovellettavien lakien ja säännösten mukainen ja kanne on siten perusteeton.

Nokia mukauttaa suunnitellun omien osakkeiden takaisinosto-ohjelmansa 1,0 miljardiin euroon käytettyään noin 560 miljoonaa euroa käteisvaroja Alcatel-Lucentin arvopapereiden hankintaan lunastusmenettelyyn vaaditun 95 %:n omistusrajan saavuttamiseksi

Nokia julkisti 29.10.2015 kokonaisarvoltaan 7 miljardin euron pääomarakenteen optimointiohjelman, johon sisältyi arvoltaan 1,5 miljardin euron omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma. Laskelmat koskien pääoman palautuksia osakkeenomistajille perustuivat sille oletukselle, että Nokia omistaisi kaikki jäljellä olevat Alcatel-Lucentin osakkeet, ja että kaikki Alcatel-Lucentin ja Nokian vaihtovelkakirjalainat oltaisiin vaihdettu.

Nokian tavoite oli saavuttaa lunastusmenettelyn mahdollistava 95 %:n omistusraja vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä Alcatel-Lucentin arvopapereiden hankkimiseksi toteutetussa ensisijaisessa julkisessa ostovaihtotarjouksessa ja vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä Alcatel-Lucentin jäljellä olevien arvopapereiden hankkimiseksi toteutetussa jatkatussa julkisessa osakevaihtotarjouksessa. Koska 95 %:n omistusrajaa ei saavutettu osakevaihtotarjouksissa, Nokia käytti osakkeidensa lisäksi noin 560 miljoonaa euroa käteisvaroja Alcatel-Lucentin arvopapereiden hankintaan 95 %:n omistusrajan saavuttamiseksi. Jos Nokia olisi vaihtanut käteisvaroilla hankkimansa Alcatel-Lucentin arvopaperit Nokian osakkeisiin käyttäen 0,55:n vaihtosuhdetta Alcatel-Lucentin osakkeille tai 0,704:n vaihtosuhdetta Alcatel-Lucentin vaihtovelkakirjalainoille, Nokia olisi laskenut liikeeseen noin 87 miljoonaa osaketta enemmän. Kaiken kaikkiaan Julkiseen Ostotarjoukseen ja Lunastusmenettelyyn odotettavasti käytettävät noin 630 miljoonan euron käteisvarat mukaan lukien Nokia arvioi käyttävänsä yhteensä 1,2 miljardia euroa käteisvaroja Alcatel-Lucentin arvopapereiden hankkimiseksi. Lisäksi Nokia arvioi nyt sen kaikkien osakkeiden kokonaismäärän olevan kaupan päätyttyä noin 5,8 miljardia kappaletta 6 miljardin osakkeen sijaan.

Nokia pitää lunastusmenettelyyn vaaditun 95 %:n omistusrajan saavuttamiseksi käyttämäänsä noin 560 miljoonaa euroa epäsuorina omien osakkeiden ostoina ja siten osana yhtiön 1,5 miljardin euron arvoista suunniteltua omien osakkeiden takaisinosto-ohjelmaa. Näin ollen Nokia on jo käyttänyt pääomarakenteen optimointiohjelmansa puitteissa 560 miljoonaa euroa epäsuoriin omien osakkeiden ostoihin ja aikoo jatkaa omien osakkeiden takaisinostoja 1,0 miljardin euron arvosta. Omien osakkeiden ostot aloitetaan lunastusmenettelyn toteuduttua ja ne jatkuvat vuoden 2017 loppuun saakka.

Nokia ja China Huaxin jatkavat neuvotteluja yhdistääkseen Nokian Kiinan toiminnot ja Alcatel-Lucent Shanghai Bell -yksikön uudeksi yhteisyritykseksi

Nokia ja China Huaxin Post & Telecommunication Economy Development Center ("China Huaxin") jatkavat keskusteluja aiesopimuksen mukaisesti Nokian Kiinan tietoliikenneinfrastruktuuri- ja liiketoiminnan ("Nokia Kiina") ja Alcatel-Lucent Shanghai Bell -yksikön yhdistämisestä uudeksi yhteisyritykseksi. Aikomus yhteisyrityksen muodostamisesta julkistettiin alun perin 28.8.2015.

Alkuperäisen arvion mukaan lopulliseen sopimukseen olisi päästy yhdeksän kuukauden sisällä siitä, kun Nokian suunniteltu yhdistyminen Alcatel-Lucentin kanssa toteutui tammikuussa 2016. Neuvottelujen monimutkaisuudesta johtuen Nokia ja China Huaxin eivät ole päässeet sopimukseen yhteisyrityksen muodostamisen lopullisista ehdoista. Tästä johtuen Nokia ja China Huaxin jatkavat neuvotteluja Nokia Kiinan ja Alcatel-Lucent Shanghai Bell -yksikön yhdistämisestä samalla, kun ne jatkavat toimintaansa olemassa olevan väliaikaisen toimintasopimuksen mukaisesti.

Ei-IFRS-tunnusluvut

Ei-IFRS-tunnuslukumme antavat hyödyllistä täydentävää tietoa Nokian liiketoiminnan tuloksen kehityksestä

Annamme raportoitujen IFRS-tunnuslukujen lisäksi tiettyjä ei-IFRS-tietoja, jotka kuvaavat liiketoiminnan toiminnallista tulosta. Uskomme, että ei-IFRS-tunnuslukumme antavat sekä yhtiön johdolle että sijoittajille täydentävää tietoa Nokian liiketoiminnan tuloksen kehityksestä ilman alla kuvattuja eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Näitä ei-IFRS-tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista tai niiden sijasta, vaan niitä tulee tarkastella yhdessä niitä lähinnä vastaavien raportoitujen IFRS-tunnuslukujen kanssa.

Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyviä kuluja, liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelyihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Ei-IFRS-oikaisut raportoidaan ainoastaan Nokian konsernitason eikä niitä kohdisteta segmenteille.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Tämän osavuosikatsauksen sisältämä taloudellisten pääkohtien tarkastelu Nokian tulosta koskien sisältää Nokian liiketoimintojen eli Nokian verkkoliiketoiminnan, Nokia Technologies -liiketoiminnan sekä Konsernin yhteiset toiminnot ja

Muut -osion tulokset. Raportoitavien segmenttien muutoksista esitetään lisätietoa tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen liitetiedossa Segmentti-informaatio ja eliminoinnit (liite 3).

Nokian vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tuloksen tarkastelussa vertailuluvut ovat vuoden 2015 kolmannelta ja vuoden 2016 toiselta neljännekseltä yhdistetyn yhtiön osalta, ellei toisin mainittu. Tämä taloudellinen tieto on laadittu kuvaamaan Nokian jatkuvien toimintojen tulosta ikään kuin uusi taloudellinen raportointirakenne olisi ollut käytössä koko vuonna 2015. Tietyt tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin liittyvät yhdenmukaistukset, oikaisut ja uudelleenluokittelut ovat olleet välttämättömiä, ja niistä esitetään lisätietoa 22.4.2016 julkaistun Nokian pörssitiedotteen Laatimisperusta-osiossa. Kyseiset oikaisut sisältävät myös kulu- ja menoerien uudelleenluokittelun niiden luonteen ja yhdistetyn yhtiön laskentaperiaatteiden tuloslaskelmarivien määritelmien muutosten perusteella, mikä vaikuttaa myös tässä osavuosikatsauksessa esitettäviin vuoden 2015 lukuihin.

Nokian vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tuloksen sekä tammi-syyskuun 2016 tuloksen tarkastelussa vertailuluvut ovat vuoden 2015 kolmannelta neljännekseltä ja tammi-syyskuulta 2015 ainoastaan Nokian historiatietoja, ellei toisin mainittu. Ainoastaan Nokian historiatiedot ovat uudelleenryhmitelty heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Toimitusjohtajan katsaus

Nokia teki vakaan tuloksen kolmannella neljänneksellä. Tulokseen vaikutti erityisesti Nokia Technologies -liiketoiminta, jonka liikevaihto kasvoi voimakkaasti kolmannella neljänneksellä vuodentakaiseen verrattuna. Tämä johtui pitkälti kolmannella neljänneksellä julkistetun Samsungin kanssa tehdyn lisensointisopimuksen liikevaihdosta. Nokian tuloksessa näkyy myös Fixed Networks -liiketoimintaryhmän vahvana jatkunut kehitys neljänneksen aikana, jolloin sekä sen liikevaihto että kannattavuus kasvoivat vuodentakaisesta.

Kerroimme elokuussa toisen neljänneksen tulostulosten yhteydessä, että arvioimme sekä verkkoliiketoimintamme liikevaihdon että liikevoittoprosentin kasvavan hieman kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna, ja saavutimme nämä molemmat tavoitteet. Olin erityisen tyytyväinen liikevoittoprosenttimme kehitykseen kolmannella neljänneksellä, mikä on osoitus koko organisaation vahvasta ja keskittyneestä toiminnasta.

Saavutimme vakaan tuloksen huolimatta jonkin verran odotettua heikommista markkinaolosuhteista erityisesti langattoman infrastruktuurin markkinalla. Odotamme näiden olosuhteiden jonkin verran tasaantuvan vuonna 2017, kun ensisijainen kohdemarkkina, jolla Nokia kilpailee, todennäköisesti supistuu muutaman prosentin vauhtia.

Uskon Nokian olevan tässä markkinaympäristössä edelleen hyvässä asemassa. Tiukkaan kulukuriin, harkittuihin investointeihin ja kohdennettuun innovaatiotoimintaan pohjautuva kurinalainen toimintamallimme, parhaiden käytäntöjen jatkuva laajamittainen hyödyntäminen koko yhtiössä sekä suunnitelmallinen lähestymistapamme nopean integraation toteuttamiseksi ja synergiahyötyjen saavuttamiseksi antavat meille kilpailuetua.

Laaja tuotevalikoimamme oli lisäksi ilmeinen etu neljänneksen aikana. Sitä hyödyntämällä olemme ainutlaatuisessa asemassa, sillä pystymme kehittämään ja toimittamaan kokonaisvaltaisia verkkoratkaisuja ja siten asemoitumaan hyvin asiakkaidemme pitkän aikavälin hankintastrategioihin. Meillä on myös kykyä laajentaa toimintaamme uusille alueille, joilla kokonaisvaltaiset ja huipputehokkaat verkot ovat yhä tärkeämpiä, kuten suuret internettoimija- ja yritysmarkkinat. Suunnitelmissamme on tavoitella jatkossa yhä enemmän liiketoimintaa kyseisillä alueilla, joilla näemme hyvää kasvua.

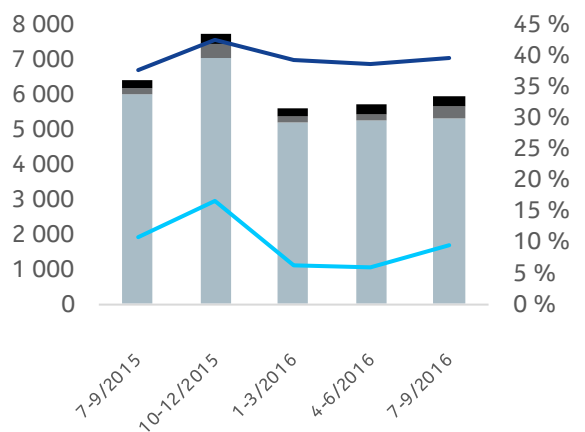
Vaikka odotamme vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihdon olevan heikohko, uskon että tulemme saavuttamaan ohjeistuksemme mukaisen tuloksen koskien verkkoliiketoimintamme liikevaihtoa ja liikevoittoprosenttia, joiden odotamme kasvavan merkittävästi vuoden viimeisellä neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna, sekä koskien koko vuoden 2016 liikevoittoprosenttia, jonka arvioimme olevan 7-9 %. Tiivistäen; etenemme toiminnassamme suunnitelmiamme mukaisesti ja keskitymme yhä luomaan arvoa asiakkaillemme ja osakkeenomistajillemme.

Rajeev Suri
Toimitusjohtaja

Nokia vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä (ei-IFRS)

Liikevaihto (ei-IFRS)

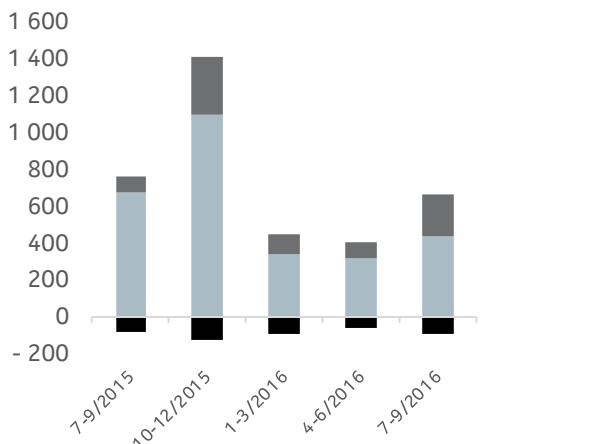
EUR milj.

Kannattavuus (ei-IFRS)

Liikevoiton osatekijät (ei-IFRS)

EUR milj.

- Verkkoliiketoiminta
- Nokia Technologies
- Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut
- Liikevoittoprosentti (ei-IFRS)
- Bruttokateprosentti (ei-IFRS)

- Verkkoliiketoiminta
- Nokia Technologies
- Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Ei-IFRS-liikevaihto ja ei-IFRS-liikevoitto

Nokian ei-IFRS-liikevaihto laski 7 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kasvoi 5 % edelliseen neljännekseen verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian ei-IFRS-liikevaihto olisi laskenut 6 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kasvanut 4 % edelliseen neljännekseen verrattuna.

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Milj. EUR, ei-IFRS	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myynnin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoittoprosentin muutos %
Verkkoliiketoiminta	-699	-12 %	-246	23	1	-24	-246	-320pp
Nokia Technologies	184	109 %	175	-10	-23	0	142	1 410pp
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	87	41 %	26	-6	-10	-31	-21	400pp
Eliminoinnit	-16		0	0	0	0	0	
Nokia	-444	-7 %	-46	7	-32	-55	-126	-140pp

Vertailu edelliseen neljännekseen

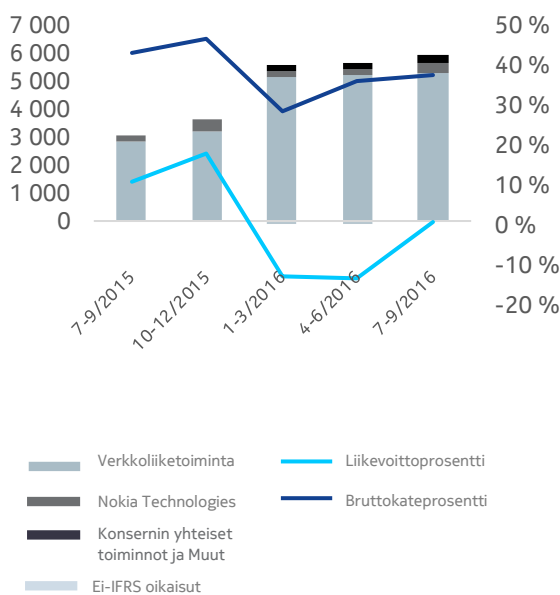
Milj. EUR, ei-IFRS	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto-prosentin muutos %
Verkkoliiketoiminta	94	2 %	28	44	16	33	121	210pp
Nokia Technologies	160	82 %	154	-9	-11	2	137	1 780pp
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	27	10 %	-19	-4	-5	-5	-33	-880pp
Eliminoinnit	-6		0	0	0	0	0	
Nokia	274	5 %	163	31	0	30	224	350pp

Verrattuna edelliseen neljännekseen Nokian ei-IFRS-bruttokate, ei-IFRS-muut tuotot ja kulut sekä ei-IFRS-liikevoitto hyötyivät vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyyttömyysmenettelyyn.

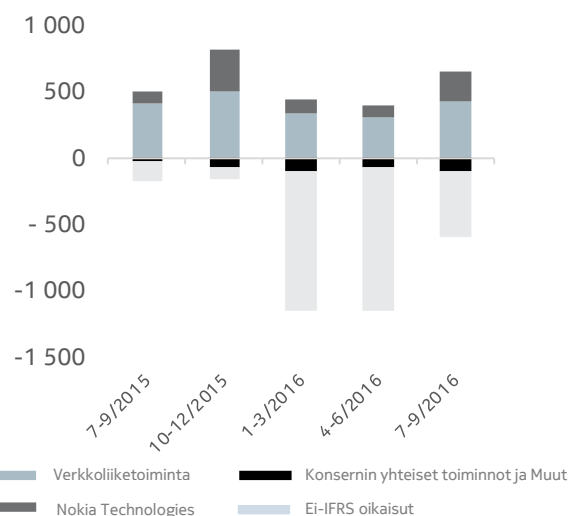

Nokia vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä (raportoitu)

Liikevaihdon osatekijät Kannattavuus
EUR milj.

Liikevoiton osatekijät
EUR milj.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Nokian liikevaihto kasvoi 94 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, jos vertailukohtana on ainoastaan Nokian liikevaihto, ja kasvoi 5 % edelliseen neljännekseen verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian liikevaihto olisi kasvanut 95 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, jos vertailukohtana on ainoastaan Nokian liikevaihto, ja kasvanut 5 % edelliseen neljännekseen verrattuna.

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Nokian liikevaihdon kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, jos vertailukohtana on ainoastaan Nokian liikevaihto, johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnan ja Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion kasvusta, mikä oli seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta, sekä Nokia Technologies -liiketoiminnan kasvusta. Tätä osin tasoitti hankintalaskelman laatimiseen liittyvä oikaisu, joka liittyi Alcatel-Lucentin taseessa kaupan toteutumishetkellä olleiden myynnin jaksotusten arvostusten alentamiseen.

Vertailu edelliseen neljännekseen

Nokian liikevaihdon kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti Nokia Technologies -liiketoiminnan ja Nokian verkkoliiketoiminnan kasvusta sekä hankintalaskelman laatimiseen liittyvän oikaisun myönteisestä vaikutuksesta, joka liittyi Alcatel-Lucentin taseessa kaupan toteutumishetkellä olleiden myynnin jaksotusten arvostusten alentamiseen sekä Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion kasvusta.

Liikevoitto

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Nokian liikevoiton lasku vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, jos vertailukohtana on ainoastaan Nokian liikevoitto, johtui ensisijaisesti korkeammista tutkimuksen ja kehityksen kuluista sekä korkeammista myynnin ja hallinnon kuluista. Bruttokatteen kasvu tasoitti tätä osin. Kaikki edellä esitetyt tekijät liittyivät ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

Bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnasta ja vähäisemmässä määrin Nokia Technologies -liiketoiminnasta sekä Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta. Tätä osin tasoitti myynnin jaksotuksia koskevat ei-IFRS-oikaisut.

Tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnasta, aineettomien hyödykkeiden poistoja koskevista ei-IFRS-oikaisuista ja vähäisemmässä määrin Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta sekä Nokia Technologies -liiketoiminnasta.

Myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnasta, aineettomien hyödykkeiden poistoja koskevista ei-IFRS-oikaisuista ja transaktio- ja integraatiokuluista sekä vähäisemmässä määrin Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta sekä Nokia Technologies -liiketoiminnasta.

Nokian muut tuotot ja kulut olivat 39 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, kun ne vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä olivat 80 miljoonaa euroa kuluja. Nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti ei-IFRS-oikaisuista liittyen uudelleenjärjestely- ja muiden kulujen laskuun, mitä Nokian tiettyihin venture fund -sijoituksiin liittyvien voittojen puuttuminen osin tasoitti.

Vertailu edelliseen neljännekseen

Nokian liikevoitto kasvoi johtuen ensisijaisesti uudelleenjärjestely- ja muiden kulujen laskusta sekä bruttokatteen kasvusta. Verrattuna edelliseen neljännekseen Nokian bruttokate hyötyi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Nokia Technologies -liiketoiminnasta.

Nokian muut tuotot ja kulut olivat 39 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, kun ne vuoden 2016 toisella neljänneksellä olivat 643 miljoonaa euroa kuluja. Muiden kulujen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista uudelleenjärjestely- ja muista kuluista. Verrattuna edelliseen neljännekseen Nokian muut tuotot ja kulut hyötyivät vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Ei-IFRS-oikaisujen tarkastelu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä

Ei-IFRS-oikaisut sisältävät Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyvät kulut, liikearvon arvonalentumiskulut, aineettomien hyödykkeiden poistot ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelyihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen jatkuvia toimintoja koskevassa ei-IFRS-täsmäytysliitetiedossa (liite 2).

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ¹		Muutos 7-9/2016 vs. 7-9/2015		Muutos 7-9/2016 vs. 4-6/2016	
	7-9/2016	7-9/2015	7-9/2015	4-6/2016	4-6/2016	
Liikevaihto	-60	0		-93		-35 %
Bruttokate	-149	0		-174		-14 %
Tutkimus- ja kehityskulut	-179	-8	2138 %	-162		10 %
Myyntin ja hallinnon kulut	-145	-37	292 %	-154		-6 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-29	-100		-602		
Liikevoitto/-tappio	-501	-145		-1 092		-54 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0		-3		-67 %
Tuloverot	105	35	200 %	200		-48 %
Tulos	-397	-109		-896		-56 %
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	-378	-109		-862		-56 %
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta	-20	0		-34		-41 %

¹ Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltynä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Liikevaihto

Liikevaihtoa koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 60 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, ja ne johtuivat hankintalaskelman laatimiseen liittyvästä oikaisusta, joka liittyi Alcatel-Lucentin taseessa kaupan toteutumishetkellä olleen myyntin jaksotusten arvostuksen alentamiseen.

Liikevoitto

Liikevoittoon liittyvät ei-IFRS-oikaisut olivat 501 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä. Liikevoittoon liittyneet ei-IFRS-oikaisut johtuivat seuraavista bruttokatteeseen, tutkimuksen ja kehityksen kuluihin, myyntin ja hallinnon kuluihin sekä muihin tuottoihin ja kuluihin vaikuttaneista ei-IFRS-oikaisista:

Bruttokatetta koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 149 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, ja ne johtuivat ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan liittyvistä tuotevalikoiman integraatiokuluista sekä myyntin jaksotuksista.

Tutkimuksen ja kehityksen kuluja koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 179 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, ja ne liittyivät ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kaupasta seuranneisiin aineettomien hyödykkeiden poistoihin sekä vähemmässä määrin Alcatel-Lucent-kauppaan liittyviin tuotevalikoiman integraatiokuluihin.

Myyntin ja hallinnon kuluja koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 145 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, ja ne liittyivät ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kaupasta seuranneisiin aineettomien hyödykkeiden poistoihin sekä integraatio- ja transaktiokuluihin.

Muita tuottoja ja kuluja koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 29 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, ja ne liittyivät ensisijaisesti 34 miljoonan euron uudelleenjärjestely- ja muihin niihin liittyviin kuluihin, jotka johtuivat Nokian kustannusvähennyksiin ja tehokkuuden parantamiseen liittyvistä aloitteista.

Kustannussäästöohjelma

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto kustannussäästöohjelmaamme liittyvästä taloudellisesta tiedosta vuoden 2016 kolmannen neljänneksen lopussa. Nokian ja Alcatel-Lucentin aiemmat uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat sisältyvät tähän kokonaiskustannussäästöohjelmaan.

Milj. EUR, arviolta	7-9/2016
Uudelleenjärjestely- ja muiden niihin liittyvien velkojen alkusaldo	970
+ Kulukirjaukset vuosineljänneksen aikana	40
- Ulosmenevät rahavirrat vuosineljänneksen aikana	200
= Uudelleenjärjestely- ja muiden niihin liittyvien velkojen loppusaldo	810
<i>Uudelleenjärjestelyvarausten osuus loppusaldosta</i>	780
<i>Muiden velkojen osuus loppusaldosta</i>	30
Odotettavissa olevat uudelleenjärjestely- ja muut niihin liittyvät kulut yhteensä	1 200
- Kumulatiiviset kulukirjaukset	640
= Tulevat kulukirjaukset	560
Odotettavissa olevat uudelleenjärjestely- ja muihin niihin liittyviin kuluihin liittyvät ulosmenevät kokonaisrahavirrat	1 650
- Maksetut rahavirrat	280
= Tulevat ulosmenevät rahavirrat	1 370

Näkymät

	Tarkastelukohde	Arvio	Kommentit
Nokia	Nokian vuotuiset kustannussäästöt pois lukien Nokia Technologies	Noin 1,2 miljardin euron vuotuisten kokonaiskustannussäästöjen saavuttaminen koko vuoden 2018 aikana	Verrattuna Nokian ja Alcatel-Lucentin yhdistettyihin ei-IFRS-toimintakuluihin koko vuonna 2015, pois lukien Nokia Technologies. Tämän laajennetun kustannussäästöohjelman mukaisesti uudelleenjärjestely- ja muiden niihin liittyvien kulujen arvioidaan olevan yhteensä noin 1,2 miljardia euroa, josta noin 640 miljoonaa euroa oli kirjattu vuoden 2016 kolmannen neljänneksen loppuun mennessä. Uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja koskevien ulosmenevien rahavirtojen arvioidaan olevan yhteensä noin 1,65 miljardia euroa, josta noin 230 miljoonaa euroa oli kirjattu vuoden 2016 kolmannen neljänneksen loppuun mennessä. Yllä mainittujen erien lisäksi on huomattava, että Nokian kokonaiskuluihin ja ulosmeneviin rahavirtoihin sisältyy myös verkkolaitteiston vaihdoksiin liittyviä eriä. Verkkolaitteiston vaihdoksiin liittyvät kulut kirjataan ei-IFRS-oikaisuihin ja ne eivät siten vaikuta Nokian ei-IFRS-liikevoittoon.
	Ei-IFRS-rahoitustuotot ja -kulut koko vuonna 2016	Noin 300 miljoonaa euroa kuluja	Sisältää ensisijaisesti korollisiin velkoihin liittyvät nettokorkokulut, korkokulut liittyen etuusperusteisiin eläkkeisiin ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin sekä valuuttakurssimuutosten vaikutuksen tiettyihin tase-eriin. Arvio näkymästä voi vaihdella riippuen muutoksista yllä mainituissa erissä.
	Ei-IFRS-verokanta koko vuonna 2016	Noin 40 % vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä ja yli 40 % koko vuonna 2016 <u>(päivitys)</u>	Yhdistetyn yhtiön ei-IFRS-verokannan kasvuun verrattuna ainoastaan Nokian ei-IFRS-verokantaan vaikuttavat ensisijaisesti epäedulliset muutokset yhtiön alueellisessa tulostajakaumassa Alcatel-Lucent-kaupan seurauksena. Nokia arvioi yhtiön efektiivisen pitkän aikavälin ei-IFRS-verokannan olevan selvästi alle koko vuoden 2016 tason, ja aikoo antaa lisätietoa arviostaan myöhemmin vuoden 2016 aikana. <u>(Tämä päivitys</u> koskee vuoden 2016 viimeistä neljänneistä ja täydentää ennallaan pysynyttä arviota koskien koko vuotta 2016.)
	Veroihin liittyvät ulosmenevät rahavirrat koko vuonna 2016	Noin 400 miljoonaa euroa	Voi vaihdella riippuen eri maiden tulostasoista ja lähdeveron alaisten lisenssitulojen suuruudesta.
	Käyttöomaisuusinvestoinnit koko vuonna 2016	Noin 550 miljoonaa euroa <u>(päivitys)</u>	Liittyvät ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoimintaan. <u>Tämä on päivitys</u> aiemmin antamaamme 650 miljoonan euron ennusteeseen.
Nokian verkkoliiketoiminta	Liikevaihto koko vuonna 2016	Laskua vuoteen 2015 verrattuna	Seuraavien tekijöiden arvioidaan vaikuttavan yhdistetyn yhtiön liikevaihtoon ja liikevoittoprosenttiin:

	<p>Liikevoittoprosentti koko vuonna 2016</p>	<p>7-9 %</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Supistuva käyttömaisuusinvestointien taso vuonna 2016 kohdemarkkinoillamme (<u>tämä on päivitys</u> aiempaan kommenttiimme, jonka mukaan käyttömaisuusinvestointien taso olisi ollut suunnilleen muuttumaton); • Taantuva langattoman infrastruktuurin markkina vuonna 2016; • Merkittävä panostus Alcatel-Lucent-integraatioon erityisesti vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla; • Merkittävä liikevaihdon ja liikevoittoprosentin kasvu vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna; • Liikevaihdon lasku vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna suunnilleen vastaavaan tahtiin kuin vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä (<u>uusi kommentti</u>); • Toimialan kilpailudynamiikka; • Tuotevalikoiman painottuminen ja alueellinen jakauma; • Merkittävien verkkorakennushankkeiden ajoittuminen; ja • Kustannussäästösuunnitelmien toimeenpano.
<p>Nokia Technologies</p>	<p>Liikevaihto koko vuonna 2016</p>	<p>Ei arviota</p>	<p>Merkittävien lisensiointisopimusten ajoituksiin ja arvoon liittyvien riskien ja epävarmuustekijöiden takia Nokia uskoo, ettei ole tarkoituksenmukaista antaa arviota koko vuoden 2016 näkymistä. Nokia arvioi patentti- ja tavaramerkkilisensoinnin liikevaihdon ilman kertakorvauksia (run rate) kasvavan vuositasolla noin 950 miljoonaan euroon vuoden 2016 loppuun mennessä. Tiettyjen lisensiointisopimusten, joiden vaikutus liikevaihtoon ilman kertakorvauksia (run rate) vuositasolla on tällä hetkellä noin 150 miljoonaa euroa, voimassaolo päättyy vuoden 2016 loppuun mennessä. Jos kyseisiä lisensiointisopimuksia ei uusita, eikä uusia lisensiointisopimuksia solmita, liikevaihdon ilman kertakorvauksia (run rate) arvioidaan olevan noin 800 miljoonaa euroa vuoden 2017 alussa. Arvioimme lisäksi Withingsin liikevaihdon vaikutuksen Nokia Technologiesin liikevaihtoon olevan noin 50 miljoonaa euroa vuoden 2016 toisella puoliskolla, ja vahvan kausivaihtelun leimaavan Withingsin vuoden viimeistä neljänneistä. Yrityskaupan vaikutuksen Nokia Technologiesin liikevoittoon arvioidaan olevan lievästi negatiivinen vuoden 2016 toisella puoliskolla.</p>

Nokian verkkoliiketoiminta

Toiminnalliset pääkohdat

Ultra Broadband Networks

Nokia julkisti 4.5G Pro -verkkoteknologian, joka tulee markkinoille vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Nokia julkisti myös kehittävänsä tulevaisuuden 4.9G-teknologiaa, joka tulee saataville vuoden 2017 lopussa. Nämä teknologiat helpottavat operaattorien siirtymistä 5G:hen, täydentävät olemassa olevia LTE-verkkoja suuremmalla kapasiteetilla ja nopeammilla yhteyksillä sekä vähentävät viivettä uusissa kehittyneemmissä mobiilisovelluksissa. 4.5G Pro nostaa nykyisten 4G-verkkojen nopeuden kymmenkertaiseksi, kun 4.9G taas nostaa kapasiteetin ja nopeuden useisiin gigabitteihin sekunnissa.

Nokia täydensi piensolujen Flexi Zone -radioverkkotuotevalikoimaansa uusilla itseorganisoidun verkon ominaisuuksilla, jotka parantavat suorituskykyä ja mahdollistavat kustannustehokkaan itseasentuvuuden.

Nokia solmi China Telecomin kanssa sopimuksen, joka kattaa 4G-teknologian käyttöönoton 19:ssä Kiinan provinssissa, mukaan lukien Shanghai. Sopimus laajentaa China Telecomin verkon peittoa ja nopeuttaa verkkoyhteyksiä.

Nokia solmi Telefónica Saksan kanssa sopimuksen, jonka myötä operaattorille toimitetaan syyskuusta 2016 alkaen verkonhallintapalveluja kiinteän ja mobiiliverkon toimintojen uudistamiseen.

Nokia solmi alankomaalaisten partnerien kanssa sopimuksen lennokkiliikenteen hallintajärjestelmän testaamisesta. Järjestelmä mahdollistaa lennokkien keskitetyn seurannan ja hallinnan LTE-verkossa. Nokia on ainoa viestintäpalveluiden tarjoaja, joka tällä hetkellä kehittää lennokkiliikenteen hallintajärjestelmää, ja työskentelemme eurooppalaisten sääntelyviranomaisten kanssa tarvittavan standardisoinnin luomiseksi.

Iso-Britannian laajakaistainfrastruktuuri-toimittaja Openreach, joka on osa BT-operaattoria, valitsi Nokian avustamaan huippunopean laajakaistayhteytensä toteutuksessa. Openreach käyttää Nokian G.fast-ratkaisua, jonka avulla voidaan saavuttaa kuitutason nopeus olemassa olevan kuparikaapeli-infrastruktuurin viimeisillä metreillä. Ratkaisun hyödyntäminen pienentää käyttöomaisuusinvestointeja vähentämällä kustannuksia, kun kuituverkkoa ei tarvitse laajentaa kattamaan joka rakennusta ja kotia. Ratkaisun avulla voidaan lisäksi toteuttaa huippunopea laajakaistayhteys alueilla, joilla kuituverkon rakennus on haastavaa.

Nokia julkisti uuden Gainspeed-kaapeliverkkoteknologiatuotevalikoiman, jonka avulla kaapeliyhtiöt voivat kasvattaa olemassa olevien valokuitu- ja koaksiaalikaapeliverkkojensa kapasiteettia kustannustehokkaasti ja vastata kasvavaan kuluttajakysyntään. Kaapeliverkkoratkaisu vastaa kapasiteettihaasteeseen, jonka online-videoiden, pelien, tiedostojen jakamisen ja videoneuvotteluiden dataliikenteen kasvu saa aikaan. Tämä tapahtuu hyödyntämällä ohjelmisto-ohjattuja verkkoratkaisuja Converged Cable Access -alustan virtualisoinnissa.

IP Networks and Applications

Nokia rakentaa 30 %:n osuuden China Mobilen uudesta optisesta verkosta vuosien 2016 ja 2017 aikana. Uuden verkon avulla vastataan operaattorin mobiiliverkkoasiakkaiden tulevaisuuden tarpeisiin. China Mobile käyttää Nokian 100G Optical Transport Network- ja Dense Wavelength Division Multiplexing -runkoverkkoratkaisua.

Nokia julkisti, että China Telecomin alueellinen toimija Jiangsu Telecom aloittaa Kiinan ensimmäisen kaupallisen Carrier WAN-SDN -projektin datakeskuksissaan Yangzhoussa, Changzhoussa ja muissa kaupungeissa Shanghaiin naapuriprovinssin Jiangsun alueella. Käyttöönotto auttaa tekemään Jiangsu Telecomin internetdatakeskushallinnasta saumatonta, läpinäkyvää, joustavaa ja yhtenäistä.

Nokia täydensi LTE-tuotevalikoimaansa Cloud Packet Core -ratkaisulla yksityisille toiminnan kannalta oleellisille LTE-verkoille. Nokian pilvitekologiaan perustuva Cloud Packet Core -ratkaisu tukee nopeampaa siirtymistä älykkäisiin kaupunkiin, parantaa henkilöstön turvallisuutta ja tehokkuutta sekä laajentaa mobiilisovellusten käyttöönottoa useilla toimialoilla. Näihin kuuluvat kaivostoiminta, öljy ja kaasu -sektori, kuljetusliiketoiminta ja julkiset palvelut sekä viranomaiset ja alueelliset operaattorit.

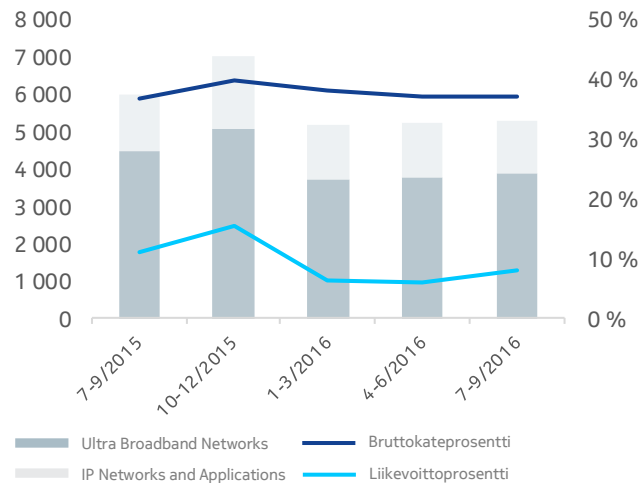
Nokia julkisti Velocix Multiscreen Advertising -ratkaisun, joka auttaa operaattoreita löytämään uusia tulonlähteitä nopeasti kasvavalla tv- ja videopalveluiden mainonnan alueella. Nokia testaa useiden yhdysvaltalaisen operaattorien kanssa ratkaisua, jolla voidaan kohdentaa mainontaa perinteisessä lähetyksään sidotussa televisiölähetyksessä, tallennetun tv-materiaalin katselussa ja on demand -videopalveluissa.

Nokia allekirjoitti asiakaskokemuksen hallintaan liittyvän sopimuksen Safaricomin kanssa, joka on Itä-Afrikan suurin televiestintäpalvelujen tarjoaja. Nokian avulla Safaricom voi nyt hyödyntää big data -teknologiaa saadakseen reaaliaikaista ja syvällistä tietoa verkon toiminnasta, asiakkaista ja tuotoista. Tiedon avulla Safaricom pystyy tarjoamaan ennakoivaa asiakastukea, ratkaisemaan verkkoihin liittyviä ongelmia ja priorisoimaan käyttöomaisuusinvestointejaan.

Services

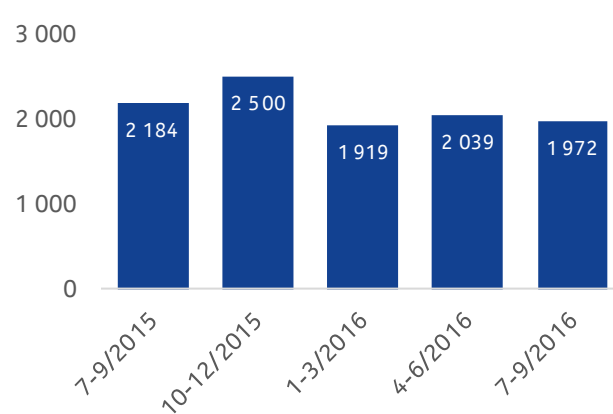
Nokia julkisti kiinteän verkon, mobiili- ja IP-teknologian kattavan Everything as a service -tuotevalikoiman tarjotakseen operaattoreille ja yrityksille tarvittavat välineet vastata kustannustehokkaasti verkkokapasiteetin kysynnän kasvuun. Tuotevalikoima perustuu Nokian Airframe -datakeskukseen, ja on toteutettu Nokian pilvitekologiaa hyödyntävällä kognitiivisella AVA-palvelualustalla.

Liikevaihto Milj. EUR

Kannattavuus

Services – Liikevaihto Milj. EUR

Taloudelliset pääkohdat

Milj. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹		Muutos		Muutos	
	7-9/2016	7-9/2015	7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	7-9/2016 vs. 4-6/2016	7-9/2016 vs. 4-6/2016
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			-11 %		1 %	
Liikevaihto	5 322	6 020	-12 %	5 228	2 %	
Bruttokate	1 982	2 228	-11 %	1 954	1 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	37,2 %	37,0 %	20pp	37,4 %	-20pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-882	-904	-2 %	-926	-5 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-669	-670	0 %	-685	-2 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1	25		-31		
Liikevoitto	432	678	-36 %	312	38 %	
<i>Liikevoitto prosentti</i>	8,1 %	11,3 %	-320pp	6,0 %	210pp	

¹Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

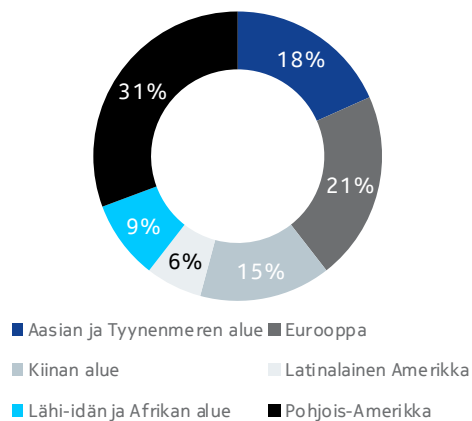

Liikevaihto alueittain

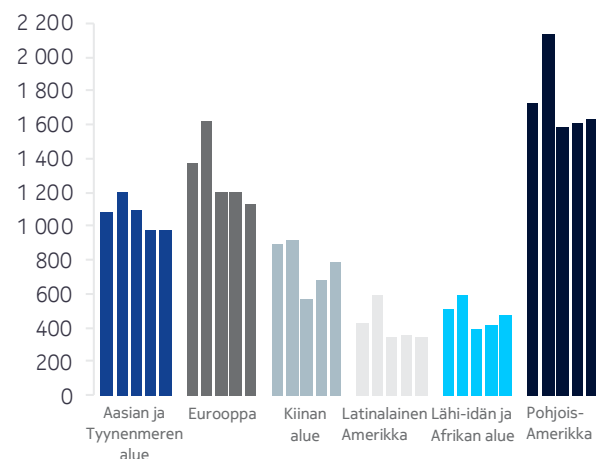
Mij. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹				
	7-9/2016	7-9/2015	Muutos 7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	Muutos 7-9/2016 vs. 4-6/2016
Aasian ja Tyynenmeren alue	975	1 080	-10 %	973	0 %
Eurooppa	1 125	1 374	-18 %	1 206	-7 %
Kiinan alue	783	895	-13 %	673	16 %
Latinalainen Amerikka	337	431	-22 %	354	-5 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	469	507	-7 %	412	14 %
Pohjois-Amerikka	1 632	1 733	-6 %	1 609	1 %
Yhteensä	5 322	6 020	-12 %	5 228	2 %

¹Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Liikevaihto alueittain – 7-9/2016

Liikevaihto (EUR mij.) – 7-9/2015 – 7-9/2016

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto ja liikevoitto

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto laski 12 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kasvoi 2 % vuoden 2016 toiseen neljännekseen verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto olisi laskenut 11% vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kasvanut 1 % edelliseen neljännekseen verrattuna.

Ultra Broadband Networks- ja IP Networks and Applications -segmenttien tulosten tarkastelu esitetään kyseisiä segmenttejä koskevissa osioissa.

Muutokset vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna

Milj. EUR, ei-IFRS	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myynnin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto-prosentin muutos %
Ultra Broadband Networks	-566	-13 %	-165	27	11	-25	-152	-230pp
IP Networks and Applications	-132	-9 %	-82	-4	-10	2	-94	-540pp
Verkkoliiketoiminta	-699	-12 %	-246	23	1	-24	-246	-320pp

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti korkeammista myyntisaamisten arvonalentumiskirjauksista, mitä välillisten verokulujen myönteinen vaikutus osin tasoitti.

Muutokset edelliseen neljännekseen verrattuna

Milj. EUR, ei-IFRS	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myynnin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto-prosentin muutos %
Ultra Broadband Networks	96	3 %	33	39	11	15	99	240pp
IP Networks and Applications	-2	0 %	-5	5	5	18	22	160pp
Verkkoliiketoiminta	94	2 %	28	44	16	33	121	210pp

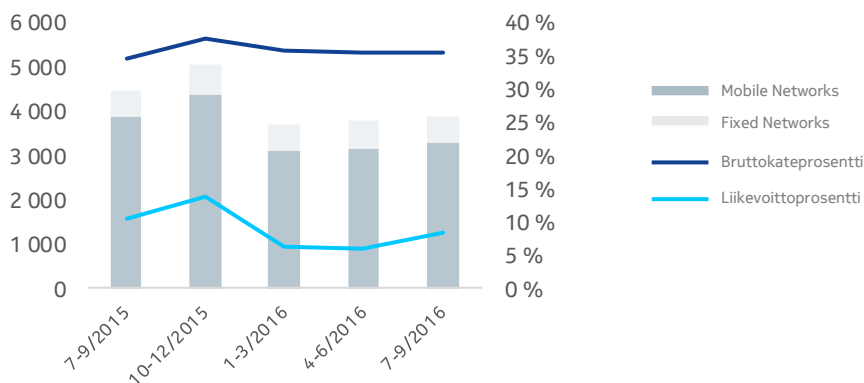
Verrattuna edelliseen neljännekseen Nokian verkkoliiketoiminnan bruttokate, muut tuotot ja kulut sekä liikevoitto hyötyivät vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti alhaisemmista myyntisaamisten arvonalentamiskirjauksista sekä välillisten verokulujen myönteisestä nettovaikutuksesta.

Ultra Broadband Networks

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

Milj. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹				
	7-9/2016	7-9/2015	Muutos 7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	Muutos 7-9/2016 vs. 4-6/2016
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			-12 %		2 %
Liikevaihto	3 903	4 469	-13 %	3 807	3 %
Mobile Networks	3 318	3 903	-15 %	3 185	4 %
Fixed Networks	585	566	3 %	622	-6 %
Bruttokate	1 386	1 551	-11 %	1 353	2 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	35,5 %	34,7 %	80pp	35,5 %	0pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-577	-604	-4 %	-616	-6 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-479	-490	-2 %	-490	-2 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-4	21		-19	
Liikevoitto	326	478	-32 %	228	43 %
<i>Liikevoittoprosentti</i>	8,4 %	10,7 %	-230pp	6,0 %	240pp

¹ Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa esitettiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Liikevaihto alueittain

Milj. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹				
	7-9/2016	7-9/2015	Muutos 7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	Muutos 7-9/2016 vs. 4-6/2016
Aasian ja Tyynenmeren alue	735	842	-13 %	744	-1 %
Eurooppa	730	920	-21 %	786	-7 %
Kiinan alue	668	786	-15 %	558	20 %
Latinalainen Amerikka	226	289	-22 %	228	-1 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	370	393	-6 %	324	14 %
Pohjois-Amerikka	1 173	1 240	-5 %	1 166	1 %
Yhteensä	3 903	4 469	-13 %	3 807	3 %

¹Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteessä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Verrattuna vuoden takaiseen neljännekseen	Mobile Networks	Fixed Networks	Verrattuna edelliseen neljännekseen	Mobile Networks	Fixed Networks
Aasian ja Tyynenmeren alue	↓	↑	Aasian ja Tyynenmeren alue	●	↓
Eurooppa	↓	↓	Eurooppa	↓	●
Kiinan alue	↓	↓	Kiinan alue	↑	↑
Latinalainen Amerikka	↓	↑	Latinalainen Amerikka	↑	↓
Lähi-idän ja Afrikan alue	↓	↓	Lähi-idän ja Afrikan alue	↑	●
Pohjois-Amerikka	↓	↓	Pohjois-Amerikka	●	↓

● muutos alle 3%

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto laski 13 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kasvoi 3 % edelliseen neljännekseen verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto olisi laskenut 12 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kasvanut 2 % edelliseen neljännekseen verrattuna.

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihdon lasku vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä, mitä Fixed Networks -liiketoimintaryhmä osin tasoitti.

Mobile Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti radioverkoista ja palveluista. Radioverkkojen liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti tietyistä asiakkaista Aasian ja Tyynenmeren alueella, Kiinan alueella ja Euroopassa, mitä Pohjois-Amerikan kasvu osin tasoitti. Palvelujen liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti tietyistä asiakkaista Pohjois-Amerikassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Euroopassa.

Fixed Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti laajakaistayhteyksistä ja digitaaliseen kotiin liittyvistä järjestelmistä, mitä palvelujen liikevaihdon lasku osin tasoitti. Laajakaistayhteyksien liikevaihdon kasvu liittyi ensisijaisesti isoon päättymäisillään olevaan projektiin Aasian ja Tyynenmeren alueella. Digitaalisen kotiin liittyvien järjestelmien liikevaihdon kasvu liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Latinalaisessa Amerikassa ja Pohjois-Amerikassa. Palvelujen liikevaihdon lasku liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

Vertailu edelliseen neljännekseen

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihdon kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä, mitä Fixed Networks -liiketoimintaryhmä osin tasoitti.

Verrattuna edelliseen neljännekseen Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto hyötyi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Mobile Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti radioverkoista ja edistyksellisistä mobiiliverkkoratkaisuista, mitä palvelujen liikevaihdon lasku osin tasoitti. Radioverkkojen liikevaihdon kasvu liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Kiinan alueella, Lähi-idän ja Afrikan alueella sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella, mitä liikevaihdon lasku liittyen tiettyihin asiakkaisiin Euroopan alueella osin tasoitti. Edistyksellisten mobiiliverkkoratkaisujen liikevaihdon kasvu liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Pohjois-Amerikassa ja Kiinan alueella. Palvelujen liikevaihdon lasku liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Pohjois-Amerikassa.

Fixed Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti palveluista liittyen erityisesti tiettyihin asiakkaisiin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

Liikevoitto

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevoitto laski vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen ensisijaisesti bruttokatteen laskusta sekä vähäisemmässä määrin muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivisesta vaihtelusta, mitä alhaisemmat tutkimuksen ja kehityksen kulut osin tasoittivat.

Ultra Broadband Networks -segmentin bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmän alhaisemmasta bruttokatteesta, mitä Fixed Networks -liiketoimintaryhmän korkeampi bruttokate osin tasoitti. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän alhaisempi bruttokate johtui ensisijaisesti liikevaihdon laskusta. Fixed Networks -liiketoimintaryhmän bruttokate kasvoi ensisijaisesti korkeamman bruttokateprosentin ansiosta.

Ultra Broadband Networks -segmentin tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä, mitä Fixed Networks -liiketoimintaryhmä osin tasoitti. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista henkilöstökuluista, mitkä ovat osoitus Nokian kustannussäästöohjelman etenemisestä. Fixed Networks -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti aloitetuista investoinneista tulevaisuuden teknologioihin.

Ultra Broadband Networks -segmentin muut tuotot ja kulut olivat 4 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, kun ne vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä olivat 21 miljoonaa euroa tuottoja. Muiden tuottojen ja kulujen muutos vuodentakaiseen verrattuna johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä.

Vertailu edelliseen neljännekseen

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevoitto kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtuen ensisijaisesti tutkimuksen ja kehityksen kulujen laskusta, bruttokatteen kasvusta sekä muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivisesta vaihtelusta. Verrattuna edelliseen neljännekseen Ultra Broadband Networks -segmentin liikevoitto hyötyi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

Ultra Broadband Networks -segmentin bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä, mitä Fixed Networks -liiketoimintaryhmä osin tasoitti. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti korkeammasta liikevaihdosta. Fixed Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmasta liikevaihdosta.

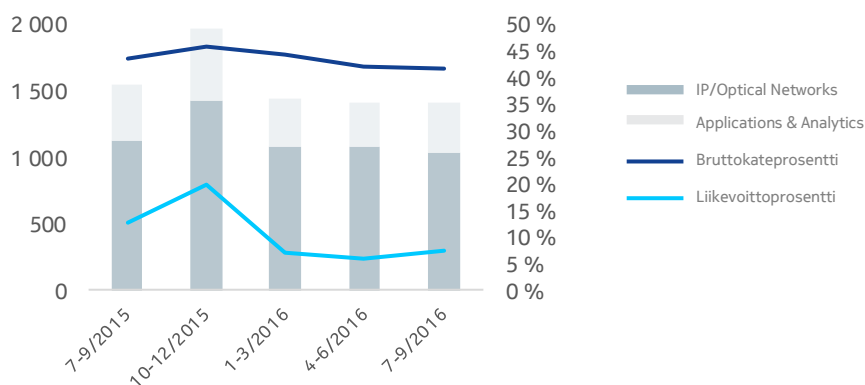
Ultra Broadband Networks -segmentin tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista henkilöstökuluista, mitkä ovat osoitus Nokian kustannussäästöohjelman etenemisestä.

Ultra Broadband Networks -segmentin muut tuotot ja kulut olivat 4 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, kun ne vuoden 2016 toisella neljänneksellä olivat 19 miljoonaa euroa kuluja. Muutos edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä.

IP Networks and Applications

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

Milj. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹		Muutos		Muutos	
	7-9/2016	7-9/2015	7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	7-9/2016 vs. 4-6/2016	7-9/2016 vs. 4-6/2016
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			-8 %			-1 %
Liikevaihto	1 419	1 552	-9 %	1 421		0 %
IP/Optical Networks	1 048	1 128	-7 %	1 088		-4 %
IP Routing	697	783	-11 %	713		-2 %
Optical Networks	351	345	2 %	375		-6 %
Applications & Analytics	372	424	-12 %	333		12 %
Bruttokate	596	678	-12 %	601		-1 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	42,0 %	43,7 %	-170pp	42,3 %		-30pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-305	-301	1 %	-309		-1 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-191	-180	6 %	-195		-2 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	5	4		-12		
Liikevoitto	106	200	-47 %	84		26 %
<i>Liikevoittoprosentti</i>	7,5 %	12,9 %	-540pp	5,9 %		160pp

¹ Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Liikevaihto alueittain

Milj. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹				
	7-9/2016	7-9/2015	Muutos 7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	Muutos 7-9/2016 vs. 4-6/2016
Aasian ja Tyynenmeren alue	240	238	1 %	229	5 %
Eurooppa	395	454	-13 %	420	-6 %
Kiinan alue	115	109	6 %	115	0 %
Latinalainen Amerikka	112	142	-21 %	126	-11 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	99	114	-13 %	88	13 %
Pohjois-Amerikka	459	494	-7 %	444	3 %
Yhteensä	1 419	1 552	-9 %	1 421	0 %

¹Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteessä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Verrattuna vuoden takaiseen neljänneksen	IP/Optical Networks	Applications & Analytics	Verrattuna edelliseen neljänneksen	IP/Optical Networks	Applications & Analytics
Aasian ja Tyynenmeren alue	↑	↓	Aasian ja Tyynenmeren alue	↑	↓
Eurooppa	↓	↓	Eurooppa	↓	●
Kiinan alue	●	↑	Kiinan alue	↓	↑
Latinalainen Amerikka	↓	↓	Latinalainen Amerikka	↓	●
Lähi-idän ja Afrikan alue	↓	↓	Lähi-idän ja Afrikan alue	↑	↑
Pohjois-Amerikka	↓	↓	Pohjois-Amerikka	↓	↑

● muutos alle 3%

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto laski 9 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä verrattuna vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon ja pysyi suunnilleen muuttumattomana edelliseen neljänneeseen verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto olisi laskenut 8 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja 1 % edelliseen neljänneeseen verrattuna.

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihdon lasku vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui sekä IP/Optical Networks- että Applications & Analytics -liiketoimintaryhmästä.

IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui IP-reitityksestä, mitä optiset verkot osin tasoittivat. IP-reitityksen liikevaihdon lasku liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Pohjois-Amerikassa liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista langattomien pakettiverkkojen asennuksista. IP-reitityksen liikevaihtoon vaikutti lisäksi kielteisesti kolmansien osapuolten IP-reitittimien alhaisempi jälleenmyynti. Optisten verkkojen liikevaihdon kasvu liittyi ensisijaisesti myönteisen kehityksen jatkumiseen koskien tiettyjä asiakkaita Pohjois-Amerikassa, mitä alhaisempi liikevaihto tietyiltä asiakkailta Latinalaisessa Amerikassa osin tasoitti.

Applications & Analytics -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui laajamittaisesta laskusta useimmilla liiketoimintalinjoilla ja maantieteellisillä alueilla. Ohjelmistojen pitkistä myyntisyklillä johtuen Applications & Analytics -liiketoimintaryhmän liikevaihtoon vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna vaikutti yhä kielteisesti vuonna 2015 myytyjen ohjelmistolisenssien suuri määrä. Tätä osin tasoitti Applications & Analytics -liiketoimintaryhmän jatkuneet uudistumistoimet, joihin sisältyvät ohjelmistomyyntiin keskittyvän osaamisen kehittäminen, markkinoillepääsyyn liittyvien toimenpiteiden yleinen parantaminen sekä tutkimuksen ja kehityksen uudistaminen. Nokian tavoitteena on tuoda kaikki sen strategiset tuotelinjat yhteisen ohjelmistotalustan piiriin. Edistymme vuoden 2016 kolmannen neljänneksen aikana erityisesti myynnin resurssien sekä palveluiden toimittamisen saralla.

Vertailu edelliseen neljännekseen

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto pysyi suunnilleen muuttumattomana vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtuen IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon laskusta, mitä Applications & Analytics -liiketoimintaryhmän liikevaihdon kasvu osin tasoitti. Verrattuna edelliseen neljännekseen IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto hyötyi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui sekä IP-reitityksen että optisten verkkojen liikevaihdon laskusta. IP-reitityksen liikevaihdon lasku liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Pohjois-Amerikassa ja Kiinan alueella. Optisten verkkojen liikevaihdon lasku puolestaan liittyi ensisijaisesti tiettyihin asiakkaisiin Latinalaisessa Amerikassa ja Euroopassa.

Applications & Analytics -liiketoimintaryhmän liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti kasvusta useimmilla liiketoimintalinjoilla sekä erityisen vahvasta kehityksestä tärkeimpien asiakkaiden kanssa Pohjois-Amerikassa.

Liikevoitto

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

IP Networks and Applications -segmentin liikevoitto laski vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä verrattuna vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon johtuen ensisijaisesti bruttokatteen laskusta sekä vähemmässä määrin myynnin ja hallinnon kulujen kasvusta.

IP Networks and Applications -segmentin bruttokatteen lasku johtui sekä Applications & Analytics - että IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä. Applications & Analytics -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui liikevaihdon ja bruttokateprosentin laskusta. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmasta liikevaihdosta.

IP Networks and Applications -segmentin myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti investoinneista myynnin hajauttamisen tukemiseksi IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmässä.

Vertailu edelliseen neljännekseen

IP Networks and Applications -segmentin liikevoitto kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtuen ensisijaisesti muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivisesta vaihtelusta. Verrattuna edelliseen neljännekseen IP Networks and Applications -segmentin liikevoitto hyötyi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2016 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen tekijän puuttumisesta, mikä liittyi latinalaisamerikkalaisen asiakkaan käynnissä olleeseen oikeudelliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

IP Networks and Applications -segmentin muut tuotot ja kulut olivat 5 miljoonaa euroa tuottoja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, kun ne vuoden 2016 toisella neljänneksellä olivat 12 miljoonaa euroa kuluja. Muutos edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä.

Nokia Technologies

Toiminnalliset pääkohdat

Lisensointi

Nokia julkisti laajentavansa patenttien ristiinlisensointisopimustaan Samsungin kanssa kattamaan tiettyjä uusia patenttiportfolioita. Sopimus antaa molemmille yhtiöille laajemman oikeuden toistensa patentoituihin teknologioihin ja vahvistaa entisestään Nokian johtajuutta ohjelmoitavan maailman teknologioissa.

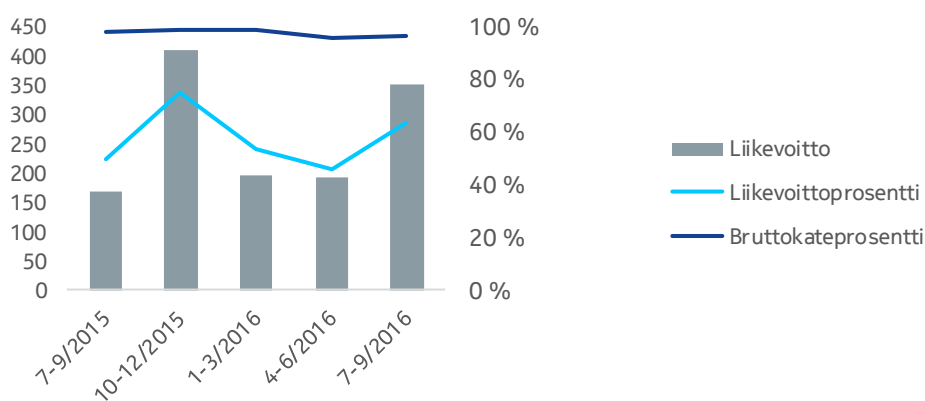
Digitaalinen media ja digitaalinen terveys Ammattilaiskäyttöön tarkoitettun OZO-virtuaalitodellisuuskameran saatavuutta laajennettiin lanseeraamalla se Kiinan markkinoille. OZO on aiemmin ollut saatavilla Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kiinan lanseerauksen yhteydessä Nokia julkisti yhteistyön LeVR:n kanssa OZO:n virtuaalitodellisuussisällön jakelussa. LeVR on osa LeEco, joka on yksi suurimmista kiinalaisista online-videotuotantoon keskittyvistä yhtiöistä.

Nokia julkisti OZO Live -ohjelmistoratkaisun, joka mahdollistaa OZO-kameralla kuvatun virtuaalitodellisuuskuvan ja äänen live-lähetyksen. OZO Live on nyt saatavilla Yhdysvalloissa, Kanadassa, Euroopassa, Kiinassa, Macaossa, Australiassa, Uudessa-Seelannissa, Singaporessa ja Hong Kongissa.

Nokia täydensi aktiivisuusrannekkeiden tuotevalikoimaansa lanseeraamalla hyvinvointia edistävän Withings Steel HR -älykellon. Steel HR:n toimintoihin sisältyy monipuolinen aktiivisuuden ja sydämen syketason mittaus, ja se ilmoittaa kun älypuhelimmeesi saapuu puhelu tai viesti. Steel HR:ssä on 25 päivän akunkesto, ja se mittaa automaattisesti sydämen sykettä harjoituksen aikana, keskivertosykettä päivän aikana ja leposykettä unen aikana.

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

Milj. EUR	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹		Muutos		Muutos	
	7-9/2016	7-9/2015	7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	7-9/2016 vs. 4-6/2016	
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>						
Liikevaihto	353	169	109 %	194	82 %	
Bruttokate	341	166	105 %	187	82 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	96,6 %	98,2 %	-160pp	96,4 %	20pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-65	-55	18 %	-57	14 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-50	-27	85 %	-39	28 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	0	0		-2		
Liikevoitto	225	84	168 %	89	153 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	63,7 %	49,6 %	1 410pp	45,9 %	1 780pp	

¹ Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 109 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja 82 % edelliseen neljännekseen verrattuna sekä raportoituna että ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta.

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon ja edelliseen neljännekseen

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä sekä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon että edelliseen neljännekseen verrattuna johtuen ensisijaisesti kertaluonteisesta liikevaihdosta sekä korkeammasta patenttilisenssitulosta. Nämä liittyivät ensisijaisesti laajennettuun lisensointisopimukseen. Kertaluonteinen liikevaihto oli noin 100 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä. Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihdon kasvuun vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä sekä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon että edelliseen neljännekseen verrattuna vaikutti vähemmässä määrin myös Withings-kauppa.

Liikevoitto

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevoitto kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen ensisijaisesti korkeammasta bruttokatteesta, mitä korkeammat myynnin ja hallinnon sekä tutkimuksen ja kehityksen kulut osin tasoittivat.

Nokia Technologies -liiketoiminnan bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti liikevaihdon kasvusta.

Nokia Technologies -liiketoiminnan tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti suuremmista investoinneista digitaalisen median ja digitaalisen terveyden alueille, mitä patenttiportfoliokulujen lasku osin tasoitti. Digitaalisen terveyden alueen tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Withings-kaupasta.

Nokia Technologies -liiketoiminnan myynnin ja hallinnon kulut kasvoivat, mikä johtui ensisijaisesti lisensointitoiminnan lisääntymisestä, uusien liiketoimien aloituksesta digitaalisen terveyden ja digitaalisen median alueilla ja liiketoimintaa tukevista kuluista. Digitaalisen terveyden alueen myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Withings-kaupasta.

Vertailu edelliseen neljännekseen

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevoiton kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti korkeammasta bruttokatteesta, mitä korkeammat myynnin ja hallinnon sekä tutkimuksen ja kehityksen kulut osin tasoittivat.

Nokia Technologies -liiketoiminnan bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti liikevaihdon kasvusta.

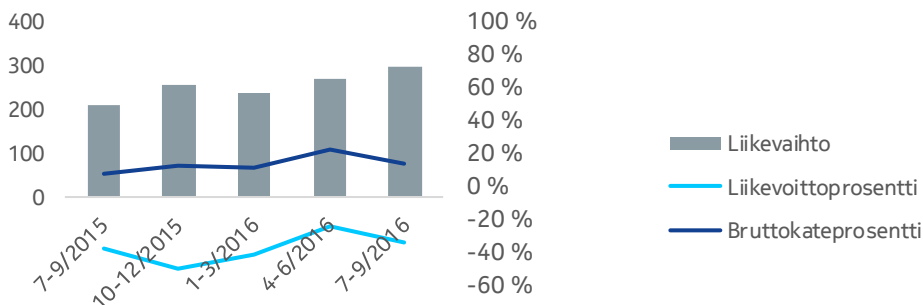
Nokia Technologies -liiketoiminnan tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti suuremmista investoinneista digitaalisen terveyden ja digitaalisen median alueille. Digitaalisen terveyden alueen tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Withings-kaupasta.

Nokia Technologies -liiketoiminnan myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti uusien liiketoimien aloituksesta digitaalisen terveyden ja digitaalisen median alueilla sekä lisensointitoiminnan lisääntymisestä.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

Milj. EUR	7-9/2016	Yhdistetyn yhtiön historiatiedot ¹ 7-9/2015	Muutos 7-9/2016 vs. 7- 9/2015	4-6/2016	Muutos 7-9/2016 vs. 4- 6/2016
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			40 %		9 %
Liikevaihto	298	211	41 %	271	10 %
Bruttokate	41	16	156 %	61	-33 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	13,8 %	7,6 %	620pp	22,5 %	-870pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-70	-64	9 %	-66	6 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-61	-51	20 %	-56	9 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-11	19		-7	
Liiketappio	-101	-80		-68	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	-33,9 %	-37,9 %	400pp	-25,1 %	-880pp

¹ Yhdistetyn yhtiön historiatiedot vastaavat Nokian uutta Alcatel-Lucentin kanssa yhdistymisen jälkeistä toiminnallista ja taloudellista rakennetta, ja ne esitetään täydentävänä tietona kuten 22.4.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa kuvattiin. Lisätietoa yhdistetyn yhtiön historiatiedoista esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen Laadintaperiaatteet-osiossa (liite 1).

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto kasvoi 41 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja 10 % edelliseen neljännekseen verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto olisi kasvanut 40 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja 9 % edelliseen neljännekseen verrattuna.

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksiköstä sekä vähemmässä määrin Radio Frequency Systems -yksiköstä.

Vertailu edelliseen neljännekseen

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksiköstä.

Liikevoitto

Vertailu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liiketappio kasvoi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen ensisijaisesti muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivisesta vaihtelusta sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvusta, mitä bruttokatteen kasvu osin tasoitti.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksiköstä.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion muut tuotot ja kulut olivat 11 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, kun ne vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä olivat 19 miljoonaa euroa tuottoja. Muiden tuottojen ja kulujen muutos vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti Nokian tiettyihin venture fund -sijoituksiin liittyvien voittojen puuttumisesta.

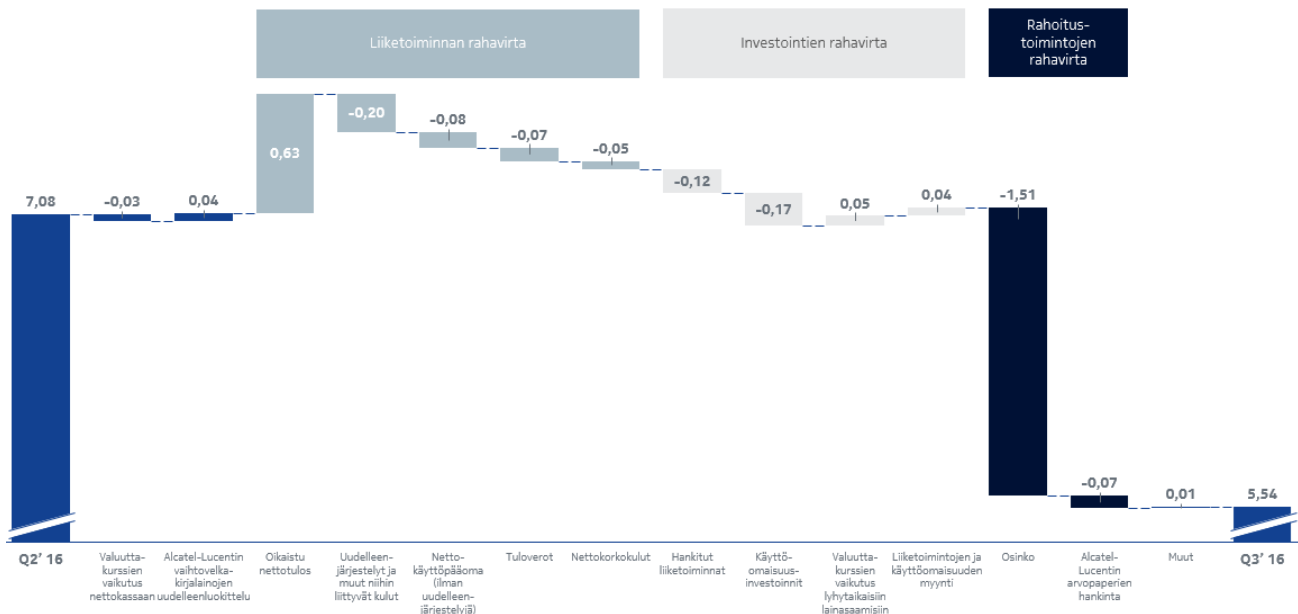
Vertailu edelliseen neljännekseen

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liiketappion kasvu vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna johtui ensisijaisesti bruttokatteen laskusta.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista oikaisuksista sekä bruttokatteen laskusta Alcatel Submarine Networks -liiketoimintaryhmässä. Alcatel Submarine Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti bruttokateprosentin laskusta, mitä liikevaihdon kasvu osin tasoitti.

Kassa ja kassavirta

Nokian nettokassan ja muiden likvidien varojen muutos (miljardia euroa)

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ²		Muutos	
	30.9.2016	30.9.2015	30.9.2016 vs. 30.9.2015	30.6.2016 vs. 30.9.2016
Kassa ja muut likvidit varat	9 392	6 886	36 %	-15 %
Nettokassa ja muut likvidit varat ¹	5 539	4 120	34 %	-22 %

¹Kassa ja muut likvidit varat koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat (rahat ja pankkisaamiset sekä available-for-sale sijoitukset, rahavarat), available-for-sale sijoitukset, likvidit varat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut sijoitukset, likvidit varat. Nettokassaan ja muihin likvideihin varoihin sisältyvät kassa ja muut likvidit varat vähennettynä pitkäaikaisilla korollisilla veloilla ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän raportin liitteenä olevan tilinpäätöksen konsernin rahavirtalaskelman liitetiedoissa (liite 15).

²Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Nokian kassa ja muut likvidit varat laskivat 1 595 miljoonalla eurolla, ja Nokian nettokassa ja muut likvidit varat laskivat 1 538 miljoonalla eurolla.

Valuuttakursseilla oli noin 30 miljoonan euron negatiivinen vaikutus nettokassaan.

Jäljellä olevat selvittämättömät Alcatel-Lucentin vaihtovelkakirjalainat uudelleenluokiteltiin korollisista veloista muiksi veloiksi vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, millä oli noin 40 miljoonan euron positiivinen vaikutus nettokassaan.

Edelliseen neljännekseen verrattuna nettokassaan ja muihin likvideihin varoihin vaikuttivat seuraavat tekijät:

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Nokian liiketoiminnan nettorahavirta oli noin 230 miljoonaa euroa positiivinen:

- Nokian oikaistu nettovoitto ennen nettokäyttöpääoman muutoksia oli 627 miljoonaa euroa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä.
- Käyttöpääomaan liittyvä ulosmenevä kokonaisrahavirta oli noin 280 miljoonaa euroa.
  - Nokiassa oli vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä noin 200 miljoonaa euroa uudelleenjärjestely- ja muita niihin liittyviä kuluja koskevaa ulosmenevää rahavirtaa. Tämä pois luettuna Nokian nettokäyttöpääoman muutoksista aiheutui noin 80 miljoonan euron nettokassan vähennys. Tämä johtui

ensisijaisesti lyhytaikaisten velkojen vähentymisestä, mitä saamisten ja vaihto-omaisuuden pieneneminen osin tasoitti.

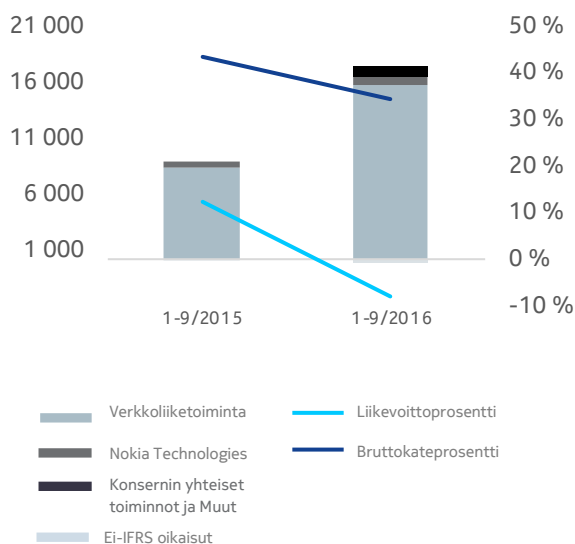
- Ulosmenevä rahavirta, joka liittyi noin 460 miljoonan euron lyhytaikaisten velkojen vähennykseen johtui ensisijaisesti arvonlisäverovelkojen ja ostovelkojen laskusta sekä realisoitujen valuuttakurssimuutosten negatiivisesta vaikutuksesta.
  - Vaihto-omaisuuden vähenemiseen liittyvä sisääntuleva rahavirta oli noin 120 miljoonaa euroa.
  - Saamisten vähenemiseen liittyvä sisääntuleva rahavirta oli noin 250 miljoonaa euroa.
- Lisäksi Nokialla oli noin 70 miljoonaa euroa tuloveroihin liittyvää ulosmenevää rahavirtaa ja noin 50 miljoonaa euroa nettokorkokuluihin liittyvää ulosmenevää rahavirtaa.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Nokialla oli investointitoiminnan ulosmenevää nettorahavirtaa, joka johtui ensisijaisesti noin 120 miljoonan euron yritysostoihin liittyneestä nettokassan vähennyksestä ja noin 170 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinneista, mitä osin tasoittivat sisääntulevat noin 50 miljoonan euron rahavirrat, jotka koskivat valuuttakurssimuutosten vaikutusta lyhytaikaisiin lainasaamisiin sekä noin 40 miljoonan euron sisääntuleva rahavirta, joka liittyi liiketoimintojen ja käyttöomaisuuden myyntiin.

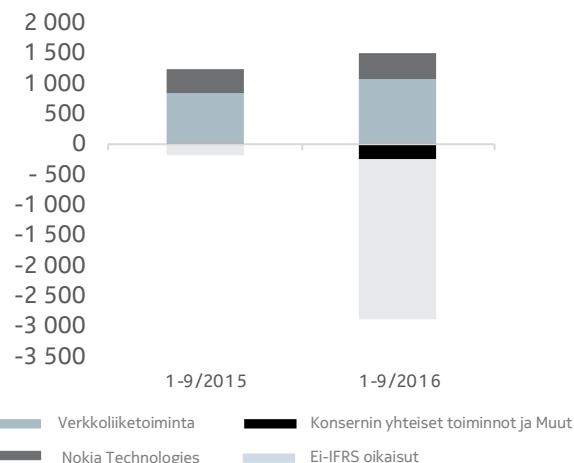
Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Nokian rahoitustoiminnan ulosmenevä nettorahavirta johtui ensisijaisesti osingon ja ylimääräisen osingon maksuun liittyvästä 1,5 miljardin euron erästä sekä vähäisemmässä määrin noin 70 miljoonan euron nettokassan vähennyksestä, joka liittyi Alcatel-Lucentin arvopaperien hankintaan.

Nokian tuloskehitys vuoden 2016 alusta

Liikevaihdon osatekijät (EUR milj.)

Liikevoiton osatekijät (EUR milj.)

Taloudelliset pääkohdat¹

Milj. EUR (paitsi osakekohtainen tulos, EUR)	Ainoastaan Nokia historiatiedot ²		Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
	1-9/2016	1-9/2015	
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			
Liikevaihto	16 972	8 890	91 %
Nokian verkkoliiketoiminta	15 730	8 277	90 %
Ultra Broadband Networks	11 438	7 343	56 %
IP Networks and Applications	4 292	934	360 %
Nokia Technologies	745	624	19 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	805	0	
Ei-IFRS-oikaisut	-258	0	
Eliminoinnit	-50	-11	
Bruttokate	5 798	3 843	51 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	34,2 %	43,2 %	-900pp
Liiketappio/-voitto	-1 417	1 054	
Nokian verkkoliiketoiminta	1 081	854	27 %
Ultra Broadband Networks	788	805	-2 %
IP Networks and Applications	293	49	498 %
Nokia Technologies	420	383	10 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-268	-14	
Ei-IFRS-oikaisut	-2 650	-168	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	-8,3 %	11,9 %	-2 020pp
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	6	12	-50 %

Rahoitustuotot ja -kulut	-215	-141
Tuloverot ³	56	-230
Tulos ³	-1 570	695
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos ³	-1 410	694
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta ³	-161	1
Osakekohtainen tulos, laimennettu, euroa ³	-0,25	0,18

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu

²Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltynä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

³Raportoitu 1-9/2016 tulos ei ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen raportoitujen tulosten kanssa johtuen vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä tehdystä Alcatel-Lucentin hankintalaskelman päivityksestä, minkä seurauksena vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen raportoitu verohyötyä on oikaistu. Katso lisätietoja tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen liitetiedosta 6, Hankitut liiketoiminnot.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Nokian liikevaihto kasvoi 91 % vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna sekä raportoituna että ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta.

Nokian liikevaihdon kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti sekä Nokian verkkoliiketoiminnan että Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion korkeammasta liikevaihdosta, mikä liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan. Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihdon kasvu vaikutti Nokian liikevaihdon kasvuun vähäisemmässä määrin. Ei-IFRS-oikaisut Alcatel-Lucentin taseessa kaupan toteutumishetkellä olleiden myynnin jaksotusten arvostuksen alentamiseen tasoittivat liikevaihdon kasvua osin.

Liiketulos

Nokia teki liiketappion vuoden 2016 tammi-syyskuussa verrattuna liikevoittoon vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona. Tämä johtui ensisijaisesti korkeammista tutkimuksen ja kehityksen sekä myynnin ja hallinnon kuluista sekä muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivisesta vaihtelusta, mitä korkeampi bruttokate osin tasoitti.

Bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnasta, mitä sekä myynnin jaksotusten että vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyneet ei-IFRS-oikaisut osin tasoittivat. Nämä tekijät olivat seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnasta, aineettomien hyödykkeiden poistoon liittyneistä ei-IFRS-oikaisuksista ja Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta. Nämä tekijät olivat ensisijaisesti seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoiminnasta ja aineettomien hyödykkeiden poistoon liittyneistä ei-IFRS-oikaisuksista sekä Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta. Nämä tekijät olivat ensisijaisesti seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta. Nokia Technologies -liiketoiminta vaikutti myös myynnin ja hallinnon kulujen kasvuun.

Nokian muut tuotot ja kulut olivat 722 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, kun ne vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona olivat 15 miljoonaa euroa tuottoja. Muiden tuottojen ja kulujen muutos johtui ensisijaisesti uudelleenjärjestely- ja muiden niihin liittyvien kulujen kasvuun liittyvistä ei-IFRS-oikaisuksista sekä vähäisemmässä määrin Nokian tiettyihin venture fund -sijoituksiin liittyvien voittojen puuttumisesta.

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos

Nokian emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos oli tappiollinen vuoden 2016 tammi-syyskuussa verrattuna emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvaan voitolliseen tulokseen vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona. Tämä johtui ensisijaisesti liiketappiosta vuoden 2016 tammi-syyskuussa verrattuna liikevoittoon vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona sekä vähäisemmässä määrin rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutukseltaan negatiivisesta vaihtelusta. Nämä tekijät olivat ensisijaisesti seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta. Alcatel-Lucent-kaupasta johtuneet verohyödyt tasoittivat emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan tuloksen laskua osin vuoden 2016 tammi-syyskuussa, verrattuna verokuluihin vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona. Tämän lisäksi määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus kasvoi Alcatel-Lucent-kaupan myötä.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu vuoden 2016 tammi-syyskuussa johtui ensisijaisesti korkokulujen kasvusta sekä Alcatel-Lucentin korkeatuottoisten joukkovelkakirjalainojen aikaistettuun lunastukseen liittyneistä ei-IFRS-oikaisuista sekä vähemmässä määrin kyseisten sijoitusten arvonalentumisesta ilman rahavirtavaikutusta. Tätä osin tasoittivat Nokian tiettyihin venture fund -sijoituksiin liittyvät voitot.

Verohyöty johtui ensisijaisesti ei-IFRS-oikaisuista.

Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus kasvoi Alcatel-Lucent-kaupan seurauksena, ja se vähensi emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan tappion osuutta. Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuuden kasvu johtui ensisijaisesti Alcatel-Lucent Shanghai Bell -yksiköstä sekä jäljellä olevista Alcatel-Lucentin vähemmistöosakkeenomistajista.

Ei-IFRS-oikaisujen tarkastelu vuoden 2016 tammi-syyskuussa

Ei-IFRS-oikaisu sisältävät Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyviä kuluja, liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelyihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän katsauksen liitteenä olevan tilinpäätöksen ei-IFRS-täsmäytysliitetiedossa (liite 2).

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ¹		Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
	1-9/2016	1-9/2015	
Liikevaihto	-258	0	
Bruttokate	-974	35	
Tutkimus- ja kehityskulut	-498	-28	1 679 %
Myyntin ja hallinnon kulut	-523	-75	597 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-656	-100	
Liikevoitto/-tappio	-2 650	-168	
Rahoitustuotot ja -kulut	-41	0	
Tuloverot ²	547	46	1 089 %
Tulos ²	-2 144	-121	
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos²	-2 014	-121	
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta ²	-130	0	

¹Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

²Raportoitu 1-9/2016 tulos ei ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen raportoitujen tulosten kanssa johtuen vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä tehdystä Alcatel-Lucentin hankintalaskelman päivityksestä, minkä seurauksena vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen raportoitu verohyötyä on oikaistu. Katso lisätietoja tämän katsauksen liitteenä olevan tiilipäätöksen liitetiedosta 6, Hankitut liiketoiminnat.

Liikevaihto

Liikevaihtoa koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 258 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa, mikä johtui ensisijaisesti hankintalaskelman laatimiseen liittyvästä oikaisusta, joka liittyi Alcatel-Lucentin taseessa kaupan toteutumishetkellä olleiden myyntin jaksotusten arvostuksen alentamiseen.

Liikevoitto

Liikevoittoa koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 2 650 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa, ja ne johtuivat seuraavista bruttokatteeseen, tutkimuksen ja kehityksen kuluihin, myyntin ja hallinnon kuluihin ja muihin tuottoihin ja kuluihin negatiivisesti vaikuttaneista ei-IFRS oikaisuksista:

Bruttokatetta koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 974 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa, ja ne johtuivat ensisijaisesti Alcatel-Lucentin taseessa kaupan toteutumishetkellä olleen vaihto-omaisuuden arvostuksen lisäyksestä ja myyntin jaksotuksista. Vaihto-omaisuuden arvostuksen lisäys johti kertaluonteisten hankinnan ja valmistuksen kulujen kasvuun ja vaihto-omaisuuden myyntin yhteydessä bruttokatteen laskuun. Bruttokatetta koskevat ei-IFRS-oikaisut sisälsivät lisäksi tuotevalikoiman integraatioon liittyviä kuluja, jotka olivat seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Tutkimuksen ja kehityksen kuluja koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 498 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa, ja ne johtuivat ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kaupasta seuranneista aineettomien hyödykkeiden poistoista.

Myyntin ja hallinnon kuluja koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 523 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa, mikä johtui ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kaupasta seuranneista aineettomien hyödykkeiden poistoista sekä integraatiokuluista.

Muiden tuottojen ja kulujen ei-IFRS-oikaisut olivat 656 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, ja ne johtuivat ensisijaisesti 653 miljoonan euron uudelleenjärjestely- ja muista niihin liittyvistä kuluista.

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos

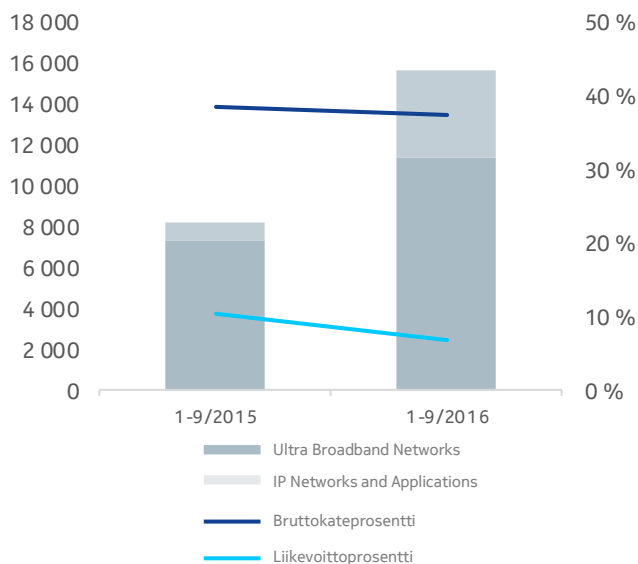
Nokian emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvaan tulokseen liittyvät ei-IFRS-oikaisut olivat 2 014 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa, ja ne liittyivät ensisijaisesti liikevoittoa koskeviin ei-IFRS-oikaisuihin. Lisäksi ei-IFRS-oikaisut liittyivät seuraaviin rahoitustuottoihin ja -kuluihin sekä tuloveroihin liittyvistä ei-IFRS-oikaisuksista:

Rahoitustuottoja ja -kuluja koskevat ei-IFRS-oikaisut olivat 41 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, mikä johtui ensisijaisesti korkeatuottoisten Alcatel-Lucent 2017- ja 2020- joukkovelkakirjalainojen aikaistetusta lunastuksesta helmikuussa 2016.

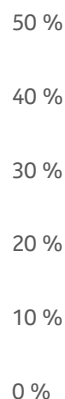
Tuloveroja koskevat ei-IFRS-oikaisut johtivat 547 miljoonan euron verohyötyyn vuoden 2016 tammi-syyskuussa, mikä johtui ensisijaisesti liikevoittoa koskevista ei-IFRS-oikaisuksista.

Nokian verkkoliiketoiminta

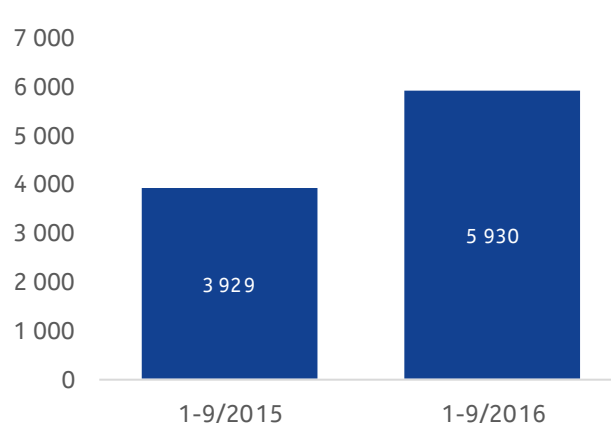
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Services – Liikevaihto Milj. EUR

Taloudelliset pääkohdat¹

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ²		
	1-9/2016	1-9/2015	Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			
Liikevaihto	15 730	8 277	90 %
Bruttokate	5 920	3 190	86 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	37,6 %	38,5 %	-90pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-2 758	-1 292	113 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-2 032	-1 045	94 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-49	0	
Liikevoitto	1 081	854	27 %
<i>Liikevoitto-%</i>	6,9 %	10,3 %	-340pp

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu

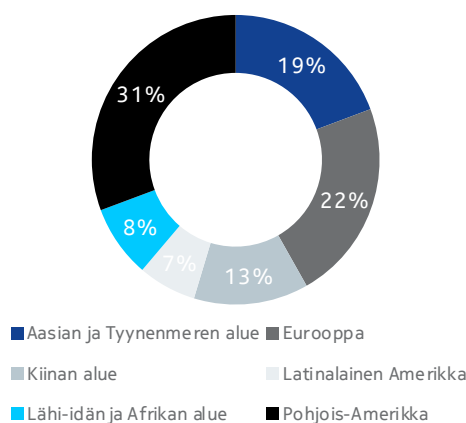
²Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Liikevaihto alueittain

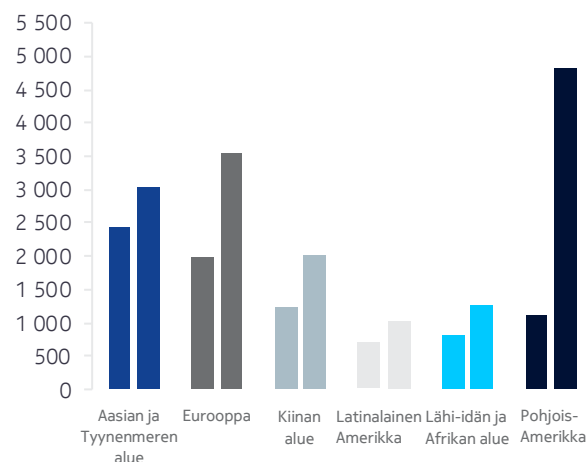
Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ¹		Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
	1-9/2016	1-9/2015	
Aasian ja Tyynenmeren alue	3 039	2 424	25 %
Eurooppa	3 535	2 000	77 %
Kiinan alue	2 028	1 230	65 %
Latinalainen Amerikka	1 032	691	49 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	1 274	822	55 %
Pohjois-Amerikka	4 823	1 110	335 %
Yhteensä	15 730	8 277	90 %

¹Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltynä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Liikevaihto alueittain – 1-9/2016

Liikevaihto (EUR milj.) – 1-9/2015 vrt 1-9/2016

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Segmenttikohtainen liikevaihto

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 90 % vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 tammi-syyskuuhun verrattuna sekä raportoituna että ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta.

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihdon kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui sekä Ultra Broadband Networks- että IP Networks and Applications -segmentin korkeammasta liikevaihdosta, ja se liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

Alueittain katsottuna vuoden 2016 tammi-syyskuussa Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi kaikilla alueilla kasvun ollessa erityisen vahvaa Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa ensisijaisesti Alcatel-Lucent kaupan seurauksena.

Liikevoitto

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevoitto kasvoi vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, mikä johtui ensisijaisesti korkeammasta bruttokatteesta. Tutkimuksen ja kehityksen sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvu tasoitti tätä osin.

Bruttokatteiden kasvu johtui sekä IP Networks and Applications- että Ultra Broadband Networks -segmentistä, ja se liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

Tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui sekä IP Networks and Applications- että Ultra Broadband Networks -segmentistä, ja se liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

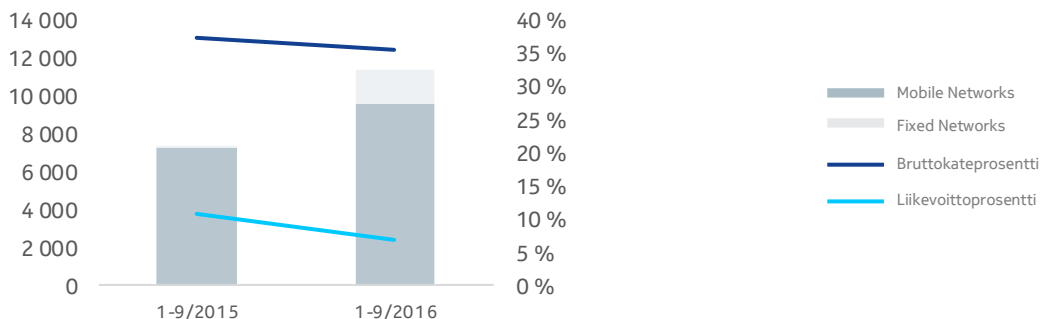
Myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui sekä Ultra Broadband Networks- että IP Networks and Applications -segmentistä, ja se liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

Nokian verkkoliiketoiminnan muut tuotot ja kulut olivat 49 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, kun vastaava erä oli noin 0 euroa vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona. Nokian verkkoliiketoiminnan muiden tuottojen ja kulujen muutos vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui sekä Ultra Broadband Networks- että IP Networks and Applications -segmentistä, ja se johtui ensisijaisesti tiettyjen varausten kirjaamisesta omaisuuserien arvonalentumisriskin vuoksi.

Ultra Broadband Networks

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat¹

Milj. EUR	1-9/2016	Ainoastaan Nokia historiatiedot ² 1-9/2015	Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			
Liikevaihto	11 438	7 343	56 %
Mobile Networks	9 618	7 246	33 %
Fixed Networks	1 820	97	1 776 %
Bruttokate	4 077	2 737	49 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	35,6 %	37,3 %	-170pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 809	-1 090	66 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-1 448	-844	72 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-32	1	
Liikevoitto	788	805	-2 %
<i>Liikevoittoprosentti</i>	6,9 %	11,0 %	-410pp

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu

²Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Liikevaihto alueittain

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ¹		Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
	1-9/2016	1-9/2015	
Aasian ja Tyynenmeren alue	2 332	2 177	7 %
Eurooppa	2 294	1 752	31 %
Kiinan alue	1 710	1 079	58 %
Latinalainen Amerikka	669	606	10 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	986	735	34 %
Pohjois-Amerikka	3 447	997	246 %
Yhteensä	11 438	7 343	56 %

¹Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto kasvoi 56 % vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 tammi-syyskuuhun verrattuna sekä raportoitu että ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta.

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihdon kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui sekä Mobile Networks- että Fixed Networks -liiketoimintaryhmästä, ja se oli ensisijaisesti seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Liikevoitto

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevoitto laski vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, mikä johtui ensisijaisesti tutkimuksen ja kehityksen sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvusta. Tätä tasoitti osin korkeampi bruttokate.

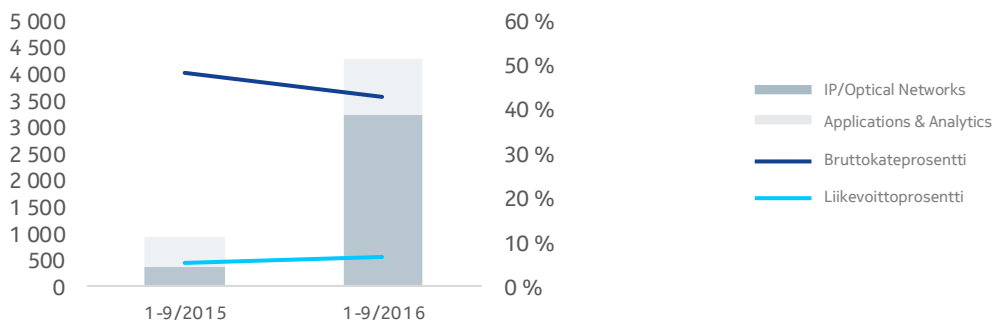
Ultra Broadband Networks -segmentin bruttokatteen, tutkimuksen ja kehityksen sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvu liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

Ultra Broadband Networks -segmentin muut tuotot ja kulut olivat 32 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, kun ne olivat 1 miljoonaa euroa tuottoja vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona.

IP Networks and Applications

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat¹

Milj. EUR	1-9/2016	Ainoastaan Nokia historiatiedot ² 1-9/2015	Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			
Liikevaihto	4 292	934	360 %
IP/Optical Networks	3 229	367	780 %
IP Routing	2 126	367	479 %
Optical Networks	1 103	0	
Applications & Analytics	1 064	566	88 %
Bruttokate	1 843	452	308 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	42,9 %	48,4 %	-550pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-949	-202	370 %
Myyntin ja hallinnon kulut	-584	-201	191 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-17	0	
Liikevoitto	293	49	498 %
<i>Liikevoittoprosentti</i>	6,8 %	5,2 %	160pp

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu

²Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Liikevaihto alueittain

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ¹		
	1-9/2016	1-9/2015	Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
Aasian ja Tyynenmeren alue	707	248	185 %
Eurooppa	1 241	249	398 %
Kiinan alue	318	151	111 %
Latinalainen Amerikka	362	85	326 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	288	87	231 %
Pohjois-Amerikka	1 377	114	1 108 %
Yhteensä	4 292	934	360 %

¹Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltynä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto kasvoi 360 % vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 tammi-syyskuuhun verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto olisi kasvanut 358 % vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihdon kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä sekä vähemmässä määrin Applications & Analytics -liiketoimintaryhmästä, ja se oli ensisijaisesti seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Liikevoitto

IP Networks and Applications -segmentin liikevoitto kasvoi vuoden 2016 tammi-syyskuussa, mikä johtui ensisijaisesti korkeammasta bruttokatteesta. Tutkimuksen ja kehityksen sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvu tasoitti tätä osin.

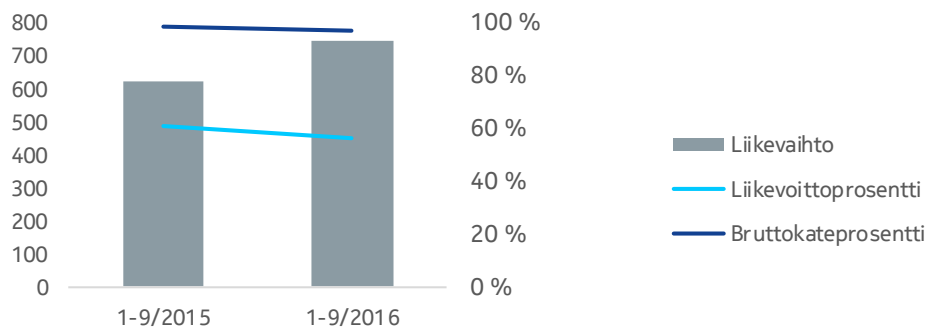
IP Networks and Applications -segmentin bruttokatteen, tutkimuksen ja kehityksen sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvu liittyi ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kauppaan.

IP Networks and Applications -segmentin muut tuotot ja kulut olivat 17 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, kun vastaava erä oli noin 0 euroa vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona.

Nokia Technologies

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat¹

Milj. EUR	1-9/2016	Ainoastaan Nokia historiatiedot ² 1-9/2015	Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			
Liikevaihto	745	624	19 %
Bruttokate	724	619	17 %
<i>Bruttokateprosentti</i>	97,2 %	99,2 %	-200pp
Tutkimus- ja kehityskulut	-180	-161	12 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-121	-75	61 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-3	0	
Liikevoitto	420	383	10 %
<i>Liikevoittoprosentti</i>	56,4 %	61,4 %	-500pp

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu

²Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttiakohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 19 % vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna sekä raportoituina että ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta.

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihdon kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti patenttitulon kasvusta sekä Withings-kauppaan liittyvästä liikevaihdon kasvusta. Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto sisälsi noin 100 miljoonaa euroa kertaluonteista liikevaihtoa vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, ja se liittyi ensisijaisesti aikaisempiin vuoden 2016 ajanjaksoihin. Tätä osin tasoitti aiemmin solmittujen ja uusien sopimusten tuloutuksen kertaluonteisten oikaisujen puuttuminen, alhaisempi patenttilisenssitulo tietyiltä jo aiemmin olemassa olleilta lisenssinsajilta, aiemmin divestoituihin immateriaalioikeuksiin liittyvien tulo-osuuksien lasku ja vuoden 2015 tammi-syyskuussa tapahtuneiden immateriaalioikeuksien divestointien liikevaihdon puuttuminen. Kertaluonteisen liikevaihdon osuus oli hieman alle 120 miljoonaa euroa vuoden 2015 tammi-syyskuussa.

Liikevoitto

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevoiton kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti korkeammasta bruttokatteesta, mitä myynnin ja hallinnon sekä tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu osin tasoitti.

Nokia Technologies -liiketoiminnan bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti liikevaihdon kasvusta.

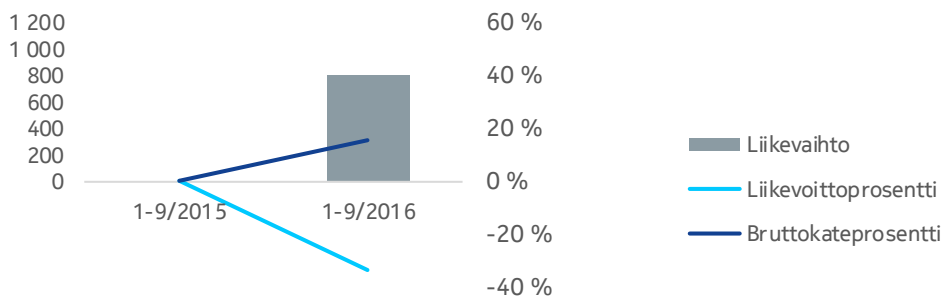
Nokia Technologies -liiketoiminnan tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Bell Labsin patenttiportfoliokulujen sisällyttämisestä Nokia Technologies -liiketoiminnan kuluihin Alcatel-Lucent-kaupan seurauksena sekä suuremmista investoinneista digitaalisen median ja digitaalisen terveyden alueille. Digitaalisen terveyden alueen tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Withings-kaupasta. Tutkimuspanostusten keskittäminen tietyille painopistealueille ja patenttiportfoliokulujen lasku tasoitti tätä osin.

Nokia Technologies -liiketoiminnan myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti korkeammista liiketoimintaa tukevista kuluista, uusien liiketoimintojen aloituksesta digitaalisen terveyden ja digitaalisen median alueilla sekä lisensointitoiminnan lisääntymisestä. Digitaalisen terveyden alueen myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti Withings-kaupasta.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat¹

Milj. EUR	Ainoastaan Nokia historiatiedot ²		Muutos 1-9/2016 vs. 1-9/2015
	1-9/2016	1-9/2015	
<i>Liikevaihto - ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta</i>			
Liikevaihto	805	0	
Bruttokate	128	0	
<i>Bruttokateprosentti</i>	15,9 %	0,0 %	
Tutkimus- ja kehityskulut	-209	-60	248 %
Myynnin ja hallinnon kulut	-172	-69	149 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-15	114	
Liiketappio	-268	-14	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	-33,3 %		

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu

²Ainoastaan Nokian historiatiedot kuvaavat Nokian taloudellista tulosta uudelleenryhmiteltyinä heijastaen Nokian päivitettyä segmenttikohtaista raportointirakennetta, eivätkä ne sisällä Alcatel-Lucentia. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto kasvoi 805 miljoonaan euroon vuoden 2016 tammi-syyskuussa, kun vastaava erä oli noin 0 euroa vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon kasvu vuoden 2016 tammi-syyskuussa vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks- ja Radio Frequency Systems -yksiköiden liikevaihdosta, mikä oli seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Liikevoitto

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liiketappio kasvoi vuoden 2016 tammi-syyskuussa verrattuna vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon. Tämä johtui ensisijaisesti korkeammista tutkimuksen ja kehityksen kuluista, muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivisesta vaihtelusta sekä myynnin ja hallinnon kulujen kasvusta. Korkeampi bruttokate tasoitti tätä osin.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks- ja Radio Frequency Systems -yksiköiden korkeammasta bruttokatteesta. Molempien yksiköiden bruttokatteen kasvu oli seurausta Alcatel-Lucent -kaupasta.

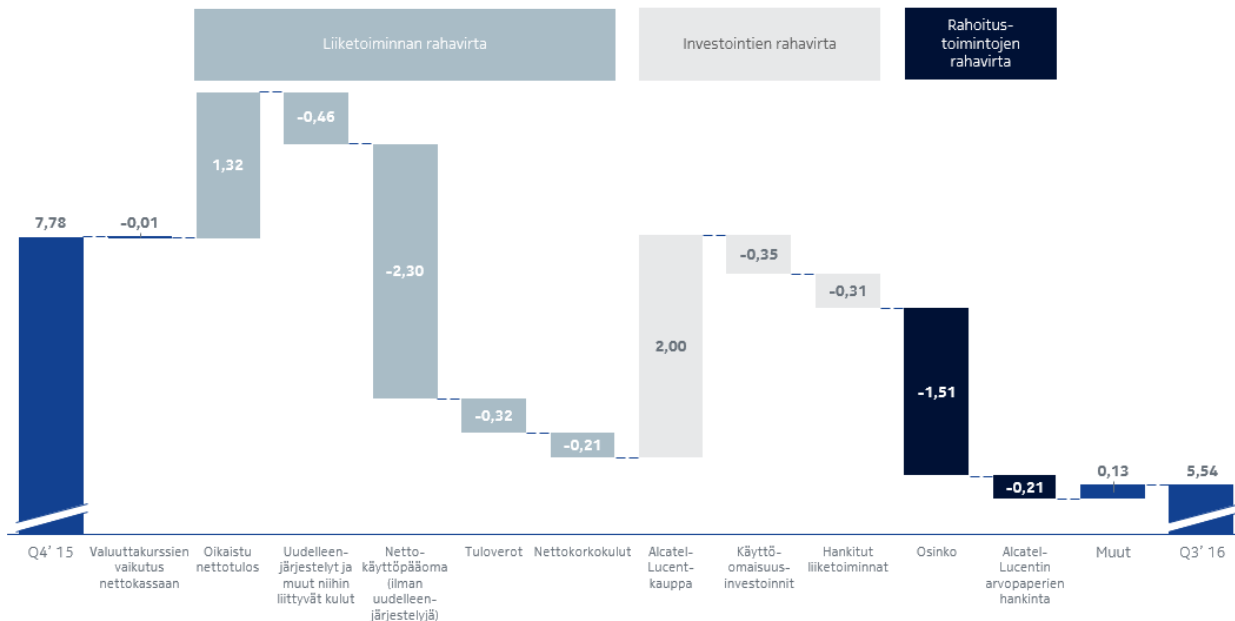
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion tutkimuksen ja kehityksen kulujen kasvu vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti Bell Labs -yksiköstä, ja se oli seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti konsernitoimintoihin liittyvistä korkeammista kuluista, ja se oli seurausta Alcatel-Lucent-kaupasta.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion muut tuotot ja kulut olivat 15 miljoonaa euroa kuluja vuoden 2016 tammi-syyskuussa, kun ne olivat 114 miljoonaa euroa tuottoja vuoden 2015 vastaavana ajanjaksona. Muiden tuottojen ja kulujen muutos vuoden 2015 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtui ensisijaisesti Nokian tiettyihin venture fund -sijoituksiin liittyvien voittojen puuttumisesta sekä vähäisemmässä määrin erään rahoitusvaran arvonalentumisesta ilman rahavirtavaikutusta.

Kassa ja kassavirta

Nokian nettokassan ja muiden likvidien varojen muutos (miljardia euroa)

Milj. EUR ¹	30.9.2016	Ainoastaan Nokia historiatiedot ² 31.12.2015	Muutos 1-9/2016
Kassa ja muut likvidit varat	9 392	9 849	-5 %
Nettokassa ja muut likvidit varat	5 539	7 775	-29 %

¹Kassa ja muut likvidit varat koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat (rahat ja pankkisaamiset sekä available-for-sale-sijoitukset, rahavarat), available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat ja käypään arvoon tulosaikuteisesti kirjatut sijoitukset, likvidit varat. Nettokassaan ja muihin likvideihin varoihin sisältyvät kassa ja muut likvidit varat vähennettynä pitkäaikaisilla korollisilla veloilla ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän raportin liitteenä olevan tilinpäätöksen konsernin rahavirtalaskelman liitetiedoissa (liite 15).

²Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Vuoden 2016 tammi-syyskuussa Nokian kassa ja muut likvidit varat laskivat 457 miljoonalla eurolla, ja Nokian nettokassa ja muut likvidit varat laskivat 2 236 miljoonalla eurolla. Nokian kassa ja muut likvidit varat laskivat 1 779 miljoonaa euroa vähemmän kuin Nokian nettokassa ja muut likvidit varat johtuen ensisijaisesti Alcatel-Lucent-kaupasta. Alcatel-Lucentin joukkovelkakirja- ja vaihtovelkakirjalainojen lunastus tasoitti tätä osin.

Valuuttakursseilla oli noin 10 miljoonan euron negatiivinen vaikutus nettokassaan.

Nettokassaan ja muihin likvideihin varoihin vaikuttivat seuraavat tekijät vuoden 2015 lopun tilanteeseen verrattuna:

Vuoden 2016 tammi-syyskuussa Nokian liiketoiminnan nettorahavirta oli 2,0 miljardia euroa negatiivinen:

- Nokian oikaistu nettovoitto ennen nettokäyttöpääoman muutoksia oli 1 319 miljoonaa euroa vuoden 2016 tammi-syyskuussa.
- Käyttöpääomaan liittyvä ulosmenevä kokonaisrahavirta oli noin 2,8 miljardia euroa.
  - Nokialla oli vuoden 2016 tammi-syyskuussa noin 460 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelyihin liittyvää ulosmenevää rahavirtaa. Tämä pois luettuna Nokian nettokäyttöpääoman muutoksista aiheutui noin 2,3

miljardin euron nettokassan vähennys. Tämä johtui ensisijaisesti lyhytaikaisten velkojen vähentymisestä ja vaihto-omaisuuden kasvusta, mitä saamisten vähenemiseen liittyvä nettokassan lisäys osin tasoitti.

- Lyhytaikaisiin velkoihin liittyvä ulosmenevä rahavirta oli noin 2,5 miljardia euroa, ja se johtui ensisijaisesti kannustinpalkkioiden maksuista Alcatel-Lucentin ja Nokian vuoden 2015 vahvan tuloksen myötä ja ostovelkojen noin 750 miljoonan euron vähenemisestä (josta noin 350 miljoonaa euroa koski käyttöpääomaan liittyvien prosessien ja käytäntöjen yhdenmukaistamista erityisesti velkojen osalta). Lisäksi noin 280 miljoonaa euroa liittyi Alcatel-Lucentin ja Qualcommin välisen lisenssisopimuksen päättämiseen.
- Vaihto-omaisuuden kausittaiseen kasvuun liittyvä ulosmenevä rahavirta oli noin 200 miljoonaa euroa.
- Saamisten vähenemiseen liittyvä sisääntuleva rahavirta oli noin 440 miljoonaa euroa, ja se liittyi ensisijaisesti saamisten yleiseen vähenemiseen sekä Samsungin 1.2.2016 julkistetun välimiesmenettelyn ratkaisuun perustuvaan kertyneitä maksuja oikaisevaan sisääntulevaan rahavirtaan. Tätä osin tasoitti saamisten kasvu, mikä johtui noin 1,0 miljardin euron saamisten myynnin vähenemisestä (velkaa vastaava erä) pääomarakenteen optimointiohjelman mukaisesti.
- Lisäksi Nokialla oli noin 320 miljoonaa euroa tuloveroihin liittyvää ulosmenevää rahavirtaa sekä noin 210 miljoonaa euroa nettokorkoihin liittyvää ulosmenevää rahavirtaa.

Nokian investointitoiminnan sisääntuleva nettorahavirta vuoden 2016 tammi-syyskuussa johtui ensisijaisesti noin 2,0 miljardin euron nettokassan lisäyksestä, joka liittyi Alcatel-Lucent-kaupan seurauksena hankittuun nettokassaan ja muihin likvideihin varoihin. Tätä osin tasoittivat noin 350 miljoonan euron nettokassan vähennykset liittyen käyttöomaisuusinvestointeihin ja noin 310 miljoonan euron yritysostoihin liittynyt erä.

Nokian rahoitustoiminnan ulosmenevä nettorahavirta vuoden 2016 tammi-syyskuussa johtui ensisijaisesti osingon ja ylimääräisen osingon maksuun liittyvästä 1,5 miljardin euron erästä sekä vähäisemmässä määrin noin 210 miljoonan euron nettokassan vähennyksestä liittyen Alcatel-Lucentin osakkeiden hankintaan sekä hankittujen Alcatel-Lucentin vaihtovelkakirjalainojen oman pääoman osuuteen.

Osakkeet

Nokian osakkeiden kokonaismäärä 30.9.2016 oli 5 835 686 512. Näistä Nokian ja sen tytäryhtiöiden hallussa 30.9.2016 oli 63 551 145 Nokian osaketta, joiden osuus yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä oli noin 1,1 %.

Osinko

Nokia maksoi yhteensä 1 501 miljoonaa euroa osinkoja vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä, joka koostui tilikaudelta 2015 maksetusta 0,16 euron osingosta (osakkeelta) ja 0,10 euron ylimääräisestä osingosta (osakkeelta), kuten päätetty Nokian 16.6.2016 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Osavuositilin päätös

Taulukko-osa

Vuoden alusta

Kassa ja kassavirta

Konsernin yhteiset
toiminnot ja Muut

Technologies

Verkkoliiketoiminta

Näkymät

Nokia

Konsernin tuloslaskelma (lyhennetty, tilintarkastamaton)

Milj. EUR	Raportoitu	Raportoitu	Raportoitu	Raportoitu	Raportoitu	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Ei-IFRS
	7-9/2016	7-9/2015	4-6/2016	1-9/2016	1-9/2015	7-9/2016	7-9/2015	4-6/2016	1-9/2016	1-9/2015
Liikevaihto (liitteet 2, 3, 4)	5 890	3 036	5 583	16 972	8 890	5 950	3 036	5 676	17 230	8 890
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-3 674	-1 720	-3 555	-11 174	-5 046	-3 586	-1 720	-3 475	-10 458	-5 081
Bruttokate (liitteet 2, 3)	2 216	1 316	2 028	5 798	3 843	2 365	1 316	2 202	6 771	3 808
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 196	-481	-1 211	-3 645	-1 540	-1 017	-473	-1 049	-3 147	-1 512
Myynnin ja hallinnon kulut	-925	-422	-934	-2 848	-1 264	-781	-385	-780	-2 325	-1 189
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut (liite 10)	-39	-80	-643	-722	15	-11	20	-41	-66	115
Liikevoitto/-tappio (liitteet 2, 3)	55	333	-760	-1 417	1 054	556	478	332	1 233	1 222
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta (liite 13)	3	-2	2	6	12	3	-2	2	6	12
Rahoitustuotot ja -kulut (liite 10)	-80	-84	-32	-215	-141	-78	-84	-29	-174	-141
Tappio/voitto ennen veroja (liite 2)	-22	247	-791	-1 626	925	480	392	305	1 065	1 093
Tuloverot ¹	-111	-60	65	56	-230	-216	-95	-135	-491	-277
Jatkuvien toimintojen tappio/voitto (liite 2) ¹	-133	188	-726	-1 570	695	264	297	171	574	816
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio/voitto ¹	-119	189	-667	-1 410	694	258	298	194	605	816
Määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus tappiosta/voitosta ¹	-14	-1	-58	-161	1	6	-1	-24	-31	1
Lopetettujen toimintojen tappio/voitto (liite 7)	-6	-37	2	11	-19	0	31	0	0	67
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio/voitto	-6	-37	2	11	-19	0	31	0	0	68
Määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus voitosta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katsauskauden tappio/voitto ¹	-139	150	-723	-1 559	676	264	328	170	574	884
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio/voitto ¹	-125	152	-665	-1 399	675	258	329	194	605	883
Määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus tappiosta/voitosta ¹	-14	-1	-58	-161	1	6	-1	-24	-31	1
Osakekohtainen tulos (emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta), EUR										
Laimentamaton										
Jatkuvat toiminnot ¹	-0,02	0,05	-0,12	-0,25	0,19	0,04	0,08	0,03	0,11	0,22
Lopetetut toiminnot	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,02
Katsauskauden tappio/voitto ¹	-0,02	0,04	-0,12	-0,24	0,19	0,04	0,09	0,03	0,11	0,24
Laimennettu										
Jatkuvat toiminnot ¹	-0,02	0,05	-0,12	-0,25	0,18	0,04	0,08	0,03	0,11	0,21
Lopetetut toiminnot	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,02
Katsauskauden tappio/voitto ¹	-0,02	0,04	-0,12	-0,25	0,18	0,04	0,09	0,03	0,11	0,23
Osakkeita keskimäärin (1000 osaketta)										
Laimentamaton	5 773 119	3 624 620	5 746 107	5 723 206	3 629 466	5 773 119	3 624 620	5 746 107	5 723 206	3 629 466
Laimennettu	5 773 119	3 948 703	5 771 511	5 734 888	3 951 467	5 791 792	3 948 703	5 759 476	5 749 763	3 951 467
Vaihtovelkakirjalainojen korot, verojen jälkeen	0	-11	0	0	-33	0	-11	0	0	-33
Jatkuvat toiminnot:										
Poistot yhteensä (liitteet 2, 3)	-375	-72	-411	-1 191	-211	-135	-52	-162	-432	-153

¹Raportoitu 1-9/2016 tulos ei ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen raportoitujen tulosten kanssa johtuen vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä tehdystä Alcatel-Lucentin hankintalaskelman päivityksestä, minkä seurauksena vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen raportoitu verohyötyä on oikaistu. Katso lisätietoja liitetiedosta 6, Hankitut liiketoiminnot.

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Konsernin laaja tuloslaskelma (lyhennetty, tilintarkastamaton)

Milj. EUR	Raportoitu 7-9/2016	Raportoitu 7-9/2015	Raportoitu 4-6/2016	Raportoitu 1-9/2016	Raportoitu 1-9/2015
Katsauskauden tappio/voitto ¹	-139	150	-723	-1 559	676
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostus	278	-9	92	-95	95
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-107	8	-59	-7	-21
Erät, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-94	16	313	-460	443
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	19	10	-28	38	-151
Rahavirtojen suojaus	-3	15	-39	-19	18
Available-for-sale-sijoitukset (liite 10)	18	-49	-48	-91	22
Muut vähennykset/lisäykset, netto	0	0	-2	-1	2
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi	-5	-8	16	0	23
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	106	-17	245	-635	431
Laaja tulos ¹	-33	133	-478	-2 194	1 107
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos ¹	-19	136	-445	-1 974	1 104
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta ¹	-14	-3	-33	-220	3
	-33	133	-478	-2 194	1 107
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan laajan tuloksen jakautuminen:					
Jatkuvat toiminnot ¹	-13	178	-447	-1 985	928
Lopetetut toiminnot (liite 7)	-6	-42	2	11	176
	-19	136	-445	-1 974	1 104
Määräysvallattomille omistajille kuuluvan laajan tuloksen jakautuminen:					
Jatkuvat toiminnot ¹	-14	-3	-33	-220	3
Lopetetut toiminnot (liite 7)	0	0	0	0	0
	-14	-3	-33	-220	3

¹Raportoitu 1-9/2016 tulos ei ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen raportoitujen tulosten kanssa johtuen vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä tehdystä Alcatel-Lucentin hankintalaskelman päivityksestä, minkä seurauksena vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen raportoitu verohyötyä on oikaistu. Katso lisätietoja liitetiedosta 6, Hankitut liiketoiminnot.

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Konsernitase, raportoitu (lyhennetty, tilintarkastamaton)

Mil. EUR	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
VASTAAVAA			
Liikearvo	5 545	229	237
Muut aineettomat hyödykkeet	5 282	332	323
Aineelliset hyödykkeet	1 919	667	695
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	101	66	84
Available-for-sale-sijoitukset (liite 10)	1 064	964	1 004
Laskennalliset verosaamiset (liite 9)	5 139	2 647	2 634
Muut rahoitusvarat (liite 10)	225	56	49
Etuuspohjaiset eläkevarat (liite 8)	3 418	19	25
Muut pitkäaikaiset varat	314	42	51
Pitkäaikaiset varat	23 008	5 022	5 102
Vaihto-omaisuus	2 680	1 159	1 014
Myyntisaamiset oikaistuna arvonalentumiskirjauksilla (liite 10)	6 435	3 380	3 913
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	1 303	817	749
Sosiaaliturvamuksusaatavat, ALV- ja muut välilliset verosaatavat	564	220	258
Divestointiin liittyvät saatavat	90	154	160
Muut	649	444	331
Tuloverosaamiset	327	187	171
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat (liite 10)	195	118	128
Käypään arvoon tulosvaikeutteisesti kirjattavat sijoitukset, likvidit varat (liite 10)	481	583	687
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat (liite 10)	2 023	1 752	2 167
Rahavarat (liite 10)	6 887	4 551	6 995
Lyhytaikaiset varat	20 332	12 547	15 824
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	70	0	0
Lopetettujen toimintojen varat	0	2 962	0
Vastaavaa yhteensä	43 409	20 531	20 926

	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
VASTATTAVAA			
Osakepääoma	246	246	246
Ylikurssirahasto	427	416	380
Omat osakkeet	-696	-721	-718
Muuntoerot	-96	1 416	292
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot	0	129	204
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15 765	3 071	3 820
Kertyneet voittovarot	2 950	4 504	6 279
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	18 595	9 060	10 502
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	867	41	21
Oma pääoma yhteensä	19 462	9 101	10 523
Pitkäaikaiset korolliset velat (liitteet 10, 14)	3 518	2 702	2 023
Laskennalliset verovelat (liite 9)	360	72	62
Etuuspohjaiset eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liite 8)	5 483	429	423
Myyntiin jaksotukset ja muut pitkäaikaiset velat	1 420	1 344	1 254
Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset	1 118	1 317	1 235
Muut (liite 10)	302	27	20
Varaukset (liite 11)	644	283	250
Pitkäaikainen vieras pääoma	11 424	4 829	4 011
Lyhytaikaiset korolliset velat (liitteet 10, 14)	335	64	51
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat (liite 10)	213	95	113
Tuloverovelat	495	433	446
Ostovelat (liite 10)	3 380	1 722	1 910
Siirtovelat, myynnin jaksotukset ja muut velat	6 653	3 272	3 395
Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset	3 162	1 960	1 857
Palkat, palkkiot ja sosiaalikulut	1 396	711	891
Muut	2 094	601	647
Varaukset (liite 11)	1 446	495	476
Lyhytaikainen vieras pääoma	12 522	6 080	6 391
Lopetettujen toimintojen velat	0	521	0
Vastattavaa yhteensä	43 409	20 531	20 926
Korolliset velat, milj. EUR	3 853	2 766	2 074
Oma pääoma/osake, EUR	3,22	2,50	2,67
Osakkeiden määrä (1000 osaketta, ei sisällä konserniyhtiöiden omistamia osakkeita)	5 772 135	3 624 803	3 939 195

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Konsernin rahavirtalaskelma, raportoitu (lyhennetty, tilintarkastamaton)

Milj. EUR	7-9/2016	7-9/2015	4-6/2016	1-9/2016	1-9/2015
Liiketoiminnan rahavirta					
Tappio/Voitto ¹	-139	150	-723	-1 559	676
Oikaisut yhteensä (liite 15) ¹	766	349	1 117	2 878	721
Nettokäyttöpääoman muutos (liite 15)	-281	79	-892	-2 758	-1 107
Liiketoiminnan rahavirta (liite 15)	346	578	-498	-1 439	290
Saadut korot	16	17	34	71	55
Maksetut korot	-61	-18	-30	-278	-50
Maksetut verot	-67	-74	-122	-319	-249
Liiketoiminnan nettorahavirta	234	503	-616	-1 965	46
Investointien rahavirta					
Hankitut liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-121	-51	-179	5 855	-98
Lyhytaikaisten available-for-sale-sijoitusten lisäys, likvidit varat	-1 419	-419	-988	-3 312	-2 262
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen sijoitusten lisäys, likvidit varat	0	-51	0	0	-212
Pitkäaikaisten available-for-sale-sijoitusten lisäys	-16	-11	-25	-52	-57
Muiden pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys/vähennys	-1	-1	0	18	-2
Lyhytaikaisten lainasaamisten vähennys/lisäys	46	-58	-32	-4	-44
Investoinnit aineellisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin (liite 15)	-166	-64	-104	-353	-222
Myydyt liiketoiminnat vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla	28	0	2	6	46
Myydyt osakkuusyhtiöt	0	0	10	10	0
Lyhytaikaisten available-for-sale-sijoitusten erääntyminen ja myynti, likvidit varat	1 190	726	1 627	3 788	2 619
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen sijoitusten erääntyminen ja myynti, likvidit varat	250	48	0	255	48
Pitkäaikaisten available-for-sale-sijoitusten myynti	15	21	59	127	75
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti	10	-1	1	13	1
Saadut osingot	1	0	0	1	2
Investointien nettorahavirta	-183	139	371	6 352	-106
Rahoituksen rahavirta					
Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella	1	0	-4	5	0
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-173
Tytäryhtiöiden oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankinta	-73	0	-139	-212	-25
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	0	10	0	0	213
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-34	-1	-603	-2 559	-24
Lyhytaikaisten velkojen lisäys/vähennys	21	-39	80	-132	-31
Osingonjako ja muut maksut osakkeenomistajille	-1 514	0	0	-1 514	-512
Rahoituksen nettorahavirta	-1 599	-30	-666	-4 412	-552
Valuuttakurssioikaisu	-14	-44	17	-83	-8
Rahavarojen vähennys (-) / lisäys (+)	-1 562	568	-894	-108	-620
Rahavarat tilikauden alussa	8 449	3 983	9 343	6 995	5 170
Rahavarat tilikauden lopussa	6 887	4 551	8 449	6 887	4 551

¹Raportoitu 1-9/2016 tulos ei ole vertailukelpoinen aiemmin julkaistujen raportoitujen tulosten kanssa johtuen vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä tehdystä Alcatel-Lucentin hankintalaskelman päivityksestä, minkä seurauksena vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen raportoitua verohyötyä on oikaistu. Katso lisätietoja liitetiedosta 6, Hankitut liiketoiminnat.

Konsernin rahavirtalaskelman eriin sisältyvät sekä jatkuviin että lopetettuihin toimintoihin liittyvät rahavirrat. Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseesta mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssimuutosten takia.

Alcatel-Lucentin osakkeet ja ADS-osaketalletustodistukset, jotka Nokia on hankkinut rahavastiketta vastaan jatkettun tarjousajan päättymisen jälkeen, on esitetty rahavirtalaskelmassa rahoituksen rahavirran erässä tytäryhtiöiden oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankinta. OCEANE-vaihtovelkakirjalainat, jotka Nokia on hankkinut rahavastiketta vastaan jatkettun tarjousajan päättymisen jälkeen, on esitetty rahavirtalaskelmassa rahoituksen rahavirran erässä pitkäaikaisten velkojen vähennys. Nokian Julkiseen ostotarjoukseen liittyen panttaamat 678 miljoonan euron rahavarat, jotka on tarkoitettu kattamaan Alcatel-Lucentin jäljellä olevien arvopapereiden hankinnat, on esitetty rahavirtalaskelmassa investointien rahavirran erässä lyhytaikaisten available-for-sale-sijoitusten lisäys, likvidit varat. Alcatel-Lucentin arvopapereiden hankinnan yhteydessä pantatuista rahavaroista vapautettu määrä 81 miljoonaa euroa on esitetty rahavirtalaskelman investointien rahavirran erässä lyhytaikaisten available-for-sale-sijoitusten erääntyminen ja myynti, likvidit varat, ja vastaavasti rahoituksen rahavirran erissä tytäryhtiöiden oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankinta ja pitkäaikaisten velkojen vähennys. 30.9.2016 jäljellä oleva pantattujen rahavarojen määrä on 597 miljoonaa euroa.

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, raportoitu (lyhennetty, tilintarkastamaton)

Milj. EUR	Osakepää- oma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muuntoerot	Arvonmuu- tosrahasto ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajien osuus	Määräysval- lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.2015	246	439	-988	1 099	22	3 083	4 710	8 611	58	8 669
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	0	0	0	0	68	0	0	68	0	68
Muuntoerot	0	0	0	440	0	0	0	440	3	443
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	-121	0	0	0	-121	0	-121
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	0	15	0	0	15	0	15
Available-for-sale-sijoitukset, verojen jälkeen (liite 10)	0	0	0	0	18	0	0	18	0	18
Muut lisäykset (netto)	0	0	0	0	6	0	3	9	-1	8
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	675	675	1	676
Katsauskauden laaja tulos	0	0	0	319	107	0	678	1 104	3	1 107
Osakeperusteiset maksut	0	37	0	0	0	0	0	37	0	37
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen	0	-11	20	0	0	-14	0	-6	0	-6
Omien osakkeiden osto	0	0	-173	0	0	0	0	-173	0	-173
Omien osakkeiden mitätöinti	0	0	427	0	0	0	-427	0	0	0
Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-507	-507	-5	-512
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	0	0	0	0	-8	-8	-15	-23
Vaihtovelkakirjalaina - oman pääoman osuus	0	-57	0	0	0	0	57	0	0	0
Muut muutokset	0	8	-7	-2	0	0	1	0	0	0
Muut muutokset yhteensä	0	-23	266	-2	0	-12	-884	-655	-20	-674
30.9.2015	246	416	-721	1 416	129	3 071	4 504	9 060	41	9 101
1.1.2016	246	380	-718	292	204	3 820	6 279	10 502	21	10 523
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	0	0	0	0	-105	0	0	-105	-2	-107
Muuntoerot	0	0	0	-403	0	0	0	-403	-57	-460
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	30	0	0	0	30	0	30
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	0	-15	0	0	-15	0	-15
Available-for-sale-sijoitukset, verojen jälkeen (liite 10)	0	0	0	0	-87	0	0	-87	0	-87
Muut lisäykset (netto)	0	0	0	0	6	0	-1	4	0	4
Katsauskauden tappio	0	0	0	0	0	0	-1 399	-1 399	-161	-1 560
Katsauskauden laaja tulos	0	0	0	-373	-202	0	-1 400	-1 975	-220	-2 194
Osakeperusteiset maksut	0	90	0	0	0	0	0	90	0	90
Verohyöty osakeperusteisista maksuista	0	-2	0	0	0	0	0	-2	0	-2
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen	0	-12	22	0	0	-16	0	-6	0	-6
Osakkeiden merkinnät optio-oikeuksien perusteella	0	3	0	0	0	2	0	5	0	5
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-1 501	-1 501	-14	-1 515
Liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet hankinnat	0	0	0	0	0	11 616	0	11 616	1 704	13 320

Hankintoihin liittyvät osakkeiden liikkeeseenlaskun kustannukset	0	0	0	0	0	-16	0	-16	0	-16
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	0	-15	-2	359	-466	-124	-625	-749
Hankintoihin liittyvien osakeperusteisten maksujen se osuus, johon on syntynyt oikeus	0	6	0	0	0	0	0	6	0	6
Vaihtovelkakirjalaina - oman pääoman osuus	0	-38	0	0	0	0	38	0	0	0
Muut muutokset yhteensä	0	47	22	-15	-2	11 945	-1 929	10 068	1 065	11 133
30.9.2016	246	427	-696	-96	0	15 765	2 950	18 595	867	19 462

Liitetiedot ovat tämän konsernitilinpäätöksen olennainen osa. Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos sisältää konsolidoituna Alcatel-Lucentin tuloksen. Täten vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokian tulos ei ole suoraan verrattavissa aikaisempien kausien ainoastaan Nokian tulokseen.

Osavuositilinpäätöksen liitetiedot

1. Laadintaperiaatteet

Nokian tilintarkastamaton konsolidoitu lyhennetty osavuositilinpäätös on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuositilinpäätökset) mukaisesti. Lyhennettyä osavuositilinpäätöstä tulee lukea yhdessä vuoden 2015 vuositilinpäätöksen kanssa. Vuositilinpäätös on laadittu IASB:n julkaisemien EU:n käyttöön hyväksymien IFRS-standardien mukaisesti. Tätä osavuositilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita ja laskentamenetelmiä sekä käytetty harkintaa samalla tavalla kuin vuoden 2015 vuositilinpäätöksessä, paitsi siltä osin kuin alla on kuvattu uuteen segmenttiraportointirakenteeseen liittyen.

Johto hyväksyi tämän osavuositilinpäätöksen julkaistavaksi 26. lokakuuta 2016.

Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Ei-IFRS-tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista tai niiden sijasta, eivätkä Nokian käyttämät ei-IFRS-tunnusluvut välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden tai henkilöiden käyttämien samankaltaisesti nimettyjen erien kanssa. Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä alkaen tiettyjä lisätietoja ja liitetietoja on sisällytetty osavuositilinpäätöksen ESMAn (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) viimeaikaisten vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden käyttöönottamiseksi.

Tässä esitetyt prosenttiosuudet ja tunnusluvut voivat sisältää pyöristyseroja, joten ne eivät välttämättä vastaa täsmällisesti esitettyjä kokonaissummia, ja ne voivat poiketa aiemmin julkaistuista taloudellisista katsauksista.

Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Nokia on muuttanut taloudellista raportointirakennettaan 4.1.2016 toteutuneen Alcatel-Lucent-kaupan seurauksena (kts. liitetieto 6 Hankitut liiketoiminnot). Meillä on kaksi liiketoimintaa: Nokian verkkoliiketoiminta ja Nokia Technologies, ja kolme raportoitavaa segmenttiä taloudellista raportointia varten: Nokian verkkoliiketoimintaan sisältyvät raportoitavat Ultra Broadband Networks ja IP Networks and Applications -segmentit sekä Nokia Technologies. Lisäksi esitämme tietyt segmenttikohtaiset tiedot Konzernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta sekä lopetetuista toiminnoista. Luvut esitetään aina koskien Nokian jatkuvia toimintoja ellei toisin mainita. Yksityiskohtaisemmat tiedot Nokian uudistetusta raportointirakenteesta ja raportoitavista segmenteistä on esitetty liitetiedossa 3 Segmentti-informaatio ja eliminoinnit.

Tämän lisäksi Nokia julkistaa erillistä tietoa lopetettujen toimintojen osalta johtuen 4.12.2015 loppuun saatetusta HERE-liiketoiminnan myynnistä ja 25.4.2014 loppuun saatetusta yritysjärjestelystä, jossa Nokia myi olennaisilta osin koko Devices & Services -liiketoimintansa.

Tässä osavuositilinpäätöksessä esitetyt vertailutiedot on laadittu kuvaamaan Nokian jatkuvien toimintojen tulosta ikään kuin uusi taloudellinen raportointirakenne olisi ollut toiminnassa koko vuoden 2015. Tietyt tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin liittyvät yhdenmukaistukset, oikaisut ja uudelleenluokittelut ovat olleet välttämättömiä ja näistä on esitetty lisätietoa 22.4.2016 julkaistun pörssitiedotteen Laatimisperusta-osiossa. Nämä oikaisut sisältävät myös joidenkin kulu- ja menoerien uudelleenluokittelua niiden luonteen ja yhdistetyn yhtiön laskentaperiaatteiden tuloslaskelmarivien määritelmien perusteella. Tällä on vaikutusta myös tässä osavuositilinpäätöksessä vuodelta 2015 esitettyihin lukuihin.

Nokia on ryhtynyt uudelleenorganisoimaan ja integroimaan nykyisiä liiketoimintojaan Kiinassa – mukaan lukien Alcatel-Lucent Shanghai Bellin (ASB) toiminnot. ASB:n omistavat Alcatel-Lucent (50 % ja lisäksi yksi osake) ja China Huaxin Post & Telecommunication Economy Development Center (China Huaxin, 50 % vähennettynä yhdellä osakkeella). Elokuussa 2015 Nokia ja China Huaxin allekirjoittivat aiesopimuksen Nokian Kiinan tietoliikenneinfrastruktuuri liiketoiminnan (Nokia Kiina) ja ASB:n yhdistämisestä uudeksi yhteisyritykseksi. Aiesopimuksen mukaisesti Nokia arvioi omistavansa 50 % ja lisäksi yhden osakkeen uudesta yhteisyrityksestä ja China Huaxinin omistavan loput osakkeet. Yhteisyritykseen siirrettävistä varoista saataisiin näiden käypään arvoon perustuva hyvitys. Uuden yhteisyrityksen suunnitellaan toimivan englanninkielisellä nimellä Nokia Shanghai Bell, ja se on tarkoitus rekisteröidä Kiinan vapaakauppa-alueella Shanghaissa.

Muutokset IAS 1 -standardeihin ja parannukset IFRS-standardien 2012-2014 paketti

Nokia otti 1. tammikuuta 2016 käyttöön muutoksia moniin IFRS-standardeihin IAS 1 standardin muutosten ja IASB:n vuosittaisen parannusprojektin 2012-2014 paketin seurauksena. Nämä sisältävät muutoksia laskentakäytäntöihin liittyen esittämiseen, kirjaamiseen tai arvostamiseen, mikä näkyy selvimmin lisäohjeistuksena harkinnan käyttämiseen olennaisuuden soveltamisessa tilinpäätöksen rivien yhdistämisessä ja erottamisessa sekä yleisemmin tilinpäätöksen esittämisessä.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus, NOKIA, jatkuvat toiminnot, arvio (tilintarkastamaton)

	7-9/2016		7-9/2015		4-6/2016	
	Liikevaihto	Liiketoiminnan kulut	Liikevaihto	Liiketoiminnan kulut	Liikevaihto	Liiketoiminnan kulut
EUR	~25 %	~25 %	~25 %	~30 %	~20 %	~30 %
USD	~50 %	~45 %	~40 %	~30 %	~50 %	~40 %
CNY	~10 %	~10 %	~15 %	~10 %	~10 %	~10 %
Muut	~15 %	~20 %	~20 %	~30 %	~20 %	~20 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

30.9.2016 taseessa 1 EUR = 1,12 USD

30.9.2015 taseessa 1 EUR = 1,12 USD

30.6.2016 taseessa 1 EUR = 1,11 USD

2. Ei-IFRS-täsmäytys, jatkuvat toiminnot (tilintarkastamaton)

Nokia antaa raportoitujen IFRS-tietojen lisäksi tiettyjä ei-IFRS-tietoja, jotka kuvaavat liiketoiminnan jatkuvaa toiminnallista tuloksellisuutta. Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta. Nokia uskoo, että ei-IFRS-tunnuslukumme antavat sekä yhtiön johdolle että sijoittajille täydentävää tietoa Nokian liiketoiminnan tuloksen kehityksestä ilman yllä kuvattuja eriä. Ei-IFRS-tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista tai niiden sijasta, vaan niitä tulee tarkastella yhdessä niitä lähinnä vastaavien raportoitujen IFRS-tunnuslukujen kanssa.

Milj. EUR	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Raportoitu	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Raportoitu	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Raportoitu	Ei-IFRS	Ei-IFRS	Raportoitu
	7-9/2016	7-9/2016	7-9/2016	7-9/2015	7-9/2015	7-9/2015		1-9/2016	1-9/2016	1-9/2016	1-9/2015	1-9/2015
Liikevaihto	5 950	-60	5 890	3 036	0	3 036	17 230	-258	16 972	8 890	0	8 890
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-3 586	-88	-3 674	-1 720	0	-1 720	-10 458	-716	-11 174	-5 081	35	-5 046
Bruttokate	2 365	-149	2 216	1 316	0	1 316	6 771	-974	5 798	3 808	35	3 843
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>39,7 %</i>		<i>37,6 %</i>	<i>43,3 %</i>		<i>43,3 %</i>	<i>39,3 %</i>		<i>34,2 %</i>	<i>42,8 %</i>		<i>43,2 %</i>
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 017	-179	-1 196	-473	-8	-481	-3 147	-498	-3 645	-1 512	-28	-1 540
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>17 %</i>		<i>20 %</i>	<i>16 %</i>		<i>16 %</i>	<i>18 %</i>		<i>21 %</i>	<i>17 %</i>		<i>17 %</i>
Myyntin ja hallinnon kulut	-781	-145	-925	-385	-37	-422	-2 325	-523	-2 848	-1 189	-75	-1 264
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>13 %</i>		<i>16 %</i>	<i>13 %</i>		<i>14 %</i>	<i>13 %</i>		<i>17 %</i>	<i>13 %</i>		<i>14 %</i>
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-11	-29	-39	20	-100	-80	-66	-656	-722	115	-100	15
Liikevoitto/tappio	556	-501	55	478	-145	333	1 233	-2 650	-1 417	1 222	-168	1 054
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>9,3 %</i>		<i>0,9 %</i>	<i>15,7 %</i>		<i>11,0 %</i>	<i>7,2 %</i>		<i>-8,3 %</i>	<i>13,7 %</i>		<i>11,9 %</i>
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta	3	0	3	-2	0	-2	6	0	6	12	0	12
Rahoitustuotot ja -kulut	-78	-1	-80	-84	0	-84	-174	-41	-215	-141	0	-141
Tulos ennen veroja	480	-502	-22	392	-145	247	1 065	-2 691	-1 626	1 093	-168	925
Tuloverokulut/-tuotot	-216	105	-111	-95	35	-60	-491	547	56	-277	46	-230
Jatkuvien toimintojen voitto/tappio	264	-397	-133	297	-109	188	574	-2 144	-1 570	816	-121	695
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	258	-378	-119	298	-109	189	605	-2 014	-1 410	816	-121	694
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta	6	-20	-14	-1	0	-1	-31	-130	-161	1	0	1
<i>Poistot yhteensä</i>	<i>-135</i>	<i>-240</i>	<i>-375</i>	<i>-52</i>	<i>-20</i>	<i>-72</i>	<i>-432</i>	<i>-759</i>	<i>-1 191</i>	<i>-153</i>	<i>-58</i>	<i>-211</i>
<i>EBITDA</i>	<i>693</i>	<i>-261</i>	<i>432</i>	<i>528</i>	<i>-125</i>	<i>403</i>	<i>1 672</i>	<i>-1 891</i>	<i>-220</i>	<i>1 387</i>	<i>-110</i>	<i>1 277</i>
<i>Osakeperusteisten ohjelmien kulukirjaukset, yhteensä</i>	<i>49</i>	<i>0</i>	<i>49</i>	<i>18</i>	<i>0</i>	<i>18</i>	<i>98</i>	<i>0</i>	<i>98</i>	<i>48</i>	<i>0</i>	<i>48</i>

7-9/2016

Milj, EUR	Liikevaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehityskulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverokulut/-tuotot	Ei-IFRS-voitto
Ei-IFRS	5 950	-3 586	-1 017	-781	-11	556	-78	-216	264
Käyttöpääomaan liittyvät hankintamenon kohdentamiset	-60					-60			-60
Hankittujen aineettomien oikeuksien poistot		-2	-151	-88		-240			-240
Transaktiokulut, siihen liittyvät kulut sekä integraatiokulut johtuen Alcatel-Lucent transaktiosta				-62	9	-54			-54
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut			-1	-2	-34	-37			-37
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut		-87	-28		-4	-118			-118
Muut ei-IFRS-oikaisut liikevoitossa				7		7			7
Kulut velkojen ennakaisesta lunastuksesta						0	-1		-1
Yllä olevien ei-IFRS-erien verovaiikutukset						0		140	140
Yhtiöiden integraatio						0		-25	-25
Laskennalliset verot verokannan muutoksen seurauksena						0		-10	-10
Ei-IFRS oikaisut yhteensä	-60	-88	-179	-145	-29	-501	-1	105	-397
Raportoitu	5 890	-3 674	-1 196	-925	-39	55	-80	-111	-133

7-9/2015

Milj, EUR	Liikevaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehityskulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverokulut/-tuotot	Ei-IFRS-voitto
Ei-IFRS	3 036	-1 720	-473	-385	20	478	-84	-95	297
Hankittujen aineettomien oikeuksien poistot			-9	-11		-20			-20
Transaktiokulut, siihen liittyvät kulut sekä integraatiokulut johtuen Alcatel-Lucent transaktiosta				-26		-26			-26
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut			1		-103	-102			-102
Sopimusvelvoitteista johtuvat kulut ja projektitappiot					4	4			4
Yllä olevien ei-IFRS-erien verovaiikutukset						0		35	35
Ei-IFRS oikaisut yhteensä	0	0	-8	-37	-100	-145	0	35	-109
Raportoitu	3 036	-1 720	-481	-422	-80	333	-84	-60	188

1-9/2016										
Milj, EUR	Liikevaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehityskulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverokulut/-tuotot	Ei-IFRS-voitto	
Ei-IFRS	17 230	-10 458	-3 147	-2 325	-66	1 233	-174	-491	574	
Käyttöpäömaan liittyvät hankintamenon kohdentamiset	-258	-509				-767			-767	
Hankittujen aineettomien oikeuksien poistot		-10	-460	-287		-757			-757	
Transaktiokulut, siihen liittyvät kulut sekä integraatiokulut johtuen Alcatel-Lucent transaktiosta			-1	-234	3	-233			-233	
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut			-3	-4	-653	-660			-660	
Shift Plan -järjestelyyn liittyvät kustannukset		-7				-7			-7	
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut		-192	-36	-4	-6	-238			-238	
Muut ei-IFRS-oikaisut liikevoitossa		1	3	7		11			11	
Kulut velkojen ennakaisesta lunastuksesta						0	-41		-41	
Yllä olevien ei-IFRS-erien verovaikutukset						0		582	582	
Yhtiöiden integraatio						0		-25	-25	
Laskennalliset verot verokannan muutoksen seurauksena						0		-10	-10	
Ei-IFRS oikaisut yhteensä	-258	-716	-498	-523	-656	-2 650	-41	547	-2 144	
Raportoitu	16 972	-11 174	-3 645	-2 848	-722	-1 417	-215	56	-1 570	

1-9/2015										
Milj, EUR	Liikevaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehityskulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverokulut/-tuotot	Ei-IFRS-voitto	
Ei-IFRS	8 890	-5 081	-1 512	-1 189	115	1 222	-141	-277	816	
Hankittujen aineettomien oikeuksien poistot		-2	-25	-33		-60			-60	
Transaktiokulut, siihen liittyvät kulut sekä integraatiokulut johtuen Alcatel-Lucent transaktiosta				-42		-42			-42	
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut			-3		-103	-106			-106	
Sopimusvelvoitteista johtuvat kulut ja projektitappiot					4	4			4	
Myytyihin liiketoimintoihin liittyvä hankinnan ja valmistuksen kulujen korjaus		37				37			37	
Yllä olevien ei-IFRS-erien verovaikutukset						0		46	46	
Ei-IFRS oikaisut yhteensä	0	35	-28	-75	-100	-168	0	46	-121	
Raportoitu	8 890	-5 046	-1 540	-1 264	15	1 054	-141	-230	695	

3. Segmentti-informaatio ja eliminoinnit, NOKIA, jatkuvat toiminnot (tilintarkastamaton)

Meillä on kaksi liiketoimintaa: Nokian verkkoliiketoiminta ja Nokia Technologies, ja kolme raportoitavaa segmenttiä taloudellista raportointia varten: Nokian verkkoliiketoimintaan sisältyvät raportoitavat Ultra Broadband Networks- ja IP Networks and Applications -segmentit sekä Nokia Technologies. Lisäksi esitämme tietyt segmenttikohtaiset tiedot Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta sekä lopetetusta toiminnosta. Luvut esitetään aina koskien Nokian jatkuvia toimintoja ellei toisin mainita.

Olemme yhdistäneet Fixed Networks ja Mobile Networks -toimintasegmentit yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi nimeltään Ultra Broadband Networks ja IP/Optical Networks- and Applications & Analytics-toimintasegmentit yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi nimeltään IP Networks and Applications. Yhdistetyillä toimintasegmenteillä on samankaltaiset taloudelliset ominaispiirteet ja samankaltaiset tuotteet, tuotantoprosessit, jakelussa käytettävät menetelmät ja asiakkaat. Ne myös toimivat samankaltaisessa sääntely-ympäristössä.

Ylin operatiivinen päätöksentekijä saa kuukausittain taloudellista tietoa Nokian toiminta- ja raportoitavista segmenteistä. Raportoitavien segmenttien keskeisiin taloudellisiin tunnuslukuihin kuuluvat lähinnä liikevaihto sekä liikevoitto. Ylin operatiivinen päätöksentekijä arvioi segmenttien suoritumista ja allokoii niille resursseja liikevoiton perusteella.

Ultra Broadband Networks

Ultra Broadband Networks -segmentti sisältää Mobile Networks- ja Fixed Networks -liiketoimintaryhmät.

Mobile Networks -liiketoimintaryhmän toimialan johtavaan tuotevalikoimaan sisältyvät langattomien verkkojen kokonaisratkaisut mukaan lukien teleoperaattoreille ja yrityksille tarjottavat laitteet, ohjelmistot sekä palvelut ja ratkaisut keskeisten toimialojen kuten yleisen turvallisuuden ja esineiden internetin alueella. Mobile Networks -liiketoimintaryhmään sisältyvät seuraavat yksiköt:

- Radio Networks -yksikkö, joka tarjoaa makrotason radioverkkojen 2G-, 3G ja LTE-teknoologiaan perustuvat mobiilidata- ja puheratkaisut sekä siirtymisen tulevaan 5G-standardiin.
- Mobile Networks Global Services -yksikkö tukee asiakkaita mobiiliverkkojen suunnittelussa, käyttöönnotossa, optimoinnissa ja ylläpidossa. Sen palvelujen kattavuus, laatu, tehokkuus ja innovaatiot tuottavat asiakkaille lisäarvoa viidellä liiketoiminta-alueella: verkkojen suunnittelu- ja optimointipalvelut, verkkojen asennuspalvelut, järjestelmäintegraatiopalvelut, verkonhallintapalvelut ja verkkojen ylläpitopalvelut.
- Advanced Mobile Networks Solutions -yksikkö tarjoaa kattavia innovatiivisia ratkaisuja, ja on vastuussa esineiden internetin alueen ja julkisen sektorin ratkaisuista mukaan lukien yleinen turvallisuus ja mikroaaltoratkaisut. Yksikkö tarjoaa lisäksi Nokian palkittuun pienten solujen tekniikkaan liittyvät ratkaisut ja lisensoimattomat ratkaisut kuten Wi-Fi ja MulteFire. Yksikön kohderyhmään kuuluvat sekä operaattori- että niiden oheisasiakkaat.
- Converged Core -yksikkö on Mobile Networks -liiketoimintaryhmän pilvipalveluihin keskittynyt yksikkö. Yksikkö tarjoaa markkinoiden johtavan tuotevalikoiman 3G-runkoverkon, IMS-multimediaspalveluiden, LTE-puheratkaisujen, SDM-ratkaisujen, pilvipalveluiden sekä virtualisoidujen ohjelmistojen ja infrastruktuurin alueilla.

Fixed Networks -liiketoimintaryhmä tarjoaa kupari- ja kuituyhteyksiin perustuvia tuotteita, ratkaisuja ja palveluita. Tuotevalikoima mahdollistaa asiakkaille räätälöidyt eri teknologioita yhdistävät ratkaisut hyödyntämällä kuitua silloin kun se on asiakkaalle taloudellisesti kannattavaa. Fixed Networks -liiketoimintaryhmään sisältyvät seuraavat yksiköt:

- Broadband Access -yksikkö, joka tarjoaa edistyneitä kuparipohjaisia ratkaisuja kuten erittäin nopea digitaalinen VDSL2-liittymä ja innovatiivinen vektorointiteknoologia, joka vähentää puheen ylikuulumista ja parantaa suorituskykyä. Yksikkö kehittää lisäksi kotikäyttöön tarkoitettuja valokuituratkaisuja kuten Gigabit Passive Optical Networks (GPON) -kuituyhteysteknologiaa ja johtavia uuden sukupolven valokuituyhteysteknologioita kuten TWDM-PON-teknoologiaa.
- Digital Home -yksikön tuotevalikoimaan kuuluu käyttäjien omiin tiloihin tuotavien laajakaistaverkkolaitteiden kehitys painopistealueenaan kuitupohjaiset verkkolaitteet. Painopistealuetta on laajennettu lähiaikoina erityisesti yrityksille räätälöityihin ratkaisuihin kuten Residential Gateway (RGW)- ja esineiden internetin alueen ratkaisut.
- Access Management Solutions -yksikkö tarjoaa kiinteiden verkkojen kokonaisratkaisuja. Näihin kuuluvat muun muassa lisäarvoa tuovat ratkaisut toimintojen tehostamiseen ja toimintakulujen merkittävään vähentämiseen.
- Fixed Networks Services -yksikön palveluvalikoima koostuu käyttöönotto-, ylläpito- ja asiantuntijapalveluista esimerkiksi kupari- ja kuituyhteyksien kehittämisessä, puhelinverkkojen uudistamisessa, verkkoasennuksissa, kaapeloinneissa sekä monitoimittajaratkaisujen ylläpidossa.

IP Networks and Applications

IP Networks and Applications -segmenttiin sisältyvät IP/Optical Networks- ja Applications & Analytics -liiketoimintaryhmät.

IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmä tarjoaa keskeisiä IP-reititykseen ja optiseen siirtoon liittyviä järjestelmiä, ohjelmistoja ja palveluja erittäin suurikapasiteettisen maailmanlaajuisen internet- ja tietoliikenneverkkoinfrastruktuurin rakentamiseen. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmään sisältyvät seuraavat yksiköt:

- IP-Routing -yksikkö tarjoaa IP-ratkaisuja kehittyneisiin kuluttaja-, yritys- ja mobiilipalveluihin. Ratkaisut kattavat IP-runkoverkon ja reunaverkot, langattomat pakettiverkot, IP/Ethernet Metro -teknoLOGIAN alueiden ratkaisut. Yksikköön sisältyy myös Nuage Networks, joka tarjoaa automatisoitua ja helppokäyttöistä datakeskusten hallintaa ja verkkoresurssien jakamista tehden siitä yhtä tehokasta kuin pilvilaskennasta ja tallennuksesta tietoteknisissä sovelluksissa. Yksikköön sisältyy myös Video, joka hyödyntää uusimpia pilvi- ja latausteknologioita poikkeuksellisen videokokemuksen tehokkaaseen tarjoamiseen.
- Optics-yksikkö tarjoaa Wavelength Division Multiplexing -teknoLOGIAA ja aallonpituusreititystä, joiden avulla päästään suureen tiedonsiirtokapasiteettiin käyttämällä useita aallonpituuksia jokaisessa kuidussa ja reitittämällä aallonpituudet verkkoon dynaamisesti.

Applications & Analytics -liiketoimintaryhmä tarjoaa ohjelmistoratkaisuja käsittäen asiakaskokemuksen hallinnan, verkkotoimintojen käytön ja hallinnan, viestintä- ja yhteistyöratkaisut sekä laskutusjärjestelmät. Lisäksi Applications & Analytics -liiketoimintaryhmä tarjoaa alustoja pilvipalvelujen, esineiden internetin, turvallisuuden ja analytiikan alueille. Tuotevalikoima mahdollistaa sen, että digitaalisten palvelujen toimittajat ja yritykset voivat edistää innovaatiouvautta, kaupallistaa palveluitaan ja optimoida asiakaskokemustaan. Applications & Analytics -liiketoimintaryhmään sisältyvät seuraavat yksiköt:

- Customer Experience Management -yksikkö tarjoaa monikanavaisen asiakaspalvelun ohjelmistoja sekä laitehallintaa kiinteille, mobiili- ja yritysverkoille mukaan lukien työkulkujen hallinta ja palvelulaadun varmistaminen.
- Emerging Businesses -yksikkö tarjoaa ohjelmistoja viestintä- ja yhteistyöratkaisujen, analytiikan, turvallisuuden, pilvipalveluiden ja esineiden internetin alueilla.
- Network and services -yksikkö tarjoaa ohjelmistoja asiakkaiden monitoimittajaverkkojen hallintaan ja automaatioon.
- Policy and charging -yksikkö tarjoaa ohjelmistoja, jotka auttavat satoja palveluntarjoajia maailmanlaajuisesti sekä saamaan tuloja innovatiivisen palvelutarjonnan kautta että ottamaan käyttöön uusia liiketoimintamalleja.
- Applications & Analytics Services -yksikkö tarjoaa palveluita ja konsultointia asiakkaiden verkkoratkaisujen uudistamiseen auttamalla asiakkaita saamaan parhaan vastineen panostuksilleen.

Nokia Technologies

Nokia Technologies -liiketoimintaryhmällä on kaksi päätavoitetta: olemassa olevan patenttilisensointiin keskittyvän liiketoimintansa kasvun ja uudistumisen edesauttaminen sekä uusien liiketoimintamahdollisuuksien luominen Nokialle perustuen täysin uudenlaisiin innovaatioihin avainteknologioissa ja -tuotteissa digitaalisen median ja digitaalisen terveyden alueilla.

- Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen suurin osa Nokia Technologiesin, Nokian verkkoliiketoiminnan ja Bell Labsin erillisten patenttiportfolioiden lisensointiin ja patentointiin liittyvästä liikevaihdosta ja niihin liittyvistä kuluista kirjataan Nokia Technologiesin yhteyteen. Jokainen raportoitava segmentti jatkaa erikseen tutkimus- ja kehityskulujensa kirjaamista.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Nokia esittää lisäksi tietyt segmenttikohtaiset tiedot Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta.

- Vuoden 2016 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osio sisältää Alcatel Submarine Networks- sekä Radio Frequency Systems -liiketoiminnot, jotka toimivat erillisinä yksikköinä. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osio sisältää lisäksi Bell Labsin toimintakulut sekä tietyt yhtiömätasoiset ja keskitetysti hallitut toimintakulut. Segmenttien laskentaperiaatteet ovat vuoden 2015 yhdysvaltalaisen vuosikertomuksemme Form 20-F:n liitetiedon 1, Laskentaperiaatteet mukaiset. Konserni käsittelee segmenttien välisiä tuottoja ja siirtoja kuin ne olisi tehty kolmannen osapuolen kanssa eli vallitsevien markkinahintojen perusteella. Ei-IFRS oikaisuja ei kohdisteta segmenteille.

7-9/2016	Ultra Broadband Networks ¹	IP Networks and Applications ²	Networks liiketoiminta yhteensä ³	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS oikaisut ⁴	Nokia yhteensä
Milj. EUR									
Liikevaihto	3 903	1 419	5 322	353	298	-22	5 950	-60	5 890
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-2 516	-823	-3 340	-12	-256	22	-3 586	-88	-3 674
Bruttokate	1 386	596	1 982	341	41	0	2 365	-149	2 216
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>35,5 %</i>	<i>42,0 %</i>	<i>37,2 %</i>	<i>96,6 %</i>	<i>13,8 %</i>		<i>39,7 %</i>		<i>37,6 %</i>
Tutkimus- ja kehityskulut	-577	-305	-882	-65	-70	0	-1 017	-179	-1 196
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>15 %</i>	<i>21 %</i>	<i>17 %</i>	<i>18 %</i>	<i>23 %</i>		<i>17 %</i>		<i>20 %</i>
Myyntin ja hallinnon kulut	-479	-191	-669	-50	-61	0	-781	-145	-925
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>12 %</i>	<i>13 %</i>	<i>13 %</i>	<i>14 %</i>	<i>20 %</i>		<i>13 %</i>		<i>16 %</i>
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-4	5	1	0	-11	0	-11	-29	-39
Liikevoitto/-tappio	326	106	432	225	-101	0	556	-501	55
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>8,4 %</i>	<i>7,5 %</i>	<i>8,1 %</i>	<i>63,7 %</i>	<i>-33,9 %</i>		<i>9,3 %</i>		<i>0,9 %</i>
<i>Poistot yhteensä</i>	-86	-36	-122	-2	-11	0	-135	-240	-375
<i>Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	3	0	3	0	0	0	3	0	3
<i>EBITDA</i>	415	142	557	227	-91	0	693	-261	432

¹ Mobile Networks -liikevaihto 3 318 miljoonaa euroa, Fixed Networks -liikevaihto 585 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 697 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 351 miljoonaa euroa ja Applications & Analytics -liikevaihto 372 miljoonaa euroa.

³ Sisältää services-liikevaihtoa 1 972 miljoonaa euroa.

⁴ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta.

7-9/2015	Ultra Broadband Networks ¹	IP Networks and Applications ²	Networks liiketoiminta yhteensä ³	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS oikaisu ⁴	Nokia yhteensä
Milj. EUR									
Liikevaihto	2 548	329	2 877	163	0	-4	3 036	0	3 036
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 573	-149	-1 722	-2	0	4	-1 720	0	-1 720
Bruttokate	975	180	1 155	161	0	0	1 316	0	1 316
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>38,3 %</i>	<i>54,7 %</i>	<i>40,1 %</i>	<i>98,8 %</i>	<i>0,0 %</i>		<i>43,3 %</i>		<i>43,3 %</i>
Tutkimus- ja kehityskulut	-346	-63	-410	-45	-18	0	-473	-8	-481
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>14 %</i>	<i>19 %</i>	<i>14 %</i>	<i>28 %</i>	<i>0 %</i>		<i>16 %</i>		<i>16 %</i>
Myyntin ja hallinnon kulut	-271	-65	-336	-27	-22	0	-385	-37	-422
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>11 %</i>	<i>20 %</i>	<i>12 %</i>	<i>17 %</i>	<i>0 %</i>		<i>13 %</i>		<i>14 %</i>
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	3	0	3	0	17	0	20	-100	-80
Liikevoitto/-tappio	360	52	412	89	-23	0	478	-145	333
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>14,1 %</i>	<i>15,8 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>54,6 %</i>	<i>0,0 %</i>		<i>15,7 %</i>		<i>11,0 %</i>
<i>Poistot yhteensä</i>	-40	-9	-49	-1	-2	0	-52	-20	-72
<i>Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	-2	0	-2	0	0	0	-2	0	-2
EBITDA	398	61	459	91	-21	0	528	-125	403

¹ Mobile Networks -liikevaihto 2 522 miljoonaa euroa, Fixed Networks -liikevaihto 26 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 128 miljoonaa euroa, Applications & Analytics -liikevaihto 201 miljoonaa euroa.

³ Sisältää services-liikevaihtoa 1 304 miljoonaa euroa.

⁴ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta.

4-6/2016	Ultra Broadband Networks ¹	IP Networks and Applications ²	Networks liiketoiminta yhteensä ³	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS oikaisu ⁴	Nokia yhteensä
Milj. EUR									
Liikevaihto	3 807	1 421	5 228	194	271	-16	5 676	-93	5 583
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-2 454	-820	-3 274	-7	-210	16	-3 475	-81	-3 555
Bruttokate	1 353	601	1 954	187	61	0	2 202	-174	2 028
<i>% liikevaihdosta</i>	35,5 %	42,3 %	37,4 %	96,4 %	22,5 %		38,8 %		36,3 %
Tutkimus- ja kehityskulut	-616	-309	-926	-57	-66	0	-1 049	-162	-1 211
<i>% liikevaihdosta</i>	16 %	22 %	18 %	29 %	24 %		18 %		22 %
Myyntin ja hallinnon kulut	-490	-195	-685	-39	-56	0	-780	-154	-934
<i>% liikevaihdosta</i>	13 %	14 %	13 %	20 %	21 %		14 %		17 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-19	-12	-31	-2	-7	0	-41	-602	-643
Liikevoitto/-tappio	228	84	312	89	-68	0	332	-1 092	-760
<i>% liikevaihdosta</i>	6,0 %	5,9 %	6,0 %	45,9 %	-25,1 %		5,8 %		-13,6 %
<i>Poistot yhteensä</i>	-112	-37	-149	-2	-10	0	-162	-249	-411
<i>Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	2	0	2	0	0	0	2	0	2
EBITDA	341	121	462	90	-58	0	495	-843	-348

¹ Mobile Networks -liikevaihto 3 185 miljoonaa euroa, Fixed Networks -liikevaihto 622 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 713 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 375 miljoonaa euroa ja Applications & Analytics -liikevaihto 333 miljoonaa euroa.

³ Sisältää services-liikevaihtoa 2 039 miljoonaa euroa.

⁴ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta.

1-9/2016	Ultra Broadband Networks ¹	IP Networks and Applications ²	Networks liiketoiminta yhteensä ³	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS oikaisut ⁴	Nokia yhteensä
Milj. EUR									
Liikevaihto	11 438	4 292	15 730	745	805	-50	17 230	-258	16 972
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-7 361	-2 450	-9 811	-21	-677	50	-10 458	-716	-11 174
Bruttokate	4 077	1 843	5 920	724	128	0	6 771	-974	5 798
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>35,6 %</i>	<i>42,9 %</i>	<i>37,6 %</i>	<i>97,2 %</i>	<i>15,9 %</i>		<i>39,3 %</i>		<i>34,2 %</i>
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 809	-949	-2 758	-180	-209	0	-3 147	-498	-3 645
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>16 %</i>	<i>22 %</i>	<i>18 %</i>	<i>24 %</i>	<i>26 %</i>		<i>18 %</i>		<i>21 %</i>
Myynnin ja hallinnon kulut	-1 448	-584	-2 032	-121	-172	0	-2 325	-523	-2 848
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>13 %</i>	<i>14 %</i>	<i>13 %</i>	<i>16 %</i>	<i>21 %</i>		<i>13 %</i>		<i>17 %</i>
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-32	-17	-49	-3	-15	0	-66	-656	-722
Liikevoitto/-tappio	788	293	1 081	420	-268	0	1 233	-2 650	-1 417
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>6,9 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>6,9 %</i>	<i>56,4 %</i>	<i>-33,3 %</i>		<i>7,2 %</i>		<i>-8,3 %</i>
<i>Poistot yhteensä</i>	-287	-107	-394	-5	-33	0	-432	-759	-1 191
<i>Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	6	0	6	0	0	0	6	0	6
<i>EBITDA</i>	1 081	400	1 481	425	-235	0	1 672	-1 891	-220

¹ Mobile Networks -liikevaihto 9 618 miljoonaa euroa, Fixed Networks -liikevaihto 1 820 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 2 126 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 1 103 miljoonaa euroa ja Applications & Analytics -liikevaihto 1 064 miljoonaa euroa.

³ Sisältää services-liikevaihtoa 5 930 miljoonaa euroa.

⁴ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta.

1-9/2015	Ultra Broadband Networks ¹	IP Networks and Applications ²	Networks liiketoiminta yhteensä ³	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS oikaisu ⁴	Nokia yhteensä
Milj. EUR									
Liikevaihto	7 343	934	8 277	624	0	-11	8 890	0	8 890
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-4 605	-482	-5 087	-6	0	11	-5 081	35	-5 046
Bruttokate	2 737	452	3 190	619	0	0	3 808	35	3 843
<i>% liikevaihdosta</i>	37,3 %	48,4 %	38,5 %	99,2 %	0,0 %		42,8 %		43,2 %
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 090	-202	-1 292	-161	-60	0	-1 512	-28	-1 540
<i>% liikevaihdosta</i>	15 %	22 %	16 %	26 %	0 %		17 %		17 %
Myyntin ja hallinnon kulut	-844	-201	-1 045	-75	-69	0	-1 189	-75	-1 264
<i>% liikevaihdosta</i>	11 %	22 %	13 %	12 %	0 %		13 %		14 %
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1	0	0	0	114	0	115	-100	15
Liikevoitto/-tappio	805	49	854	383	-14	0	1 222	-168	1 054
<i>% liikevaihdosta</i>	11,0 %	5,2 %	10,3 %	61,4 %	0,0 %		13,7 %		11,9 %
<i>Poistot yhteensä</i>	-117	-26	-143	-4	-6	0	-153	-58	-211
<i>Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	12	0	12	0	0	0	12	0	12
<i>EBITDA</i>	934	74	1 008	387	-8	0	1 387	-110	1 277

¹ Mobile Networks -liikevaihto 7 246 miljoonaa euroa, Fixed Networks -liikevaihto 97 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 367 miljoonaa euroa, Applications & Analytics -liikevaihto 566 miljoonaa euroa.

³ Sisältää services-liikevaihtoa 3 929 miljoonaa euroa.

⁴ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, joilla ei välttämättä ole merkitystä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kannalta.

4. NOKIAN LIIKEVAIHTO ALUEITTAIN, jatkuvat toiminnot, raportoitu (tilintarkastamaton)

Milj. EUR	7-9/2016	7-9/2015	Muutos		Muutos			
			7-9/2016 vs. 7-9/2015	4-6/2016	7-9/2016 vs. 4-6/2016	1-9/2016	1-9/2015	1-9/2016 vs. 1-9/2015
Aasian ja Tyynenmeren alue	993	782	27 %	975	2 %	3 071	2 424	27 %
Eurooppa	1 551	839	85 %	1 502	3 %	4 566	2 612	75 %
Kiinan alue	780	489	60 %	690	13 %	2 048	1 230	67 %
Latinalainen Amerikka	341	256	33 %	356	-4 %	1 041	692	50 %
Lähi-itä ja Afrikka	465	298	56 %	403	15 %	1 257	822	53 %
Pohjois-Amerikka	1 759	371	374 %	1 659	6 %	4 989	1 110	349 %
Yhteensä	5 890	3 036	94 %	5 583	5 %	16 972	8 890	91 %

5. NOKIAN HENKILÖSTÖ ALUEITTAIN, jatkuvat toiminnot (tilintarkastamaton)

	30.9.2016	30.9.2015	Muutos		Muutos	
			30.9.2016 vs. 30.9.2015	30.6.2016	30.9.2016 vs. 30.6.2016	
Aasian ja Tyynenmeren alue	22 025	16 792	31 %	21 882	1 %	
Eurooppa	37 790	22 489	68 %	38 556	-2 %	
Kiinan alue	18 598	9 217	102 %	19 151	-3 %	
Latinalainen Amerikka	3 967	2 448	62 %	3 943	1 %	
Lähi-itä ja Afrikka	3 985	2 290	74 %	4 070	-2 %	
Pohjois-Amerikka	15 422	3 858	300 %	15 790	-2 %	
Yhteensä	101 787	57 094	78 %	103 392	-2 %	

6. HANKITUT LIIKETOIMINNAT, raportoitu (tilintarkastamaton)

Alcatel-Lucentin hankinta

Nokia ja Alcatel-Lucent julkistivat 15.4.2015 aikeensa yhdistyä toteuttamalla julkisen osakevaihtotarjouksen Ranskassa ja Yhdysvalloissa. Alcatel-Lucent on maailmanlaajuinen edelläkävijä IP-verkko-, ultralaajakaista- ja pilviteknologioiden alalla. Yhdistynyt yhtiö tulee hyödyntämään liiketoimintojensa, toisiaan täydentävien teknologioiden, portfolioiden ja maantieteellisen läsnäolon sekä vertaansa vailla olevan innovaatiokyvyyden yhdistynyttä laajuutta johtaakseen uuden sukupolven verkkoteknologioissa ja palveluissa sekä mahdollistaakseen pääsyn laajemmalle saavutettavissa olevalle parempien kasvumahdollisuuksien markkinalle.

Nokia sai määräysvallan Alcatel-Lucentissa 4.1.2016, kun Ranskan arvopaperimarkkinaviranomainen, Autorité des Marchés Financiers (AMF) julkisti onnistuneen osakevaihtotarjouksen ensisijaisen tarjousajan alustavan tuloksen. AMF:n General Regulation -säännösten mukaisesti Nokia käynnisti 14.1.2016 osakevaihtotarjouksessa jatkettun tarjousajan niistä Alcatel-Lucentin liikkeeseen laskemista oman pääoman ehtoisista instrumenteista, joita ei annettu vaihdettavaksi julkisen osakevaihtotarjouksen ensisijaisena tarjousaikana. Jatkettu tarjousaika päättyi 3.2.2016. Nokia on määritellyt ensisijaisen ja jatkettun osakevaihtotarjouksen olevan toisiinsa yhteydessä olevia transaktioita, jotka tulee käsitellä yhdessä yhtenä järjestelynä, ottaen huomioon, että jatkettu osakevaihtotarjous on AMF:n General Regulation -säännösten vaatimus ja että se perustuu samoihin ehtoihin kuin ensisijainen osakevaihtotarjous.

Julkisissa osakevaihtotarjouksissa kaikki Alcatel-Lucentin osakkeiden, Alcatel-Lucent American Depository Share -osaketalletustodistusten (ALU ADS) ja OCEANE-vaihtovelkakirjalainojen haltijat (yhdessä Alcatel-Lucentin oman pääoman ehtoiset instrumentit) voivat vaihtaa Alcatel-Lucentin oman pääoman ehtoiset instrumenttinsa Nokian osakkeisiin ja Nokian American Depository Share -osaketalletustodistuksiin (Nokia ADS) saaden 0,55 uutta Nokian osaketta tai osaketalletustodistusta jokaisesta Alcatel-Lucentin osakkeesta tai ALU ADS -osaketalletustodistuksesta.

Osakevaihtotarjouksen ensisijaisen ja jatkettun tarjousajan seurauksena konsernilla oli 90,34 % Alcatel-Lucentin kaikista osakkeista ja vähintään 90,25 % äänistä. Nokia laski liikkeeseen yhteensä 1 776 379 756 uutta Nokian osaketta osakevaihtotarjouksessa vastikkeena Alcatel-Lucentin oman pääoman ehtoisista instrumenteista.

Osakevaihtotarjouksen päättymisen jälkeen Nokia on tehnyt seuraavat transaktiot liittyen niiden jäljellä olevien Alcatel-Lucentin oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankintaan, jotka eivät vielä ole Nokian hallussa:

- 12.2.2016 Nokia vaihtoi OCEANE-vaihtovelkakirjalainat, jotka se hankki ensisijaisen ja jatkettun vaihtotarjouksen seurauksena, Alcatel-Lucentin osakkeisiin.
- 19.2.2016 Nokia ilmoitti laskeneensa liikkeeseen 6 501 503 uutta Nokian osaketta, jotka on annettu vaihdettavaksi Alcatel-Lucentin osakkeisiin yksityisessä transaktiossa samalla 0,55 vaihtosuhteella, jota tarjottiin ensisijaisessa ja jatkettussa vaihtotarjouksessa. Tämä transaktio perustui yhtiön hallituksen päätökseen 18.2.2016.
- 9.5.2016 Nokia toteutti yhteensä 107 775 949 Alcatel-Lucentin osakkeen hankinnan JPMorgan Chase Bank N.A. -talletusyhteisöltä 17.3.2016 julkistetun osakkeiden ostosopimuksen mukaisesti laskemalla liikkeeseen 59 276 772 uutta Nokian osaketta. Nämä osakkeet jäivät jäljelle, kun Alcatel-Lucentin American Depository Receipt -osaketalletustodistuksia koskevan ohjelman peruutusaika oli kulunut umpeen ja ohjelma oli päättynyt 25.4.2016.
- 12.5.2016 Nokia sopi ostavansa 72 994 133 kappaletta Alcatel-Lucentin 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa ja 19 943 533 kappaletta Alcatel-Lucentin 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa käteisellä yksityisessä transaktiossa yhteensä 419 miljoonan euron kauppasummaa vastaan.
- 17.6.2016 Nokia osti 24 392 270 Alcatel-Lucentin osaketta, 9 614 661 kappaletta 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa ja 2 290 001 kappaletta 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa käteisvastiketta vastaan yksityisissä transaktioissa maksaen yhteensä 85 miljoonaa euroa osakkeista (joka vastaa yksikköhintaa 3,50 euroa per osake) ja 54 miljoonaa euroa OCEANE-vaihtovelkakirjalainoista (joka vastaa yksikköhintaa 4,51 euroa per 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa ja 4,50 euroa per 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa).

Näiden transaktioiden seurauksena Nokia omisti 95,33 % Alcatel-Lucentin kaikista osakkeista ja 95,26 % äänioikeuksista, mikä vastaa 95,16 %:n omistusta Alcatel-Lucentin kaikista osakkeista täysi laimennusvaikutus huomioiden.

6.9.2016 Nokia jätti Nokian ja Alcatel-Lucentin yhteisen tarjousasiakirjaluonnoksen AMF:lle liittyen ehdotettuun julkiseen ostotarjoukseen, jossa Nokia hankkii rahavastiketta vastaan ne Alcatel-Lucentin jäljellä olevat arvopaperit ("Osakkeet"), OCEANE-vaihtovelkakirjalainat, joita se ei vielä omista ("Julkinen Ostotarjous"). Julkista Ostotarjousta seuraisi automaattisesti rahavastikkeella toteutettava lunastusmenettely koskien niitä Osakkeita ja OCEANE-vaihtovelkakirjalainoja, joita ei tarjota Julkiseen Ostotarjoukseen ("Lunastusmenettely", ja yhdessä Julkisen Ostotarjouksen kanssa "Tarjous") AMF:n General Regulation -säännöksen mukaisesti. Nokia aloitti julkisen ostotarjouksen 22.9.2016, saatuaan sille hyväksynnän AMF:ltä 20.9.2016. Ostotarjouksen mukaisesti Nokia ehdottaa Osakkeiden ja OCEANE-vaihtovelkakirjalainojen haltijoille hankkivansa heidän arvopaperinsa. Julkisen Ostotarjouksen taloudelliset ehdot ovat seuraavat:

- 3,50 euroa jokaisesta Alcatel-Lucentin osakkeesta,
- 4,51 euroa jokaisesta OCEANE 2019 -vaihtovelkakirjalainasta ja
- 4,50 euroa jokaisesta OCEANE 2020 -vaihtovelkakirjalainasta.

Lunastusmenettelyssä ne Osakkeet ja OCEANE-vaihtovelkakirjalainat, joita ei tarjota Julkiseen Ostotarjoukseen, siirretään Nokialle vastaavia vastikkeita vastaan, ilman kuluja, kuin yllä mainitut Julkisessa Ostotarjouksessa maksetut vastikkeet. Jäljellä olevat Alcatel-Lucentin osakeoptiot ja palkkio-osakkeet muutettiin niin, että ne voidaan toteuttaa rahana tai Nokian osakkeina.

Tarjoukseen liittyen Nokia on pantannut 678 miljoonaa euroa kattamaan Alcatel-Lucentin jäljellä olevien arvopapereiden ostot. Panttaus tehtiin samassa yhteydessä kuin Nokian edustajapankki takasi Nokian Tarjouksen sisällön ja Nokian peruuttamattomat Tarjoukseen liittyvät velvollisuudet AMF:n General Regulation -säännöksen mukaisesti. Pantatusta määrästä on 30.09.2016 mennessä vapautettu yhteensä 81 miljoonaa euroa johtuen samalla määrällä tapahtuneista Alcatel-Lucentin arvopapereiden ostoista julkisessa ostotarjouksessa.

4.10.2016 AMF ilmoitti, että Pariisiin muutoksenhakutuomioistuimeen on jätetty 30.9.2016 kanne, joka pyrkii kumoamaan AMF:n hyväksymispäätöksen koskien Tarjousta. 25.10.2016 AMF julkisti jatkettun aikataulun Tarjoukselle, jonka mukaan Julkisen ostotarjouksen voimassaoloaika päättyy 31.10.2016 ja lunastusmenettely toteutetaan 2.11.2016 AMF:n General Regulation -säännöksen mukaisesti. Nokia uskoo, että Tarjous on kaikkien sovellettavien lakien ja säännösten mukainen, ja yhtiö arvioi, että oikeudellisilla toimilla ei ole merkittävää vaikutusta Alcatel-Lucentin jäljellä olevien arvopapereiden hankintaan.

Alcatel-Lucentin osakkeet ja American Depositary Receipt -osaketalletustodistukset, jotka Nokia hankkii jatkettun tarjousajan päättymisen jälkeen (mukaan lukien määräysvallattomien omistajien julkisessa ostotarjouksessa ja lunastusmenettelyssä hankitut), käsitellään oman pääoman tapahtumina Alcatel-Lucentin määräysvallattomien omistajien kanssa. Näin ollen Nokian näistä instrumenteista vastikkeena liikkeeseen laskemat uudet osakkeet ja rahavaroina maksamat kauppahinnat kirjataan suoraan omaan pääomaan määräysvallattomien omistajien osuutta vähentämään. Osakevaihtotarjoukseen liittyvien transaktioiden jälkeiset OCEANE-vaihtovelkakirjalainojen hankinnat käsitellään velan kuoletuksina lainan velkakomponentin osalta ja oman pääoman tapahtumina määräysvallattomien omistajien kanssa lainan oman pääoman komponentin osalta. 30.9.2016 muihin velkoihin kirjattiin 555 miljoonan euron velka liittyen jäljellä olevien Alcatel-Lucentin osakkeiden hankintaan Julkisen ostotarjouksen ja Lunastusmenettelyn kautta. Tämä velka kuvaa Nokian peruuttamatonta oikeutta ja velvollisuutta hankkia kaikki jäljellä olevat Alcatel-Lucentin osakkeet kiinteää käteisvastiketta vastaan.

Hankintahinta

Hankintahinta muodostuu Nokian osakevaihtotarjouksissa hankkimien Alcatel-Lucentin oman pääoman ehtoisten instrumenttien käyvästä arvosta sekä siitä osuudesta Nokian osakkeilla maksettavien Alcatel-Lucentin osakeoptioiden ja palkkio-osakkeiden käyvästä arvosta, joka kohdistuu yhdistämistä edeltävälle työsuorituksille. Hankintahinnan käypä arvo määritetään perustuen Nokian osakkeen päätöskurssiin Nasdaq Helsingissä 4.1.2016, joka oli 6,58 euroa sekä vaihtosuhteeseen, joka on 0,55 Nokian uutta osaketta jokaisesta Alcatel-Lucentin osakkeesta.

Hankintahinnan käypä arvo

Milj. EUR

Alcatel-Lucentin osakkeet tai ADS:t	10 046
OCEANE-vaihtovelkakirjalainat	1 570
Hankintahinta, joka kohdistuu siihen osuuteen korvaavista osakeperusteisista maksuista, joihin on jo syntynyt oikeus	6
Hankintahinnan käypä arvo yhteensä	11 622

Hankintahinnan käypä arvo perustuu ensisijaisen ja jatkettun osakevaihtotarjouksen tuloksiin.

Hankintalaskelma

Nokia on jatkanut Alcatel-Lucentin hankinnan kirjanpito- ja lisäanalyysien liittyviä lisäanalyysseja ja hankintalaskelman laatimista. Tämän hetkisen alustavan hankintalaskelman perusteella Nokia on kirjannut Alcatel-Lucentin avaavaan taseeseen 5 711 miljoonaa euroa aineettomia hyödykkeitä, 2 410 miljoonaa euroa laskennallisia verosaamisia ja 377 miljoonaa euroa laskennallisia verovelkoja. Verrattuna vuoden 2016 toisen neljänneksen tilinpäätöksessä esitettyyn hankintalaskelmaan näistä oikaisuihin seurasi 214 miljoonan euron vähennys aineettomiin hyödykkeisiin, 106 miljoonan euron vähennys laskennallisiin verosaamisiin, 218 miljoonan euron vähennys laskennallisiin verovelkoihin ja 67 miljoonan euron vähennys määräysvallattoman osuuteen sekä 79 miljoonan euron lisäys liikearvoon. Nämä oikaisut liittyvät hankintahetkellä vallinneista tosiseikoista ja olosuhteista saatuihin lisätietoihin ja Nokian tekemiin analyysihin. Nokia on päätenyt siihen, että tietyillä laskennallisten verosaamisten ja laskennallisten verovelkojen käypiin arvoihin tehdyillä oikaisuihin oli merkittävä vaikutus Nokian vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen tuloslaskelmaan kirjattuun verohyötyyn. Tämän seurauksena Nokia on kirjannut 99 miljoonan euron oikaisun vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen tuloslaskelmaansa sisältävään verohyötyyn. Muilla alustavaan hankintalaskelmaan tehdyillä oikaisuihin ei ole olennaista vaikutusta aiempien neljänneksen tilinpäätöksiin ja niiden vaikutus kirjattiin kumulatiivisena Nokian vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tilinpäätökseen. Hankintalaskelma perustuu tämänhetkisiin alustaviin arvioihin hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvästä arvosta, ja sitä voidaan tarkentaa perustuen vuoden 2016 neljännen neljänneksen aikana, kun jäljellä olevat analyysit saatettu loppuun.

Alustava avaava tase merkittävien varojen ja velkojen ryhmien osalta

Milj. EUR

Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet	5 711
Aineelliset hyödykkeet	1 431
Laskennalliset verosaamiset	2 410
Etuuspohjaiset eläkevarat	2 967
Muut pitkäaikaiset varat	675

13 193

Lyhytaikaiset varat

Myyntisaamiset	2 813
Vaihto-omaisuus	2 004
Muut lyhytaikaiset varat	1 357
Rahavarat	6 198

12 373

Alustava arvio hankituista varoista

25 566

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiset korolliset velat	4 037
Laskennalliset verovelat	377
Etuuspohjaiset eläkevelat ja muut työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velat	4 506
Muut pitkäaikaiset velat	538

9 458

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lyhytaikaiset velat ja muut rahoitusvelat	671
Muut lyhytaikaiset velat	7 265
	7 936
Alustava arvio vastattavaksi otetuista veloista	17 393
Alustava arvio hankituista yksilöitävissä olevista nettovaroista	8 172
Alustava määräysvallaton osuus	1 704
Alustava arvio emoyhtön osakkeenomistajille kuuluvasta osuudesta hankituista yksilöitävissä olevista nettovaroista	6 469
Alustava liikearvo	5 153
Alustava hankintahinta	11 622

Alcatel-Lucent hankinnasta syntyvä alustava liikearvo on arvioitu 5,2 miljardin euron suuruiseksi, ja se johtuu pääasiassa merkittävistä mittakaavaeduista ja laajuudesta syntyvistä synergioista, joista Nokia odottaa hyötyvänsä osana uutta yhdistettyä yhtiötä. Liikearvon kohdistamista arvonalentumistestausta varten ei ole vielä saatettu valmiiksi. Nokia valitsi Alcatel-Lucentin määräysvallattomilla omistajilla hankinnan kohteessa olevien osuuksien sellaisten komponenttien, jotka ovat senhetkisiä omistusosuuksia ja jotka oikeuttavat haltijansa yhteisön purkauksessa suhteelliseen osuuteen yhteisön nettovarallisuuden määrästä, arvostuksen perustaksi määrän, joka vastaa senhetkisen omistukseen oikeuttavien instrumenttien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden kirjatusta määrästä. Tästä johtuen alustava liikearvo ei sisällä määräysvallattomiin omistuksiin liittyvää liikearvoa. Jäljellä olevien OCEANE -vaihtovelkakirjalainojen oman pääoman osuus samoin kuin liikkeeseen lasketut osakeoptiot ja osakepalkkiot, jotka tullaan selvittämään Alcatel-Lucentin kantaosakkeissa, arvostetaan käypään arvoon määräysvallattomien omistajien osuudessa.

Muiden hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustavat käyvät arvot

	Alustava käypä arvo	Alustava poistoajanjakso
	Milj. EUR	vuosia
Asiakassuhteet	2 902	10
Teknologiat	2 170	4
Muut	639	7
Alustava arvio hankituista aineettomista hyödykkeistä	5 711	

Hankintaan liittyneet kustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa osakkeiden liikkeeseenlaskuun, ja jotka on esitetty tuloslaskelman myynnin ja hallinnon kuluissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa sekä rahavirtalaskelman liiketoiminnan rahavirroissa, ovat yhteensä 105 miljoonaa euroa, ja niistä 72 miljoonaa euroa kohdistuu tammi-syyskuuhun 2016.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvät arvot perustuvat johdon arvioihin hankintahetkellä 4.1.2016. Nokia odottaa jatkavansa analyysyjä erityisesti aineettomien hyödykkeiden, laskennallisten verojen, vaihto-omaisuuden ja ehdollisten velkojen käyvän arvon arvioimiseksi. Sellaiset oikaisut, joilla voi olla merkittävää vaikutusta hankinnan alustavaan kirjanpitokäsittelyyn, tullaan tekemään. Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustaviin käypiin arvoihin tehtävät oikaisut vaikuttavat myös arvioon liikearvon alustavasta arvosta.

Hankitun liiketoiminnan liikevaihto osana Nokiaa oli 8 859 miljoonaa euroa ja nettotappio 1 373 miljoonaa euroa ajanjaksolla 4.1. - 30.9.2016. Nämä luvut perustuvat tytäryrityksen tulokseen, jota on oikaistu laskentaperiaatteiden yhdenmukaistamiseksi. Laskentaperiaatteiden yhdenmukaistamiset kuvataan 22.4.2016 julkaistun pörssitiedotteen Laatimisperusta- osiossa.

Muut hankinnat

Nokia osti Nakina Systems –yhtiön liiketoiminnan 31.3.2016. Nakina Systems on verkkojen tietoturvaan erikoistunut kanadalainen ohjelmistoyritys. Liiketoimintahankinta täydentää Nokian tuotevalikoimaa ja auttaa Nokian asiakkaita vastaamaan verkon turvallisuuteen liittyviin lisääntyviin vaatimuksiin.

Nokia osti Gainspeed – yhtiön 29.7.2016. Gainspeed on yhdysvaltalainen startup-yritys, joka erikoistuu kaapeliteollisuuden DAA (Distributed Access Architecture) -ratkaisuihin Virtual CCAP (Converged Access Platform) -tuotelinjansa kautta. Nokia pyrkii yritysostolla monipuolistamaan tuotevalikoimaansa kaapeliverkkoasiakkailleen ja kehittämään kaapeliyhtiöille palveluratkaisuja, joiden avulla ne voivat ratkaista kasvavat kapasiteettivaatimukset.

Nokia osti Withings S.A. –yhtiön 31.5.2016. Withings S.A. on digitaaliseen terveydenhuoltoon liittyvien tuotteiden ja palveluiden tarjoaja. Yrityskauppa vauhdittaa Nokian pääsyä digitaalisen terveyden markkinoille.

Muilla tilikauden 2016 hankinnoilla ei ole merkittävää vaikutusta, erikseen tai yhdessä, Nokian taseeseen, tuloslaskelmaan tai kassavirtaan. Arvioitu hankintahinta, ja hankintoihin liittyvä liikearvo ja aineettomat hyödykkeet ovat EUR 325 miljoonaa, EUR 247 miljoonaa ja EUR 56 miljoonaa. Hankintojen kirjanpitokäsittely on vielä kesken ja Nokia tekee lisäanalyysyjä, jotka voivat johtaa oikaisuihin neljänneksen vuosineljänneksen 2016 aikana.

7. LOPETETUT TOIMINNOT, raportoitu (tilintarkastamaton)

Nokia ilmoitti 3.8.2015 myyvänsä HERE-liiketoimintansa johtavien autonvalmistajien yhteenliittymälle, johon kuuluvat AUDI AG, BMW Group ja Daimler AG. Tämän päivämäärän jälkeen Nokia on esittänyt HERE-liiketoiminnan tuloksen lopetettuna toimintona kauppaan kuulumattomat kohteet pois lukien. Myynti saatiin päätökseen 4.12.2015. Luokittelun mukaisesti Nokia on uudelleenluokitellut vertailukausien tiedot lyhennetyssä konsernituloslaskelmassa. Lopetetut toiminnot sisältävät myös Devices & Services -liiketoiminnan vuonna 2014 tapahtuneen myynnin jatkuvat taloudelliset vaikutukset.

Lopetettujen toimintojen tulos

Milj. EUR	7-9/2016	7-9/2015	4-6/2016	1-9/2016	1-9/2015
Liikevaihto	2	283	1	4	834
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-3	-58	0	-4	-201
Bruttokate	-1	225	1	0	633
Tutkimus- ja kehityskulut	0	-131	0	0	-400
Myyntin ja hallinnon kulut	-2	-61	-3	-9	-166
Muut tuotot ja kulut	5	-25	-8	-1	-28
Liikevoitto/-tappio	2	7	-11	-10	38
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	-38	6	17	-33
Tappio/voitto ennen veroja	-1	-30	-5	7	5
Tuloverokulu/-tuotto	-6	6	0	-10	-11
Katsauskauden tavanomaisen toiminnan tappio/voitto	-6	-24	-5	-3	-6
Liiketoimintojen myyntitappio/-voitto verojen jälkeen	0	-13	7	14	-13
Katsauskauden lopetettujen toimintojen tappio/voitto	-6	-37	2	11	-19
Kulut sisältävät:					
<i>Paistot</i>	0	-7	0	0	-33

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

Milj. EUR	Raportoitu 7-9/2016	Raportoitu 7-9/2015	Raportoitu 4-6/2016	Raportoitu 1-9/2016	Raportoitu 1-9/2015
Liiketoiminnan nettorahavirta	-2	47	-2	-8	53
Investointien nettorahavirta	28	-4	0	3	20
Katsauskauden nettorahavirta	26	43	-2	-5	73

8. ELÄKKEET JA MUUT TYÖSUHTEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUUDET, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä, ryhmämuotoisia henkivakuutusjärjestelyjä ja lääkinnällisten kustannusten korvausjärjestelyjä eri maissa. Etuus pohjaiset järjestelyt altistavat Nokian vakuutusmatemaattisille riskeille, joita ovat muun muassa korkoriski, odotettavissa olevaan elinikään liittyvä riski sekä sijoitusriski. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen piirteet ja niihin liittyvät riskit vaihtelevat kunkin maan lainsäädännöllisen, verotuksellisen ja taloudellisen ympäristön mukaan.

93 % Nokian etuusveloitteesta ja 95 % Nokian järjestelyihin kuuluvien varojen käyvistä arvoista uudelleenmääritettiin 30.9.2016. Nokian eläkkeet ja työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet Yhdysvalloissa on uudelleenmääritetty päivitettyillä ulkopuolisen aktuaarin arvostuksilla ja Nokian pääasialliset eläkejärjestelyt Yhdysvaltojen ulkopuolella (Saksassa, Iso-Britanniassa, Sveitsissä ja Belgiassa) on uudelleenmääritetty herkkyyksianalyysiin perustuen. Muiden eläke- ja työsuhteen päättymisen jälkeisten veloitteiden uudelleenmäärittämättä jättämisen vaikutuksen ei katsota olevan olennainen.

Nokian eläke- ja työsuhteen päättymisen jälkeisten veloitteiden määrittämisessä käytettyjen diskonttauskorkeiden painotetut keskiarvot 30.9.2016 on päivitetty ja olivat seuraavat:

Diskonttauskorot

	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Yhdysvaltojen eläkkeet	3,0	4,4	4,5
Yhdysvaltojen työsuhteen päättymisen jälkeinen terveydenhuolto ja muut	2,7	-	-
Yhdysvaltojen työsuhteen päättymisen jälkeinen ryhmähenkivakuutus	3,3	-	-
Euro - Eläkkeet ¹	1,3	2,6	2,5
Iso-Britannia - Eläkkeet	2,2	3,6	3,6

¹Sisältää eläkkeet sekä muut eläköitymiseen ja työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset.

Muutokset eläkkeiden ja työsuhteen päättymisen jälkeisten järjestelyjen kirjatuissa nettovaroissa (-veloissa)

Milj. EUR	Eläke- etuudet ¹	30.9.2016 Työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottavat etuudet	Yhteensä	Eläke- etuudet ¹	30.9.2015 Työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottavat etuudet	Yhteensä	Eläke- etuudet ¹	31.12.2015 Työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottavat etuudet	Yhteensä
Kirjatut nettovarot/-velat 1.1.	-398	0	-398	-500	0	-500	-500	0	-500
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	-113	0	-113	-37	0	-37	-46	0	-46
Korkokulut/-tuotot	18	-69	-51	-7	0	-7	-9	0	-9
Järjestelyn supistaminen	-9	0	-9	0	0	0	5	0	5
Eläke- ja terveydenhuollon järjestelyjen muutokset	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1
Tuloslaskelmaan kirjattu yhteensä	-104	-69	-173	-44	0	-44	-51	0	-51
Kauden vakuutusmatemaattiset voitot /-tappiot	90	-123	-33	103	0	103	116	0	116

27.10.2016

Omaisuserän enimmäismäärän muutokset, lukuun ottamatta korkokuluihin/-tuottoihin sisältyviä eriä	-62	0	-62	-3	0	-3	-6	0	-6
Muihin laajan tulokseen eriin kirjattu yhteensä	28	-123	-95	100	0	100	110	0	110
Valuuttakurssierot	-28	65	37	-2	0	-2	-7	0	-7
Maksusuoritukset ja maksetut etuudet	124	-9	115	23	0	23	39	0	39
Liiketoimintojen hankinnat	1 094	-2 644	-1 550	6	0	6	11	0	11
Kauden päättyessä kirjatut nettovarat/-velat	716	-2 780	-2 064	-417	0	-417	-398	0	-398
joista:									
- Etuus pohjaiset eläkevarat	3 418	0	3 418	20	0	20	25	0	25
- Etuus pohjaisiin eläkkeisiin ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velat	-2 702	-2 780	-5 482	-437	0	-437	-423	0	-423

¹Sisältää eläkkeet sekä muut eläköitymiseen ja työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset.

Rahastoitu asema

	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Etuusveloitteet	-29 991	-1 847	-1 840
Järjestelyn varojen käypä arvo	28 254	1 433	1 451
Rahastoimaton asema	-1 737	-414	-389
Vähimmäisrahastointivaatimuksen / omaisuserän enimmäismäärän vaikutus	-327	-3	-9
Kauden päättyessä kirjattu nettovelka	-2 064	-417	-398

9. LASKENNALLISET VEROT, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

30.9.2016 Nokia oli kirjannut 5,1 miljardia euroa laskennallisia verosaamisia. Laskennallisten verosaamisten kirjaamista tukee niiden netottaminen laskennallisia verovelkoja vastaan, tuloshistoria sekä tulosenusteet kyseisissä maissa. Valtaosa kirjatusta laskennallisista verosaamisista liittyy verotuksessa käyttämättömiin tappioihin, käyttämättömiin veronhyvityksiin ja vähennyskelpoisiin väliaikaisiin eroihin Suomessa (2,1 miljardia euroa) ja Yhdysvalloissa (1,8 miljardia euroa). Perustuen viimeaikaiseen kannattavuuteen Suomessa ja Yhdysvalloissa sekä viimeisiin ennusteisiin tulevasta taloudellisesta tuloksesta Nokia on pystynyt riittävästi osoittamaan olevan todennäköistä, että verotuksessa käyttämättömät tappiot, käyttämättömät veronhyvitykset, ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan Suomessa ja Yhdysvalloissa hyödyntää ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallista verosaamista ei kirjata siitä osuudesta verotuksessa käyttämättömiä tappioita ja käyttämättömiä veronhyvityksiä, joiden odotetaan vanhenevan ennen niiden käyttämistä.

Nokiassa on 30.9.2016 pääasiassa Alcatel-Lucentin hankinnasta johtuen noin 12 miljardia euroa kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia liittyen verotuksessa käyttämättömiin tappioihin, käyttämättömiin veronhyvityksiin ja vähennyskelpoisiin väliaikaisiin eroihin. Pääosa kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista liittyy Ranskaan (arviolta 6 miljardia euroa) ja Yhdysvaltoihin (arviolta 6 miljardia euroa). Näitä laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu hyödyntämisen epävarmuuden takia. Merkittävä osa Ranskan laskennallisista verosaamisista ei vanhene ja on käytettävissä tulevia verovelkoja vastaan. Ranskassa tappioita voidaan vähentää vuosittain 50 % verotettavasta tulosta. Yhdysvaltojen kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset liittyvät liiketoiminnan tappioihin, luovutustappioihin ja käyttämättömiin veronhyvityksiin, joiden odotetaan vanhenevan ennen niiden käyttämistä. Vanheneminen johtuu osin Alcatel-Lucentin hankinnasta aiheutuneista rajoituksista tappioiden ja veronhyvitysten käyttöön. Suurin osa Yhdysvaltojen verotuksessa käyttämättömistä tappioista ja käyttämättömistä veronhyvityksistä vanhenee ennen vuotta 2025.

30.9.2016 Nokiassa oli 0,4 miljardia euroa laskennallisia verovelkoja. Suurin osa laskennallisista verovelkoista liittyy Alcatel-Lucentin hankinnan kirjanpitokäsittelyssä tehtyihin käyvän arvon oikaisuihin. Laskennalliset verosaamiset ja -velat, jotka liittyvät Alcatel-Lucentin hankintaan, ovat alustavia, ja niitä voidaan tarkentaa vuoden 2016 neljännen vuosineljänneksen aikana, kun jäljellä olevat analyysit on saatettu loppuun (katso liitetieto 6, Hankitut liiketoiminnot.).

10. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄ ARVO, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan arvostusmenetelmissä käytettyjen julkaisemattomien syöttötietojen määrän perusteella. Kolme hierarkiatasoa perustuvat siihen, että rahoitusvarojen ja -velkojen käypää arvoa määritettäessä syöttötietojen arviointia tarvitaan sitä enemmän, mitä ylempälle tasolle siirrytään. Tasolla 1 arvostaminen tapahtuu markkina-arvon perusteella, ja tasolla 3 tarvitaan eniten johdon harkintaa. Nokia luokittelee jokaisena raportointihetkenä rahoitusvarat ja -velat asianmukaisille käyvän arvon hierarkian tasoille.

30.9.2016, milj. EUR	Kirjanpitoarvo						Käypä arvo ¹
	Lyhytaikaiset available-for-sale-rahoitusvarat	Pitkäaikaiset available-for-sale-rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	Lainat ja saatavat kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä	Rahoitusvelat kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä	Yhteensä	Yhteensä
Available-for-sale-sijoitukset kirjattuna käypään arvoon	0	787	0	0	0	787	787
Available-for-sale-sijoitukset kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla	0	277	0	0	0	277	277
Muut rahoitusvarat	0	0	106	119	0	225	205
Myyntisaamiset	0	0	0	6 435	0	6 435	6 435
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	0	0	130	66	0	196	196
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset, likvidit varat	0	0	481	0	0	481	481
Available-for-sale-sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	50	0	0	0	0	50	50
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat arvostettuina käypään arvoon	1 973	0	0	0	0	1 973	1 973
Rahavarat arvostettuina käypään arvoon	6 887	0	0	0	0	6 887	6 887
Rahoitusvarat yhteensä	8 910	1 064	717	6 620	0	17 311	17 291
Pitkäaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	3 518	3 518	3 748
Lyhytaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	335	335	335
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	0	0	234	0	33	267	267
Muut velat, Alcatel-Lucent arvopapereiden julkinen ostotarjous	0	0	0	0	555	555	555
Ostovelat	0	0	0	0	3 380	3 380	3 380
Rahoitusvelat yhteensä	0	0	234	0	7 821	8 055	8 285

Seuraavassa taulukossa on esitetty käypään arvoon toistuvasti arvostettavat erät.

30.9.2016, milj. EUR	Instrumentit, joilla on aktiivisilla markkinoilla määräytyvä hinta	Julkiseen tietoon perustuva arvostusmenetelmä	Julkistamattomaan tietoon perustuva arvostusmenetelmä	Yhteensä
	(Taso 1)	(Taso 2)	(Taso 3)	
Available-for-sale-sijoitukset kirjattuna käypään arvoon	158	0	630	788
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat, johdannaiset	0	130	0	130
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	481	106	0	587
Available-for-sale-sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	50	0	0	50
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat arvostettuina käypään arvoon	1 973	0	0	1 973
Rahavarat arvostettuina käypään arvoon	6 887	0	0	6 887
Rahoitusvarat yhteensä	9 549	236	630	10 415
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat, johdannaiset	0	213	21	234
Rahoitusvelat yhteensä	0	213	21	234

31.12.2015, milj. EUR	Kirjanpitoarvo					Käypä arvo ¹	
	Lyhytaikaiset available-for-sale-rahoitusvarat	Pitkäaikaiset available-for-sale-rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	Lainat ja saatavat kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä	Rahoitusvelat kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä	Yhteensä	Yhteensä
Available-for-sale-sijoitukset kirjattuna käypään arvoon	0	703	0	0	0	703	703
Available-for-sale-sijoitukset kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla	0	285	0	0	0	285	285
Muut rahoitusvarat	0	0	0	49	0	49	39
Myyntisaamiset	0	0	0	3 913	0	3 913	3 913
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	0	0	96	32	0	128	128
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset, likvidit varat	0	0	687	0	0	687	687
Available-for-sale-sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	0	16	0	0	0	16	16
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat arvostettuina käypään arvoon	2 167	0	0	0	0	2 167	2 167
Rahavarat arvostettuina käypään arvoon	6 995	0	0	0	0	6 995	6 995
Rahoitusvarat yhteensä	9 162	1 004	783	3 994	0	14 943	14 933
Pitkäaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	2 023	2 023	2 100
Lyhytaikaiset korolliset velat	0	0	0	0	51	51	51
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	0	0	113	0	8	121	121
Ostovelat	0	0	0	0	1 910	1 910	1 910
Rahoitusvelat yhteensä	0	0	113	0	3 992	4 105	4 182

¹ Seuraavia arvostusmenetelmiä käytetään niiden erien osalta, joita ei esitetä taseessa käypään arvoon. Käyvän arvon on katsottu olevan sama kuin kirjanpitoarvo available-for-sale-sijoituksille kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla, koska näille ei ole luotettavaa tapaa arvioida käypää arvoa. Näiden varojen arvonalentumistestaus perustuu diskontattujen rahavirtojen analyysiin. Lainasaamisten ja velkojen käypä arvo on arvioitu niiden rahavirtojen nykyarvon tai vastaaventyypisten rahoitusinstrumenttien markkina-arvon perusteella (taso 2). Pitkäaikaisten korollisten velkojen käyvät arvot perustuvat niiden rahavirtojen nykyarvoon (taso 2) tai noteerattuihin hintoihin (taso 1). Lyhytaikaisten varojen ja velkojen käyvän arvon arvioidaan olevan sama kuin kirjanpitoarvo pienen luottoriskin ja lyhyen juoksuajan perusteella.

Seuraavassa taulukossa on esitetty käypään arvoon toistuvasti arvostettavat erät.

31.12.2015, milj. EUR	Instrumentit, joilla on aktiivisilla markkinoilla määräytyvä hinta (Taso 1)	Julkiseen tietoon perustuva arvostusmenetelmä (Taso 2)	Julkistamattomaan tietoon perustuva arvostusmenetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Available-for-sale-sijoitukset kirjattuna käypään arvoon	1	14	688	703
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat, johdannaiset	0	96	0	96
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	687	0	0	687
Available-for-sale-sijoitukset julkisesti noteerattuihin osakkeisiin	16	0	0	16
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat arvostettuina käypään arvoon	2 156	11	0	2 167
Rahavarat arvostettuina käypään arvoon	6 995	0	0	6 995
Rahoitusvarat yhteensä	9 855	121	688	10 664
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat, johdannaiset	0	113	0	113
Rahoitusvelat yhteensä	0	113	0	113

Tason 3 sijoituksiin sisältyy suuri lukumäärä listaamattomia osakesijoituksia sekä listaamattomia venture fund -sijoituksia, mukaan lukien sijoitukset, joita hallinnoi Nokia Growth Partners, joka on erikoistunut kasvuvaiheen sijoituksiin. Nokia on tehnyt sijoituksia myös BlueRun Venturesin kautta, joka on keskittynyt alkuvaiheen mahdollisuuksiin. Tason 3 sijoitusten arvo määritellään käyttäen yhtä tai useampaa arvostusmenetelmää, joista markkinalähestymistavassa yleensä tarkastellaan vertailukelpoisia markkinatransaktioita, kun taas tuottolähestymistavassa yleensä lasketaan odotettavissa olevien tulevien kassavirtojen nykyarvo. Listaamattomien venture fund -sijoitusten osalta tarvittavien syöttötietojen saatavuus ja luotettavuus saattavat vaikuttaa, kun rahastoa hallinnoiva osakas valitsee asianmukaista arvostusmenetelmää. Joissain tapauksissa yksi arvostusmenetelmä saattaa tuottaa parhaan arvion käyvästä arvosta, kun taas joissain tapauksissa saattaa olla asianmukaista soveltaa useampaa arvostusmenetelmää.

Käyvän arvon määrittelyssä harkitaan usein syöttötietoina muiden muassa alkuperäistä transaktiohintaa, samoilla tai vastaavan kaltaisilla instrumenteilla viime aikoina tehtyjä transaktioita, toteutuneita tai toteutumassa olevia samaan tai vastaavan kaltaiseen sijoitukseen kohdistuvia kolmansien osapuolien transaktioita, myöhempiin rahoituskerroksiin, samaan sijoitukseen liittyviin uudelleenkapitalisointeihin tai muihin transaktioihin, tarjousasiakirjoihin pääoma- tai velkamarkkinoilla, muutoksiin tunnusluvuissa tai kassavirroissa korjattuna likviditeettiin, luottokelpoisuuteen, markkinatilanteeseen ja/tai muihin riskitekijöihin perustuvalla kertoimella. Tason 3 sijoitukset arvostetaan neljänneksittäin ottaen huomioon tapahtuneet muutokset, ennusteet ja oletukset sekä muutokset taloudellisissa ja muissa vaikuttavissa tekijöissä. Käypää arvoa voidaan lisäksi korjata vähäisen likviditeetin ja/tai siirtorajoitusten huomioon ottamiseksi, jolloin hallinnoiva osakas arvioi tarvittavan alennuksen markkinatiedon puuttuessa. Julkisten syöttötietojen puuttuessa hallinnoivan osakkaan käyttämät oletukset saattavat vaikuttaa yksittäisten sijoitusten käypään arvoon, mutta millään yksittäisellä syöttötiedolla ei ole merkittävää vaikutusta Nokian tason 3 sijoitusten käyvän arvon kokonaismäärään. Seuraavassa taulukossa on esitetty laskelma tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoituserien alku- ja loppusaldojen muutoksista:

milj. EUR	Taso 3 Rahoitusvarat ja -velat
Tase 31.12.2015	688
Voitot tuloslaskelmassa, netto	55
Tappiot jotka kirjataan laajaan tuokseen, netto	-72
Liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet hankinnat	-29
Ostot	49
Myynnit	-84
Muut muutokset	1
Tase 30.9.2016	608

Tason 3 rahoitusinstrumenttien voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin niissä tapauksissa, joissa näiden sijoitusten hankinta- ja luovutus päätökset tehdään liiketoiminnallisin perustein. Muissa tapauksissa voitot ja tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. 30.9.2016 saldoon sisältyvistä tason 3 rahoitusinstrumenteista kirjattiin Nokian tuloslaskelmaan 2 miljoonan euron nettotappio tammi-syyskuussa 2016 (4 miljoonan euron nettovoitto vuonna 2015).

11. VARAUKSET, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

Milj. EUR	Uudelleenjärjestelyvaraukset	Divestointiin liittyvät	Takuuvaraukset	Projektitappiot	Oikeudenkäynnit	Ympäristövaraus	Varaukset sitovien ostosopimusten tappioista	Muut	Yhteensä
1.1.2015	247	137	117	107	68	16	24	157	873
Muuntoerot	-5	-14	1	0	-11	0	0	5	-24
Uudelleenluokittelu	-6	-5	0	0	6	0	0	-5	-10
Kirjattu tuloslaskelmaan	83	9	6	-19	8	0	22	28	137
Lisäykset	91	26	22	5	20	0	35	42	241
Muutokset arvionvaraisissa erissä	-8	-17	-16	-24	-12	0	-13	-14	-104
Vuoden aikana käytetyt	-78	-14	-25	-21	-4	0	-14	-37	-193
30.9.2015	241	113	99	67	65	16	32	145	778
1.1.2016	194	129	94	62	69	16	29	132	725
Liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet hankinnat	291	14	135	191	75	96	31	375	1 208
Muuntoerot	0	2	-3	-2	13	2	0	-6	6
Uudelleenluokittelu ¹	-45	-2	5	0	11	0	1	-39	-69
Kirjattu tuloslaskelmaan	641	-5	83	49	46	4	26	166	1 010
Lisäykset	750	11	103	64	59	4	58	205	1 254
Muutokset arvionvaraisissa erissä	-109	-16	-20	-15	-13	0	-32	-39	-244
Vuoden aikana käytetyt	-303	-23	-112	-122	-35	-13	-16	-166	-790
30.9.2016	778	115	202	178	179	105	71	462	2 090

¹ Uudelleenjärjestelyvarausten uudelleenluokittelu koostuu 45 miljoonan euron siirrosta siirtovelkoihin. Divestointeihin liittyvien varausten uudelleenluokittelu koostuu 2 miljoonan euron siirrosta oikeudenkäynteihin liittyviin varauksiin. Muihin varauksiin sisältyneiden varausten uudelleenluokittelu 39 miljoonaa euroa koostuu 5 miljoonan euron siirrosta takuuvarauksiin, 9 miljoonan euron siirrosta oikeudenkäynteihin liittyviin varauksiin, 1 miljoonan euron siirrosta varauksiin sitovien ostosopimusten tappioista ja 24 miljoonan euron siirrosta siirtovelkoihin, mikä kuvastaa paremmin näiden varausten luonnetta.

Nokian uudelleenjärjestelyvaraus 30.09.2016 oli 778 miljoonaa euroa sisältäen henkilöstöön ja muihin uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut, kuten kiinteistöjen vuokrasopimusten päättämiseen liittyvät kulut. 6.4.2016 Nokia ilmoitti aloittaneensa toimenpiteet vähentääkseen henkilökuntaansa maailmanlaajuisesti osana aikaisemmin julkistettua synergia- ja muutosohjelmaa. Ilmoituksen ja sen jälkeisten yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksen seurauksena Nokia kirjasi vuoden 2016 toisella vuosineljänneksellä 593 miljoonan euron varauksen, josta 45 miljoonaa euroa on siirretty siirtovelkoihin ja 15 miljoonaa euroa käytettiin vuoden 2016 toisen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Kolmannen vuosineljänneksen aikana varausta käytettiin 36 miljoonaa euroa. Lisäksi uudelleenjärjestelyvarauksen kokonaismäärä sisältää 284 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelyvarauksia, jotka on kirjattu aikaisemmin julkistettujen uudelleenjärjestelyohjelmien johdosta. Suurimman osan uudelleenjärjestelykuluvarauksesta oletetaan toteutuvan kahden seuraavan vuoden aikana.

Kaikki muut olennaiset vastuusitoumukset on kuvattu vuoden 2015 yhdysvaltalaisen vuosikertomuksemme Form 20-F:n liitetiedossa 28, Provisions, ja muut olennaiset taseen ulkopuoliset järjestelyt saman dokumentin sivulla 58 osiossa Operating and financial review and prospects—Liquidity and capital resources.

12. VASTUUSITOUMUKSET, NOKIA, raportoitu, (tilintarkastamaton)

Milj. EUR	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Annetut pantit ¹	604	7	7
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta ²			
Rahoituslaitosten antamat takaukset	1 647	423	398
Muut takaukset	780	122	129
Vastuusitoumukset osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten puolesta			
Lainatakaukset	11	14	15
Vastuusitoumukset kolmansien osapuolten puolesta			
Lainatakaukset	5	6	6
Muut takaukset	129	31	137
Leasingvastuut	1 109	480	476
Rahoitussitoumukset			
Asiakasrahoitussitoumukset	166	153	180
Venture fund -sitoumukset ³	516	253	230

Vastuusitoumukset on esitetty suurimpaan mahdolliseen arvoonsa.

¹ Sisältää 597 miljoonan euron käteispannin, joka tehtiin samassa yhteydessä kun Nokian edustajapankki takasi sekä tarjouksen sisällön että Nokian peruuttamattomat velvollisuudet liittyen Nokian julkiseen ostotarjoukseen ja sitä seuraavaan lunastusmenettelyyn, jossa Nokia hankkii rahavastiketta vastaan ne Alcatel-Lucentin jäljellä olevat arvopaperit, joita se ei vielä omista, AMF:n General Regulation -säännöksen mukaisesti. Summa on raportoitu taseen kohdassa Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat.

² Vastuusitoumuksissa samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta Nokia raportoi kolmansille osapuolille annetut takaukset, jotka liittyvät yhtiömme tavanomaiseen liiketoimintaan. Nämä ovat pääsääntöisesti Nokian asiakkaille sopimusveloitteiden täyttämiseksi annettuja takauksia, kuten rahoituslaitosten puolestamme antamia tarjoustakauksia, toimitustakauksia, ja takuuajan takauksia. Lisäksi Nokia on myöntänyt suoraan asiakkaille takauksia, joiden osalta Nokia on ensisijaisessa takausvastuussa. Tällaisia takauksia on myöntänyt Nokia Oyj 77 miljoonaa euroa (70 miljoonaa euroa 30.9.2015 ja 74 miljoonaa euroa 31.12.2015) sekä eräät Alcatel-Lucent yhtiöt 1 641 miljoonaa euroa. Lisäksi Muissa takauksissa raportoimme Nokian liiketoimintaa tukeviin sopimuksiin liittyvät ei-kaupalliset takaukset. Takauksien antaminen on perustunut yhtiön sisäisiin ohjeistuksiin ja aktiiviseen takauskannan hallinnointiin, minkä vuoksi takauksiin liittyviä merkittäviä maksuvaatimuksia ei ole viime vuosien aikana yhtiölle esitetty.

³ NGP ilmoitti 21.2.2016 keränneensä uuden 350 miljoonan Yhdysvaltain dollarin sijoitusrahaston, joka sijoittaa esineiden internet -yhtiöihin. Nokia tukee rahastoa, jonka tehtävänä on löytää uusia mahdollisuuksia kasvattaa esineiden internet -ratkaisujen ekosysteemiä. Rahasto fund IV kasvattaa NGP:n kokonaisvarallisuuden yli miljardiin Yhdysvaltain dollariin, joista 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria on käytettävissä uusiin investointeihin.

13. LÄHIPIIRIIN LIITTYVÄT TAPAHTUMAT, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

Merkittävät lähipiiriin liittyvät tapahtumat osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa vuoden 2016 ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana sisältävät tulona 6 miljoonan euron osuuden osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta (12 miljoonaa euroa tuloa vuoden 2015 ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana) sekä 243 miljoonan euron ostot osakkuusyhtiöiltä ja yhteisyrityksiltä (163 miljoonaa euroa vuoden 2015 ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana).

Liiketapahtumat ja saldo Nokian määräysvallassa olevien yritysten kanssa on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Katso yhdysvaltalaisen vuoden 2015 vuosikertomuksemme Form 20-F:n liitetieto 1, Accounting principles ja liitetieto 33, Principal Group companies.

Nokialla on lähipiiriin liittyviä tapahtumia eläkerahaston sekä Nokian johdon että hallituksen kanssa. Lähipiiriin liittyvissä tapahtumissa eläkerahaston kanssa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

8.1.2016 Nokia vahvisti uuden hallituksen ja johtokunnan kokoonpanon. Johtokunnan puheenjohtajana jatkaa Nokian toimitusjohtaja Rajeev Suri ja siinä on 12 jäsentä: toimitusjohtaja, viisi liiketoimintaryhmien johtajaa ja kuusi yksiköiden johtajaa. Vuoden 2016 kolmannen vuosineljänneksen aikana yksi johtokunnan jäsen jätti Nokian ja johtokunnan jäsenten kokonaismäärä lasku näin 13:sta 12:een syyskuun 2016 lopussa. Johtokunnan kokonaispalkkiot ovat kasvaneet vuoteen 2015 verrattuna johtokunnan jäsenten lukumäärän kasvun seurauksena.

14. KOROLLISET VELAT, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

Liikkeellelaskija/Lainaja	Rahoitusväline	Valuutta	Nimellisarvo (Milj.)	Lopullinen eräpäivä	Kirja-arvo (Milj. EUR)	Kirja-arvo (Milj. EUR)	Kirja-arvo (Milj. EUR)
					30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Nokia Oyj	Luottolimiittisopimus ¹	EUR	1579	Kesäkuu 2019	0	0	0
Nokia Oyj	6,625 % velkakirja	USD	500	Toukokuu 2039	470	457	467
Alcatel-Lucent USA Inc.	6,45 % velkakirja	USD	1360	Maaliskuu 2029	1 234	0	0
Alcatel-Lucent USA Inc.	6,5 % velkakirja	USD	300	Tammikuu 2028	271	0	0
Alcatel-Lucent S.A.	0,125 % OCEANE-vaihtovelkakirja	EUR	0	Tammikuu 2020	0	0	0
Nokia Oyj	5,375 % velkakirja	USD	1000	Toukokuu 2019	923	927	940
Nokia Oyj	6,75 % velkakirja	EUR	500	Helmikuu 2019	531	540	539
Alcatel-Lucent S.A.	0 % OCEANE-vaihtovelkakirja	EUR	0	Tammikuu 2019	0	0	0
Nokia Oyj	5 % vaihtovelkakirja ²	EUR	750	Lokakuu 2017	0	708	0
Nokia Oyj ja useat tytäryhtiöt	Muut velat ³				424	133	128
Yhteensä					3 853	2 765	2 074

¹ Kesäkuussa 2016 Nokia käytti optionsa korottaa EUR 1 500 miljoonan luottolimiittisopimuksen EUR 1 579 miljoonaan ja pidentää maturiteettia kesäkuusta 2018 kesäkuuhun 2019. Sopimuksessa on jäljellä yhden vuoden jatko-optio, siihen ei liity rahoituskovenantteja ja luottolimiittiiä ei ole käytetty.

² Marraskuussa 2015 Nokia käytti oikeuttaan lunastaa 750 miljoonan euron suuruisen vaihtovelkakirjalainansa maksamalla takaisin pääoman ja maksamattoman kertyneen koron. Lähes kaikki lainanhaltijat vaihtoivat vaihtovelkakirjalainansa Nokian osakkeiksi ennen lunastusta.

³ Tämä rivi sisältää 132 miljoonaa euroa (0 miljoonaa euroa 30.9.2015 ja 31.12.2015) velkoja perustuen Ranskan tutkimus- ja kehittämistoimintoihin liittyviin veronhyvityksiin (Crédits d'Impôt Recherche), jotka on myyty pankeille takautumisoikeudella eikä niitä siten ole kirjattu pois konsernitaseesta.

Tammikuussa 2016 Alcatel-Lucent S.A. maksoi takaisin 190 miljoonan euron 8,50 %:n nimelliskorkoisen joukkovelkakirjalainansa. Helmikuussa 2016 Alcatel-Lucent USA Inc lunasti 650 miljoonan Yhdysvaltain dollarin 4,625 %:n nimelliskorkoisen heinäkuussa 2017 erääntyvän lainansa, 500 miljoonan Yhdysvaltain dollarin 8,875 %:n nimelliskorkoisen tammikuussa 2020 erääntyvän lainansa ja 700 miljoonan Yhdysvaltain dollarin 6,750 %:n nimelliskorkoisen marraskuussa 2020 erääntyvän lainansa kunkin lainan ehtojen mukaisesti. Helmikuussa 2016 Alcatel-Lucent S.A. irtisanoi 504 miljoonan euron suuruisen luottolimiittisopimuksensa. Maaliskuussa 2016 Alcatel-Lucent Submarine Networks maksoi takaisin 74 miljoonan euron luottolimiittisopimuksensa.

Yhteensä 211 579 445 kappaletta 2018 OCEANE -vaihtovelkakirjaa, 57 852 372 kappaletta 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjaa ja 72 783 038 kappaletta 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjaa, nimellisarvoiltaan yhteensä 381 miljoonaa euroa, 238 miljoonaa euroa ja 293 miljoonaa euroa vastaavasti, tarjottiin vaihdettavaksi Nokian osakkeisiin Ranskan ja Yhdysvaltojen osakevaihtotarjouksissa, ja Nokia vaihtoi nämä vaihtovelkakirjat Alcatel-Lucentin osakkeiksi jatkettun osakevaihtotarjouksen selvityksen yhteydessä helmikuussa 2016. Vaihdon jälkeen 2018 OCEANE -vaihtovelkakirjoista oli jäljellä alle 15 % alun perin liikkeeseen lasketusta määrästä, jolloin Nokia velvoitti Alcatel-Lucent SA:n lunastamaan kaikki liikkeessä olevat 2018 OCEANE -vaihtovelkakirjat nimellisarvoon lisättyinä kertyneellä korolla vaihtovelkakirjalainan ehtojen mukaisesti.

Tammi- ja helmikuun 2016 aikana muut vaihtovelkakirjalainojen haltijat vaihtoivat 19 981 014 kappaletta 2018 OCEANE -vaihtovelkakirjaa, 1 014 828 kappaletta 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjaa ja 5 010 000 kappaletta 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjaa, nimellisarvoiltaan yhteensä 36 miljoonaa euroa, 4 miljoonaa euroa ja 20 miljoonaa euroa vastaavasti. Lisäksi eräät vaihtovelkakirjalainojen haltijat käyttivät oikeuttaan vaatia 7 393 369 kappaletta 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjan ja 1 751 000 kappaletta 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjan lunastusta niiden nimellisarvoon lisättyinä kertyneellä korolla, yhteensä 30 miljoonan euron ja 7 miljoonan euron käteiskorvausta vastaan.

Touko- ja kesäkuun 2016 aikana Nokia osti yksityisissä transaktioissa 82 608 794 kappaletta 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjaa sekä 22 233 534 kappaletta 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa 473 miljoonan euron käteismaksua vastaan. Transaktiot toteutettiin yksikköhinnalla 4,51 euroa per 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa ja 4,50 euroa per 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjalainaa.

Syyskuussa 2016 Nokia aloitti julkisen ostotarjouksen koskien kaikkia niitä Alcatel-Lucentin arvopapereita, joita se ei vielä omista. Julkista Ostotarjousta seuraa lunastusmenettely koskien niitä OCEANE-vaihtovelkakirjalainoja, joita ei tarjota Julkiseen Ostotarjoukseen. 4.10.2016 Ranskan arvopaperimarkkinoita valvova viranomainen ("AMF") ilmoitti, että Pariisin muutoksenhakutuomioistuimeen on jätetty 30.9.2016 kanne, joka pyrkii kumoamaan AMF:n hyväksymispäätöksen koskien Nokian julkista ostotarjousta. 25.10.2016 AMF julkisti jatkettun aikataulun Nokian julkiselle ostotarjoukselle ja lunastusmenettelylle. Julkisen ostotarjouksen voimassaoloaika päättyy täten

31.10.2016 ja lunastusmenettely toteutetaan 2.11.2016 AMF:n General Regulation -säännöksen mukaisesti. Julkisen Ostotarjouksen transaktiot toteutetaan yksikköhinnalla 4,51 euroa per 2019 OCEANE -vaihtovelkakirjalaina ja 4,50 euroa per 2020 OCEANE -vaihtovelkakirjalaina. Ne OCEANE -vaihtovelkakirjalainat, joita Nokia ei vielä omista tilinpäätöspäivänä raportoidaan taseen kohdassa Muut velat.

Kaikki Nokian lainat ovat vakuudettomia ja niihin ei liity rahoituskovenanteja.

15. KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMAN LIITETIEDOT, NOKIA, raportoitu (tilintarkastamaton)

Milj. EUR	7-9/2016	7-9/2015	4-6/2016	1-9/2016	1-9/2015
Oikaisut¹					
Poistot	374	79	411	1 191	244
Aineellisten hyödykkeiden ja available-for-sale-sijoitusten myyntivoitot	-12	-15	-54	-78	-144
Tuloverokulut/-tuotot	116	54	-65	-46	241
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	-2	2	-2	-6	-12
Rahoitustuotot ja -kulut	110	117	82	233	177
Arvostuserien purku myynnin sekä hankinnan ja valmistuksen kulujen oikaisueriin	6	-2	-7	11	53
Arvon alentumistappiot	26	0	26	57	4
Liiketoimintojen myyntivoitto/-tappio	0	13	-7	-14	13
Käytöstä poistamiset	1	1	0	2	4
Osakeperusteiset maksut	51	14	25	91	36
Uudelleenjärjestelykulut ²	28	66	599	641	66
Alcatel-Lucentin hankintalaskelmasta seuraavat käyttöpäätöksiin liittyvät kulut	61	0	98	772	0
Muut tuotot ja kulut	7	20	11	24	39
Yhteensä	766	349	1 117	2 878	721
Nettokäyttöpääoman muutos					
Lyhytaikaisten saamisten vähennys/lisäys	249	-25	222	435	-191
Vaihto-omaisuuden vähennys/lisäys	122	160	-102	-202	173
Korottomien lyhytaikaisten velkojen vähennys	-652	-56	-1 012	-2 991	-1 089
Yhteensä	-281	79	-892	-2 758	-1 107

¹ Oikaisut jatkuviin ja lopetettuihin liiketoimintoihin liittyen.

² Uudelleenjärjestelykulut edustavat sitä osuutta konsernin tuloslaskelmaan kirjatusta uudelleenjärjestelykuluista, joilla ei ollut vaikutusta rahavirtaan.

Nettokassa ja muut likvidit varat

	30.9.2016	30.9.2015	30.6.2016	31.12.2015
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat sijoitukset, likvidit varat	481	583	747	687
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat	2 023	1 752	1 791	2 167
Rahavarat	6 887	4 551	8 449	6 995
Kassa ja muut likvidit varat	9 392	6 886	10 987	9 849
Pitkäaikaiset korolliset velat	3 518	2 702	3 593	2 023
Lyhytaikaiset korolliset velat	335	64	318	51
Korolliset velat	3 853	2 766	3 910	2 074
Nettokassa ja muut likvidit varat	5 539	4 120	7 077	7 775

16. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT, raportoitu, (tilintarkastamaton)

Nokian Alcatel-Lucentin arvopapereita koskevalle julkiselle ostotarjoukselle on julkistettu uusi päättymispäivä; lunastusmenettelyn arvioidaan toteutuvan 2.11.2016

Ranskan arvopaperimarkkinoita valvova viranomainen (Autorité des marchés financiers, "AMF") ilmoitti 4.10.2016, että Pariisin muutoksenhakutuomioistuimeen ("Tuomioistuin") on jätetty 30.9.2016 kanne, joka pyrkii kumoamaan AMF:n hyväksymispäätöksen koskien Nokian julkista ostotarjousta ("Julkinen Ostotarjous") ja sitä seuraavaa lunastusmenettelyä ("Lunastusmenettely" ja yhdessä Julkisen Ostotarjouksen kanssa "Tarjous") kaikkien Alcatel-Lucentin jäljellä olevien arvopapereiden hankkimiseksi.

AMF julkaisi 25.10.2016 Tarjoukselle jatkettun aikataulun, jonka mukaan Julkisen ostotarjouksen voimassaoloaika päättyy 31.10.2016 ja lunastusmenettely toteutetaan 2.11.2016. Jatkettun aikataulun mukaisesti Nokia on varotoimenpiteenä sitoutunut tiettyihin toimenpiteisiin, jotka ovat voimassa Tuomioistuimen päätökseen saakka, ja jotka sitovat yhtiötä mikäli Tuomioistuin kumoaisi tai muuttaisi AMF:n hyväksymispäätöksen.

Tuomioistuimeen jätetyn kanteen käsittely on edelleen kesken ja Tuomioistuimen odotetaan julkistavan sitä koskeva päätös vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Nokia uskoo, että Tarjous on kaikkien sovellettavien lakien ja säännösten mukainen ja kanne on siten perusteeton.

RISKIT JA TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT

Nokiaan ja sen liiketoimintoihin liittyy erilaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä, ja tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät koske jo toteutuneita seikkoja, ovat tulevaisuutta koskevia lausumia. Näitä ovat esimerkiksi: A) kykymme integroida Alcatel Lucent toimintoihimme ja toteuttaa liiketoimintasuunnitelmat ja tavoitellut hyödyt, mukaan luettuna 15.4.2015 julkistetusta ja vuoden 2016 alussa toteutuneesta Alcatel Lucentin hankinnasta tavoitellut synergiat; B) kykymme lunastaa loput Alcatel Lucentin osakkeet kohtuullisessa ajassa tai ollenkaan saavuttaaksemme täyden omistuksen Alcatel Lucentissa; C) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät strategioihimme ja kasvun hallintaan; D) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät liiketoimintojemme tulevaan tulokseen; E) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät muutoksiin johdossamme, toiminnallisessa rakenteessamme ja toimintamallissamme, mukaan lukien odotetut ominaisuudet, liiketoiminta, organisaatorakenne, johto ja toiminnot Alcatel Lucentin hankinnan jälkeen; F) odotukset markkinoiden kehittymisestä, yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja rakenteellisista muutoksista; G) odotukset ja tavoitteet, jotka koskevat tuloskehitystämme, tulostamme, liiketoiminnan kuluja, veroja, valuuttakursseja, suojaukset, kustannussäästöjä ja kilpailukykyä sekä liiketoiminnan tulosta, mukaan lukien tavoitellut synergiat ja tavoitteet, jotka koskevat markkinaosuuksia, hintoja, liikevaihtoa ja katteita; H) tuotteidemme ja palveluidemme toimitusten ajoitus; I) oletukset ja tavoitteet, jotka koskevat yhteistyö- ja kumppanuusjärjestelyitä, yhteisyrityksiä tai niiden perustamisia, sekä odotettu asiakaskuntamme; J) vireillä olevien ja mahdollisesti tulevien oikeudenkäyntien, välimiesmenettelyiden, riita-asioiden, hallinnollisten menettelyjen ja viranomaistutkimusten lopputulokset, mukaan lukien ranskan arvopaperimarkkinavironmaisien (Autorité des marchés financiers) hyväksymispäätöstä vastaan nostetun kanteen vaikutukset Nokian ehdotettuun julkiseen ostotarjoukseen ja sitä seuraavaan lunastusmenettelyyn; K) oletukset, jotka koskevat uudelleenjärjestelyitä, investointeja, yritysjärjestelyistä saatavien tuottojen käyttöä, yrityskauppoja ja divestointeja, ja kykymme saavuttaa uudelleenjärjestelyjen, investointien, divestointien ja yrityskauppojen yhteydessä asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet; ja L) lausumat, jotka sisältävät tai joita edeltävät ”uskoa”, ”odottaa”, ”ennakoida”, ”ennustaa”, ”näkee”, ”tavoitella”, ”arvioida”, ”on tarkoitettu”, ”tähdätä”, ”suunnitella”, ”aikoa”, ”keskittyä”, ”jatkaa”, ”arviomme mukaan”, ”pitäisi”, ”tulee” tai muut vastaavat ilmaisut. Tällaiset lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon ja käsitykseen niiden tietojen valossa, jotka sillä on kyseisellä hetkellä ollut saatavilla. Koska tällaisiin lausumiin sisältyy riskejä ja epävarmuuksia, todelliset tulokset voivat poiketa olennaisesti niistä tuloksista, joita tällä hetkellä odotamme. Riskejä, epävarmuustekijöitä ja muita tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa tällaisia poikkeamia, voivat olla esimerkiksi: 1) kykymme toteuttaa strategiaamme, ylläpitää tai parantaa operatiivista ja taloudellista tulostamme tai tunnistaa oikein tai tavoitella menestyksekkäästi liiketoiminta- tai kasvumahdollisuuksia; 2) kykymme saavuttaa Alcatel Lucentin hankinnasta odotettavat liiketoimintaan liittyvät ja operatiiviset hyödyt ja synergiat, mukaan lukien kykymme integroida Alcatel Lucent liiketoimintaamme tavoiteaikataulussa sekä toteuttaa organisaatio- ja liiketoimintarakenteemme tehokkaasti; 3) kykymme hankkia jäljellä olevat Alcatel Lucentin arvopaperit ja saavuttaa kaikista Alcatel Lucentin arvopapereista tekemämme julkisen osakevaihtotarjouksen hyödyt ja Ranskan muutoksenhakutuomioistuimen tekemä päätös koskien Nokian ehdotetun ostotarjouksen ja lunastusmenettelyn hyväksymispäätöstä; 4) riippuvuutemme yleisestä taloustilanteesta, markkinaolosuhteista ja muusta kehityksestä maissa, joissa toimimme; 5) riippuvuutemme toimialojemme kehityksestä, mukaan lukien televiestintäalan syklisyys ja vaihtelu; 6) altistumisemme lainsäädäntöön liittyvälle, poliittiselle tai muulle kehitykselle eri maissa tai alueilla, myös kehittyvillä markkinoilla, sekä muun muassa verotukseen ja valuuttakontrolliin liittyville riskeille; 7) kykymme kilpailla ja panostaa tehokkaasti ja kannattavasti uusiin kilpailukykyisiin ja korkealaatuisiin tuotteisiin, palveluihin, uudistuksiin ja teknologioihin sekä tuoda ne markkinoille oikea-aikaisesti; 8) riippuvuutemme rajallisesta asiakasmäärästä ja laajoista monivuotisista sopimuksista; 9) Nokia Technologiesin kyky säilyttää patenttilisensointiin ja immateriaalioikeuksiin perustuvat tulonlähteensä ja luoda uusia tulonlähteitä erityisesti älypuhelinmarkkinoilla; 10) riippuvuutemme immateriaalioikeuksilla suojatuista teknologioista, mukaan lukien itse kehittämämme ja meille lisensoidut teknologiat, sekä immateriaalioikeuksiin liittyvien oikeudellisten vaatimusten, lisensointikustannusten ja käyttörajoitusten riskit; 11) altistumisemme suoralle ja epäsuoralle sääntelylle ja talous- tai kauppapolitiikalle, sekä hallinnossamme, sisäisessä valvonnassamme ja säädösten noudattamisen varmistamisessa käyttämiemme prosessien luotettavuus oikeudellisten seuraamusten estämisessä; 12) tukeutumismme kolmansien osapuolten ratkaisuihin tietojen tallennuksessa sekä tuotteiden ja palvelujen jakelussa, mikä altistaa meidät tietoturva-, sääntely- ja kyberturvallisuusriskeille; 13) Nokia Technologiesin kyky tuottaa liikevaihtoa ja voittoa lisensoimalla Nokia-brändiä sekä kehittämällä ja myymällä tuotteita ja palveluita, sekä muut liiketoiminta-aloitteet, jotka eivät välttämättä toteudu suunnitelmien mukaisesti; 14) altistumisemme erilaisille sääntelykehyksille ja eri lainkäyttöalueille, jotka sääntelevät vilpillistä toimintaa, kauppa- ja talouspakotteita ja -politiikkaa, sekä Alcatel Lucentia kohtaan aikaisemmin ja tällä hetkellä esitetyt korruptioväitteet; 15) mahdolliset eri lainkäyttöalueilla kohdattavat monitahoiset veroihin liittyvät seikat sekä verokiistat ja -velvoitteet, joiden perusteella meille voidaan määrätä maksettavaksi lisää veroja; 16) kykymme hyödyntää laskennallisia verosaamisia muun muassa todellisen tai oletetun tuloksemme perusteella; 17) kykymme sitouttaa, kannustaa, kehittää ja rekrytoida osaavia työntekijöitä; 18) kykymme hallita valmistus-, palvelutuotanto-, toimitus-, logistiikka- ja toimitusketjuprosessejamme sekä maantieteellisesti keskittyneisiin tuotantolaitoksiimme liittyvät riskit; 19) liiketoimintojamme koskevien oikeudenkäyntien, välimiesmenettelyjen ja

sopimusriitojen epäsuotuisat lopputulemat ja niiden vaikutukset; 20) valuuttakurssien vaihtelu sekä suojaustoimenpiteet; 21) tietoteknisten järjestelmien tehottomuus, tietoturvaloukkaukset, toimintahäiriöt tai -katkokset; 22) kykymme optimoida pääomarakennettamme suunnitellusti ja palauttaa luottoluokituksemme investment grade -tasolle tai muutoin parantaa sitä; 23) osakkeenomistajille kultakin tilikaudelta jaettavien osinkojen ja pääomanpalautusten määrän epävarmuus; 24) kykymme saavuttaa suunnitelluista yritysjärjestelyistä odotetut hyödyt tai toteuttaa ne onnistuneesti sekä niihin liittyvät odottamattomat vastuut; 25) osallistumisemme yhteisyrityksiin ja yhteisessä hallinnassa oleviin yhtiöihin; 26) kumppaneidemme epäonnistuminen toiminnassaan tai kyvyttömyys solmia yhteistyösopimuksia kolmansien osapuolten kanssa tai epäonnistuminen suunniteltujen yhteisyritysten perustamisessa; 27) kykymme hallita ja parantaa taloudellista ja toiminnallista suoritus- ja kilpailukykyämme sekä saavuttaa kustannussäästöjä ja synergiaetuja Alcatel Lucentin hankinnan jälkeen; 28) asiakasrahoituksen epäsuotuisa kehitys tai pidennetyt maksuehdot, joita tarjoamme asiakkaillemme; 29) liikearvomme kirjanpitoarvoa ei välttämättä voida kerryttää; 30) merenalaiseen infrastruktuuriin liittyvät riskit; 31) odottamattomat vastuut, jotka liittyvät eläkesuunnitelmiin, vakuutusasioihin ja työntekijöihin; ja 32) Alcatel Lucentin hankintaan liittyvät odottamattomat vastuut tai muut asiat, kuten eläkkeisiin, työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottaviin etuuksiin, sairaus- ja henkivakuutuksiin ja muihin henkilöstöasioihin liittyvät vastuut, odotettua korkeammat transaktiokustannukset, sekä ne riskitekijät, jotka mainitaan Nokian 1.4.2016 jättämässä Yhdysvaltojen arvopaperisäännösten mukaisessa asiakirjassa (Form 20-F) sivuilla 69-87 otsikon "Operating and Financial Review and Prospects-Risk Factors" alla sekä muissa Yhdysvaltojen arvopaperi- ja pörssikomitealle (Securities and Exchange Commission) jätetyissä asiakirjoissa. Muut tuntemattomat tai odottamattomat tekijät tai vääriksi osoittautuvat oletukset voivat aiheuttaa todellisten tulosten olennaisen poikkeamisen tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyistä odotuksista. Nokia ei sitoudu julkisesti päivittämään tai muuttamaan tulevaisuutta koskevia lausumia uuden tiedon, tulevaisuuden tapahtumien tai muun syyn johdosta, paitsi siltä osin kuin sillä on siihen lainmukainen velvollisuus.

Konsernin johto hyväksyi tämän osavuosisikatsauksen julkistettavaksi 26.10.2016.

Lehdistö- ja sijoittajatiedustelut:

Viestintä, puh. +358 10 448 4900, sähköposti: press.services@nokia.com

Sijoittajasuhteet, puh. +358 4080 3 4080, sähköposti: investor.relations@nokia.com

- Nokia suunnittelee järjestävänsä Capital Markets Day -tapahtuman Barcelonassa 15.11.2016.
- Nokia suunnittelee julkistavansa vuoden 2016 viimeisen neljänneksen katsauksensa 2.2.2017.
- Nokian vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 23.5.2017.